

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

2/2011

Siirtolaisuus – Migration 2/2011

38. vuosikerta / 38th year
ISSN 0355-3779 (painettu)
ISSN 1799-6406 (verkkojulkaisu)

Julkaisija / Publisher

Siirtolaisuusinstituutti
Migrationsinstitutet
The Institute of Migration
Eerikinkatu 34, 20100 Turku, Finland
Puh. / tel. (0)2-2840 440
Fax (0)2-2333 460
email: kirsai@utu.fi
<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi>
<http://www.migrationinstitute.fi>

Pohjanmaan aluekeskus
Österbottens regioncenter
Regional Centre of Ostrobothnia
Keikulinkuja 1, 61100 Peräseinäjoki, Finland
Puh. / tel. (0)44-2592447
email: siirtolaisuusinstituutti@netikka.fi

Päätoimittaja / Editor-in-Chief

Ismo Söderling

Toimitussihteeri / Editorial Assistant

Sisko Tampio

Toimittajat / Editors

Krister Björklund, Elli Heikkilä

Toimituskunta / Editorial Board

Siirtolaisuusinstituutin hallitus
Administrative Board of the Institute of Migration

Taitto / Layout

Kirsi Sainio

Tilaushinta 2010 / Subscriptions 2010

4 numeroa / nummer / issues
15 €/vuosi/år/year
OP 571113-11117
IBAN FI54 5711 1310 0011 17
OKOYFIHH
VAMMALAN KIRJAPAINO OY

Sisältö • Contents

- *Ismo Söderling*
**Pääkirjoitus: Tuleeko uusi Lalli?
Maahanmuutto uhkana vai resurssina?**
- *Katrina Jurva*
**Motivations and expectations of
potential ethnic return migrants from
Western countries to Finland**
- *Riikka Susi ja Elli Heikkilä*
**Maahanmuuttajat, poliisi ja
sosiaalityö yhteistyössä kohti
parempaa kotoutumista**
- *Thomas Hyder*
**An American Journey: The “Activist”
Lives of Gust Alonen and Carl Paivio**
- *Helka Repo*
Siirtolaiset mukaan kehitysyhteistyöhön
- *Tuuli Anna Mähönen*
**A social perspective on the outgroup
attitude formation of youth**
- *Elli Heikkilä*
Research Director's Column
- *Tellervo Lahti*
Siirtolaisuusmuseon kuulumisia
- **Seminaareja**
- **Kirjat • Böcker • Books**
- **Siirtolaisuusinstituutin tiedotuksia**

Kansi: Kuvat: Turun kaupungin kuvapankki,
www.sxc.hu sekä Suomi sydämessä -tapahtu-
mien esittäjiltä.

Tuleeko uusi Lalli? Maahanmuutto uhkana vai resurssina?

Ismo Söderling

Useimmat tuntevat kertomuksen piispa Henrikin vierailusta Suomeen 1200-luvulla. Köyliöjärven jäällä paikallinen talonpoika Lalli suivaantui vieraaseen niin, että huitaisi kirveellä hengen piispalta. Piispa oli Lallin poissa ollessa käynyt hänen kotonaan täydentämässä muonavarastojaan – Kerttu-vaimon mukaan maksua ei ollut annettu. Historioitsijat epäilevät koko tarinaa. Niin tai näin, kyseinen uroteko on päässyt jopa Köyliön kunnanvaakunaan. Eipä taitaisi moinen ikuistaminen onnistua enää nykypäivänä.

Kuten toisaalla tässä lehdessä totean, juuri käydyissä eduskuntavaaleissamme maahanmuuttokysymykset eivät nousseet vaalikeskustelujen ytimeen. Poliitikot ehkä arvioivat, että siirtolaisuusasioihin panostaminen ei tuo riittävästi ääniä oman puolueen laariin. Tämä ei muuta kuitenkaan sitä tosiseikkaa, että tulevalla vaalikaudella hallitus joutuu paneutumaan tosissaan maahanmuuttokysymyksiin. Tämä jo siksi, että tulomuutto Suomeen on lisääntynyt jatkuvasti. Muuton myötä Suomessa asuu tällä hetkellä noin 200 000 siirtolaista, laskutavasta riippuen. Seuraavassa esitän Tilastokeskuksen luvut, joista saamme käsityksen Suomeen muuton suuruudesta:

Vieraskielisiä (eli eivät puhu suomea, ruotsia eivätkä saamea) oli Suomessa vuoden 2009 lopussa 207 000 henkeä. Ulkomaiden kansalaisia oli maassamme noin 156 000 henkeä. Ulkomailla syntyneitä, mutta muuta kuin suomea puhuvia oli tuolloin 190 000 henkeä. Tuosta kukin valitkoon itselleen sopivan luvun.

Entä tulevaisuus? Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan maamme väkiluvun oletetaan olevan vuonna 2040 noin 6 miljoonaa. Kasvua nykyiseen väestöön olisi yli 700 000 henkeä. Jos väestöennusteesta poistetaan muuttoliikkeen vaikutus, olisi Suomessa vakinaisesti asuvia 30 vuoden kuluttua 5.5 miljoonaa, eli kasvua olisi puolisen miljoonaa vähemmän. Maahanmuutolla on siis aivan keskeinen rooli tulevaisuuden väestönkehityksellemme

Onko luku luotettava? Toki – juuri niin luotettava kuin ennuste voi olla. Todellisen lopputuleman näemme 30 vuoden kuluttua. Itse olen työurani aikana joutunut tekemään useita ennusteita. Pohjalla on ollut tietoa muiden maiden kehityksistä, oman maahanmuuttopolitiikkamme käytännöistä ja toki tulevista väestöllisistä kehitystrendeistä.

Suomessa ennusteen tekemistä ”helpottaa” se, että ennustamisemme liittyy paljolti suuriin ikäluokkiin ja niiden väestölliseen muuntumiseen, so. eläköitymiseen, hoitamiseen sekä hoivaamiseen ja aikanaan täältä poistumiseen. Itse taisin tehdä ensimmäisen oman ennusteen vuonna 1989, kun toimin Siirtolaisuusasian neuvottelukunnan asiantuntijana. Neuvottelukunnalta valmistui keväällä 1990 mietintö ”Suomi ja ihmisten liikkuvuus muuttuvassa Euroopassa”. Tein laskelman, että vuosina 1991–2000 Suomeen muuttaa pysyvästi noin 57 000 maahanmuuttajaa. Ennustetta pidettiin rohkeana, merkitsihän se maassa asuvan ulkomaalaisväestön kolminkertaistumista. Eipä mennyt kauankaan, kun Neuvostoliitto hävisi maailmankartalta. Idästä alkoi maahanmuutto, jonka airueina olivat inkeriläiset ja somalipakolaiset. Suomeen tulikin kymmenessä vuodessa kolminkertainen määrä tulijoita eli 144 000 henkeä. Suurin osa jäi pysyvästi tänne. Pieleen siis meni ennusteeni.

Tein uuden ennusteen – tai oikeammin vision – vuonna 1994 Ulkopolitiikka-lehteen. Silloisessa artikkelissani kirjoitin seuraavasti: ”*Todellinen muuttopaine Eurooppaan suuntautuu Välimeren alueen islamilaisista maista. Muuttamisen todennäköisyyttä lisää kaksi tekijää: ensinnäkin alueelta on jo vuosikymmeniä ollut muuttoperinnettä Eurooppaan. Toisaalta alueiden väestönkasvu on saavuttamassa mitatasuhteet, jotka vääjäämättä johtavat jonkinasteiseen muuttopaineeseen. Esimerkiksi Keski-Euroopassa yhtä 60-vuotiasta kohden on yksi alle 20-vuotias. Pohjois-Afrikan vastaava suhdeluku on 10 nuorta*

yhtä 60-vuotiasta kohden. Algerian, Marokon ja Tunisian väestömäärän ennustetaan kaksinkertaistuvan seuraavien 25 vuoden aikana. Monet heikommin kehittyneistä kolmannen maailman valtioista on myös poliittisesti epävakaita (esimerkiksi Algeria) ja taloudellisesti taantuneita. Takana Sahara, edessä Eurooppa – siinäpä haastetta Hassanille”.

Kun tein vuonna 1990 laskelmiani tulevista muutoista Suomeen, oli Euroopan unioni kaukainen utu politiikan taivaanrannalla. Jäsenyydestä ei edes haaveiltu. Tänäpä on toisin – lienemme edelleen EU:n ytimessä. Meille eurooppalaisille ei ole kunniaksi, että rajojemme takana Pohjois-Afrikassa väestöpaineet purkautuvat verisinä yhteenottoina. Voisiko Välimerestä tulla EU:n sisämeri, eli Pohjoisen Afrikan maista samalla esimerkiksi EU:n ulkojäseniä? Yhteinen talousalue voisi antaa jonkinlaista toivoa Pohjois-Af-

Köyliön vaakuna
The coat of arms of Köyliö

Will Lalli return? Immigration as resource or menace?

Immigration issues did not feature very prominently in the election debates that preceded the recent Finnish Parliamentary elections. Perhaps politicians figured that focusing on immigration too much would not fetch enough votes for their parties. Nevertheless, the new government will have to tackle immigration in earnest during the upcoming term.

According to population projections by Statistics Finland, Finland will be home to approximately 6 million people by 2040. This is an increase of over 700,000 from the present level. Without immigration, the projected figure would be only 5.5 million, about half a million fewer. In other words, immigration has a key role in our future demographic development.

Through my own occupation I too have had occasion to make population projections. More than twenty years ago (in 1989) I prepared a projection for the committee on immigration of the Ministry of Social Affairs and Health, estimating that around 57,000 immigrants would settle permanently in Finland during the 1990s. At the time, based on public comments, my projection was viewed as rather over-inflated. In the end, 144,000 immigrants came to Finland in the 1990s, so my estimate was wrong.

Early in the 1990s I prepared a new projection – a new vision, really – for the publication *Ulkopolitiik-*

rikan väestölle; toivottavasti jatkossa nuorten ei tarvitsisi lähteä pienissä kalastajaveneissä kokeilemaan onneaan aavalle ulapalle. Eurooppaan tulee olemaan lisääntyvää väestöpainetta ja tämä tosiseikka on otettava huomioon – sekä taloudellisena, väestöllisenä että humanina tekijänä myös omassa EU-toiminnassamme.

Eurooppalaisittain nykyiset lukumme ovat sekä absoluuttisesti että suhteellisesti tarkastellen pieniä – olemme maahanmuuttomaana vielä tiemme alkuvaiheilla. Mistä tulijat saapuvat, sen aika näyttää.

Vastauksena otsikon Lalli-kysymykseen: eduskuntavaalimme osoittivat, että pystymme ratkomaan suuriakin kansallisia kysymyksiä konsensus-hengessä. Oletan ja toivon, että tulevat suuret maahanmuuttopoliittiset linjaukset hoidetaan Eduskunnassamme. Pysyköön Lallin kirves vain Köyliön vaakunassa.

ka. I projected that the so-called Maghreb countries of Africa would inflict substantial migratory pressures on Europe – and that simultaneous societal upheavals could also be expected, with young people taking to the barricades.

North Africa lies along the EU's southern border. In order to manage the political, population and humanitarian aspects of the situation, the EU must develop relations with the Maghreb countries. Could the Mediterranean Sea be brought into EU's embrace and the countries of North Africa become EU's associate members?

Most readers are familiar with the story of Bishop Henrik's visit to Finland in the 13th century. On the ice of Lake Köyliö, Lalli the peasant became so incensed at the visitor that he whacked the bishop to death with his axe. The murder has been memorialized in the coat of arms of the municipality of Köyliö. This would probably not happen today. To respond to the question about Lalli's possible return in the title: Our Parliamentary elections proved that here in Finland we are able to resolve important national issues in a spirit of consensus building. I assume and hope that all the important immigration policies are left for the Parliament to handle. Let us leave Lalli's axe in Köyliö's coat of arms.

Motivations and expectations of potential ethnic return migrants from Western countries to Finland

Katrina Jurva

While other research has been completed on ethnic return migration to Finland, particularly on Ingrian Finns, very little attention has been paid to the remigration of ethnic Finns born and raised abroad in Western countries, such as the United States, Canada, and other European states. This article takes an exploratory approach and seeks to shed light on why people with Finnish roots born and raised in other Western countries seek to (re)migrate, as well as what they hope and expect of life in Finland. Results from focus group data collected at a Finnish language and culture course suggest that these individuals view their ethnic homeland very positively prior to migration, and consider the (re)migration process as natural or inevitable as a result of having Finnish roots. Participants expected to adapt to life in Finland with ease and discussed the benefits of having Finnish roots as a newcomer in the country.

Key words in English: immigration, pre-migration stage, expectations

Key words in Finnish: paluumuuttajat, maahanmuuttoa edeltävä vaihe, odotukset.

Introduction

Developments in information technologies and transportation in the last century have allowed for increased connectedness and movement between villages, cities

Katrina Jurva is a doctoral student in Social Psychology at the University of Helsinki. She completed her undergraduate studies and Master's degree at the University of Ottawa, Canada. Her current research interests include ethnic and national identities, as well as intercultural relations.

and continents. Countries that were once marked by an outflow of citizens are now immigrant-receiving societies. In some cases, the descendents of those who left choose to (re)migrate to the ethnic homeland, a phenomenon called “ethnic return migration” (Tsuda 2009A). Since the 1990s, Finland has seen the massive ethnic return migration of a specific group of remigrants, i.e., Ingrian Finns from the former Soviet Union. However, there has been an overall lack of attention towards the return of descendents of Finnish emigrants who have been born and raised in the Finnish diasporas of other Western societies, including the United States, Canada, and other European countries. This paper seeks to shed light on the possible motivations, hopes and expectations of potential ethnic return migrants from such countries, where most Finnish immigrants settled after leaving Finland.

Literature

The phenomenon of ethnic (re)migration has received increased attention over the last decades, as such movement has become more and more evident. In his edited book on the topic, Tsuda (2009A) describes two types of return of diasporic peoples: the return of first-generation migrants to their country of birth and ethnic return migration, when second- and later-generation descendents ‘return’ to their countries of ancestral origin after living outside their ethnic homelands for generations.

Without any experience of living in the country of ethnic origin before migration, the return of second- or subsequent generation migrants to their ancestral homeland is a unique point of cultural re-entry (Szkudlarek 2010). These individuals may hold many connections to their homeland through name, appear-

ance, citizenship, language, and/or family members. These ties may be extensive and may provide a sense of belonging and connection to the country and culture for subsequent generations, without ever having lived there. For example, Ien Ang (2001), an ethnic Chinese, Indonesian-born and European-educated academic explains that, even before her first visit to China, she felt as though she knew the country and culture. This familiarity was possible through her family connections and aspects of Chinese culture practiced through her life, including intimate and special family rituals, as well as media and popular culture. She writes of her first experience visiting her ethnic homeland, stating that “I felt I already ‘knew’ China, albeit a mythic China, a fetishized China, when I went there for that one day visit” (Ang 2001, 31).

Motivations for ethnic return migration

It has been suggested that for most ethnic migrants, the motivating reason for migration is economic, and that ethnicity is but a guiding factor in decision to migrate; but in the case of ethnic migrants from developed, diverse countries, such as Canada and the United States, ethnicity may play a greater role in the decision to return (Tsuda, 2009B). These societies, which have long been destinations of immigration rather than countries of departure, do not lack for opportunities in the way that might inspire more traditional desires of emigration. As Noguchi (2005) found, none of the ethnic return migrants interviewed in her research indicated a deep alienation from North American culture and society, but rather felt “drawn” to their ethnic homeland, Japan. Indeed, in Tartakovsky and Schwartz’s (2003) study of potential Jewish migrants in Russia, those that chose their ethnic homeland country Israel were more likely to rank highly in the motivation to preserve one’s personal and social identities. As Tsuda (2009B) asserts, jobs and increases to the overall quality of life are not the driving force—as these are available in their home countries—but rather new opportunities, including professional, education or business investments, and a desire to connect to one’s roots may be key in returning the ethnic homeland. In addition, he suggests that ethnic return migration policies in various European countries—which assume that ethnic group members will be culturally alike due

to their common heritage—may also contribute to the decision to remigrate, as they facilitate the return in, at least, a legal sense.

Challenges of ethnic return migration

One of the challenges faced by ethnic returnees is finding their place in the new society. While individuals may be considered to be ethnic minorities in one country, they may not fit into the majority group in their ethnic homeland, particularly if the group as a whole is perceived by the majority to be different. For example, in the case of Japanese-Brazilians (re)migrating to Japan, “Whereas in Brazil they were perceived as culturally ‘Japanese,’ in Japan they become an ethnic minority because they are seen as so culturally ‘Brazilian’” (Tsuda 2003, 103). Group members may not expect to be considered as part of a minority group in the ethnic homeland, and, furthermore, may not be prepared for coinciding status changes. For example, the Japanese-Brazilians in Tsuda’s research are a respected part of the middle-class in Brazil, but often take blue-collar factory jobs and face prejudice in mainstream Japanese society.

In addition to changes of social status, ethnic return migrants’ sense of belonging to their ancestral country and culture may also shift during the migration process. Research from a social psychological perspective has shown that, even before migration, ethnic returnees may hold more positive attitudes towards—and identify more with the people of—their ethnic homeland as compared to their countries of birth (Tartakovsky 2008). They also have formed ideas of how life in the new society will be. Research on Ingrian Finns intending to (re)migrate to Finland has suggested that these individuals have already developed expectations of how they will adapt to life in the ethnic homeland before they move (Yijälä & Jasinskaja-Lahti 2010).

However, how ethnic migrants feel *before* migration may not match how they feel afterwards. In Tartakovsky’s research (2009), although attitudes towards the ethnic homeland were most positive before the move, attitudes worsened and a sense of belonging to the country of birth rose sharply in the first year after migration—possibly due to difficulties in adjusting to the new environment or a resistance of the

new society to accept their other identity. It may also be due to an idealization of the ethnic homeland before moving that may not ring true. As Bürgelt, Morgan, and Pernice (2008) found, migrants who are critical of their birth country and accept only positive images of the new society may not have a realistic image of what life will be like, which may result in disappointment and a desire to return “home”.

Finnish context

Due to differences in how countries collect data on ethnicity, it is difficult to pinpoint just how many people of Finnish origin outside of Finland. In North America, statistics are based on self-identification, with 131,040 people claiming Finnish as at least part of their ethnic origin in Canada in 2006 (Statistics Canada 2008A) and 624,000 individuals identifying themselves as having Finnish ethnic background in the United States (Korkiasaari and Roinila 2005). In their countries, for example Sweden, data is collected on the basis of one’s parents and grandparents countries’ of birth. A reasonable estimate based on the information available is that there are approximately 1.4 to 1.8 million people of Finnish ethnic origin residing in countries other than Finland. This is roughly equivalent to one quarter or one third of the country’s population today.

As Finland shifted from a country of emigration to a country of immigration in the 1980s (Korkiasaari & Söderling 2003), a good portion of ethnic Finns living abroad consists of the children and grandchildren of Finnish emigrants. With the occasion to study at Finnish universities and colleges, as well as work at Finnish and international companies, opportunities to spend time in Finland over the long-term have increased over recent decades, and may be very attractive to those Finnish roots looking for new experiences and opportunities.¹

While other research has been completed on ethnic return migration to Finland, particularly on Ingrian Finns, very little attention has been paid to the remigration of ethnic Finns born and raised abroad in Western countries, such as the United States, Canada, and other European states, including Sweden. This is a significant omission in the literature on ethnic return migration to Finland, as these countries are where

the most Finnish emigrants have settled. The social and historical contexts of these countries differ greatly from the former Soviet Union, where the Ingrian Finns are located, as Ingrian Finnish roots date back to the 17th century and lack connections to an independent Finland. Further, Ingrian Finns migrate from Russia, a country that is negatively viewed in Finland, making the group highly stigmatized in the Finnish context. Ethnic return migrants from Western countries may not face this same issue, but may rather encounter other challenges over the migration process, particularly because their main objective is not economic gain but rather cultural experiences. As such, this article takes an exploratory approach and seeks to shed light on why ethnic Finns born and raised in other Western countries seek to (re)migrate to Finland. More specifically,

What are the motivations of ethnic Finns born and raised abroad in Western countries for migrating to Finland?

What are the hopes and expectations held by these individuals of life in Finland?

Data and Method

This article presents results from preliminary focus group data and is part of a larger research project underway on ethnic return migration to Finland at the Department of Social Research, Social Psychology, University of Helsinki. As Millward (2000) asserts, focus groups are used to explore participants’ opinions, attitudes, beliefs, values, discourses and understandings. One of the strengths of using focus group data is that participants not only respond to an interviewer’s questions but also to each other, thereby encouraging a variety of responses. In addition, focus group data also provides a sense of the degree to which participants agree and disagree on matters (Morgan, 1996).

Participants

The data was collected at an intensive Finnish language and culture course held in Helsinki in summer 2010. Participants ranged in age from 19 to 48, and were born and raised in the United States, Canada,

Australia and two western European countries. Of the seven participants, three were male and four were female. Their links to the emigrant generation (i.e., to those that left Finland) were through one or both of their parents, or their grandparent(s). Their Finnish language skills ranged from beginner to advanced, but none discussed Finnish as a home or mother tongue. All expected to move to Finland in the future, although none had immediate plans to do so.

Results

The data was analysed following Wilkinson's (2008) content analysis approach, which summarizes and systematizes focus group data. The following section outlines the main themes and topics discussed during the focus group session, as they related to the reasons for remigration, as well as the hopes and expectations of life in Finland. The benefits of having Finnish roots as discussed by participants are also presented.

Motivations for moving to Finland

There were many reasons given for why participants wanted to move to Finland. A common response was a general love of Finland, often formed while previously visiting the country. For example, one participant explained that he visited Finland for the first time with his uncle, after graduating from high school. Over the course of several weeks, he met many of his family members and made Finnish friends, whom he visited on subsequent visits to the country. Similarly, another visited Finland almost every summer and said that he had spent six months studying in Helsinki. During this time, he developed a love for Finland, but also noticed a comfort with Finnish culture.

Others also noted a level of familiarity and comfort with Finnish culture and people in addition to, in some respects, difference between their home countries' cultures. One participant acknowledged that by following Finnish customs, including Christmas traditions and foods, she was familiar with some aspects of Finnish culture. However, she also noted that the culture was very different from that of where she grew up in Australia. Moving to Finland then brought some level of intrigue or excitement, as it was so far away

from Australia, both in distance and many cultural aspects. In the same vein, another participant noted that Finland, though familiar and similar to Canadian culture, was different in a social sense, but that this difference was part of the appeal of moving to Finland. Another participant also emphasized the difference between his home country and Finland, and stated that after visiting Finland several times with his father, he realized how much he disliked living in his home country. As a result, he stated that, "pretty much, everything here appeals to me... I feel like I belong here a lot more than anywhere else I've been" (male, 19).

One participant described a sadness due the distance between her family in Canada and Finland and a lack of Finnish language skills. She explained that even though she had many connections to Finland, including citizenship, she felt the need to spend time in Finland to build more personal, rather than familial, ties to the country, culture, as well as her family members in Finland. She stated that moving to Finland "feels like it's something I need to do, and, it feels like something I've always wanted to do" (female, 31). Building personal ties was also important to another participant, who explained that there were actually very few family members left in Finland as many had emigrated from the country. As a result, he felt that there was a danger of losing the Finnish family tree, and felt a strong pull to continue the family tradition in the region where his grandfather lives.

In the session, moving to Finland was often described as a natural action or inevitable. Many participants discussed an attraction to the country. One stated that others might wonder why he would not be happy with life in the United States if he was born and raised in the there. He explained that it was not like that at all, but rather he felt a pull towards Finland. In the same way, when asked what kind of feelings were elicited when thinking about moving to Finland, one answered, "excited, happy, like fulfilling some sort of... almost destiny but like, yeah, something that feels really exciting and [I'm] really wanting to do to, more so than a lot of things that I've ever wanted to do" (female, 22). Another agreed, stating that she felt an inherent connection to Finland and identified with "everything" in the country (female, 18).

For some participants, taking part in the Finnish language and culture course enhanced their desire to move to Finland. One explained that while it had al-

ways been at the back of her mind, participating in the course had solidified her desire to remigrate. Another participant from Sweden but living in Western Europe said that visiting Finland made her miss the Nordic lifestyle and was considering moving to Finland sooner than originally planned.

Expectations and hopes for life in Finland

There were various changes expected by participants as a result of the move to Finland. Practical matters, such as experiencing a colder climate and darkness in the wintertime, were cited by some participants. Cultural differences between participants' country of birth and Finland were also discussed by some. For example, one participant said that she was warned by her (Finnish-born) mother that Finns were culturally different and that this might be surprising. However, the participant stated that her experience in Finland was actually quite different than what her mother had warned about, and that she felt that, at least among younger people, it was a rather friendly place.

When participants were asked what kind of changes they thought moving to Finland would bring to their lives, a quieter, calmer, slower-paced lifestyle was suggested. In line with the idea that Finland was a natural place for them to live, several also answered that they would be happier, more at peace, and relaxed.

Participants generally expected to have the support of their families and friends in their move to Finland, both those in their countries of origin and those in Finland. In particular, having family in Finland was cited by one participant to be a positive aspect of moving the country, as there would be provide help if it was needed. As one participant explained, "there is someone I can go to, which is a nice thought, [you're] not just out there on your own" (female, 22).

A topic of much discussion during the focus group session was that of Finland being a natural choice for the participants to choose to live. As mentioned before, many discussed moving to Finland as a natural step, and that they felt a pull felt towards the country. In the same vein, some shared that there would no big changes needed to live in Finland because they were already Finnish on the inside. As one noted, "it's less adaptation and more being in an environment that suits whatever you, like, you don't have to adapt... a

lot of it too is internal, it's just the mindset but if you're already, in the mindset then, not adapting" (male, 19). Another agreed, stating that if you "already have the Finnish way then you just come and you're in the right place" (female, 24).

Some participants discussed the challenges they expecting in moving to, and living in, Finland; however, this was not the focus of the discussion. Only one expressed concern over finding employment in his field, as well as being accepted in Finland as a foreigner, which was something he noted that he would always be in Finland. As none were native Finnish speakers, learning the language was also mentioned by several participants; however, this was discussed as something that would take time but was possible, given motivation. It was almost stated to be important, and part of the experience of moving to a new country. Only one participant mentioned the Swedish language, as moving to a Swedish-speaking area would provide a smoother transition for her, as a Swede. However, she stated that it was important that she learn the main official language of the country.

Benefits of having Finnish roots

When asked if having a Finnish background would make living in Finland easier, as compared to other foreigners or immigrants, there was an agreement among participants that having a Finnish background would be beneficial. One reason given was that, having existing links to Finland, they were already familiar with many aspects of the culture, so they would have some type of "head start" when compared to other migrants arriving in the country (female, 22). One participant recalled a story from a previous visit to relatives, where an accompanying friend had misunderstood a situation with his relatives. He explained that after that experience, "I realized that I'm so used to this [culture] already, and he would have thought he did something wrong. But it was for me totally normal" (male, 31).

Another cited advantage of having Finnish roots was shared values. As one participant indicated, "Just the way my dad raised me... it was like, don't accept anything around you, no, we think like this" as Finns (male, 19). Another noted, "if you have some kind of connection to the country, it's a lot easier to actually

stay motivated to learn and to adapt and, you know, get into society. So I think that will make it a lot easier” (female, 24). This resonated with several other participants, who also shared that moving to Finland “makes sense” for them and that doing so was “going with the grain” rather than against it.

One participant in particular discussed the small amount of migration to Finland and that she still saw evidence of xenophobia, racism and prejudice in the country. She explained that while attitudes towards immigration were shifting, she had been advised by Finns to emphasize her Finnish roots. “Even when I was looking for places to stay, I had people who would be like, ‘mention that you’re of Finnish descent, mention that’s why you’re coming here, mention that your family’s Finn, you’ll have an easier time’” (female, 31). Similarly, one participant stated that people would be more accepting if they were that a person was even just a little bit Finnish. In the same vein, another shared that “if you come, and then you say ‘I’m first of all half Finnish, or totally Finnish, and then I’m speaking a little bit and then trying to learn more,’ it’s definitely better than [if] you can from an Arabian country saying ‘I don’t know even English’” (male, 31).

Discussion and Conclusions

Although the data presented in this paper is small, it provides the first information about potential ethnic return migrants to Finland from Western countries, including the United States and Canada. The aim was to shed light on the possible motivations held by ethnic Finns born and raised abroad in (re)migration to Finland, as well as their hopes and expectations of life in Finland.

Overall, these findings are in line with the notion that ethnic return migrants—who have a pre-existing sense of belonging to the society and people—may idealize life in the ethnic homeland, at least at the pre-migration stage (e.g., Tartakovsky 2008). While challenges of adjusting to life in Finland were mentioned, the migration itself was described as natural, magnetic and even inevitable, as participants are—following some criteria, such as citizenship, ethnicity and/or family roots—Finnish. Indeed, the participants’ emphasis of their Finnish roots, and the benefits in having them, indicate that although some of these individuals envi-

sioned some kinds of challenges, they generally expected their Finnish roots would eliminate difficulties typically experienced by other newcomers in Finland.

In their model of migration change, Tabor and Milfont’s (2010) propose four stages of the migration process: precontemplation, contemplation, action and acculturation. In particular, they suggest that potential migrants contemplate the issues involved in a potential migration (i.e., they develop expectations of how they life will be in the new society), and once the decision to migrate is made, they begin acting on the decision—a stage that presents psychological stress and coping demands. The individuals in this study had clearly contemplated the migration process and were geared towards a successful adaptation process as they anticipated their future lives in Finland to be positive. Based on the data collected, the migration was not seen to be highly stressful, although this may be due to the fact that none of the participants had actively taken steps to move by, for example, buying travel tickets or finding employment. It may also be due to participant’s expectations of a straight-forward (or non-existent) adaptation process. In their study of factors influencing pre-migration stress among potential ethnic return migrants, Jasinskaja-Lahti and Yijälä (in press) found that expected sociocultural difficulties and expected duration of adaptation were directly related to premigration stress. Since the participants did not expect adaptation difficulties, it follows that they did not suffer from high levels of premigration stress. However, as the participants move forward in the departure process, they may face more stress from more practical matters, which may require coping mechanisms such as increased informational and social support (Tabor & Milfont 2010).

There may be also additional challenges upon arrival in Finland. Previous research on Ingrian Finn ethnic return migrants suggests that they may experience discrimination and its negative effects once in the country. For example, in their study of three immigrant groups, Jasinskaja-Lahti, Liebkind, Jaakkola and Reuter (2006) found that—while they experienced less discrimination than younger immigrants, ethnic Russians and Russian speakers—ethnic return migrants still reported experiencing more discrimination than Estonians. Furthermore, perceived discrimination had a strong negative effect on psychological well-being in general—regardless of ethnicity. While

at the surface they may be considered as part of a common ingroup, cultural differences may become evident once ethnic return migrants arrive in the new society and interact with, and within, Finnish society (Jasinskaja-Lahti, Liebkind, Horeczyk and Schmitz 2003).

As Bürgelt et al. (2008) point out, having an over-idealized picture of what life in the new society will be like may lead to disappointment and a desire to return home. The potential ethnic return migrants in this study may be disappointed if their migration does not go as smoothly as imagined, Finnish language acquisition is more challenging than expected, or they meet the reality of the international situation in Finland, where less than three percent of the population is born abroad. While the participants have visited Finland, only one had spent a longer-term sojourn in the country; as a result, it is quite possible that their expectations of living in Finland will differ from actual day-to-day life. Indeed, celebrating Christmas or other holidays with a Finnish twist is a long way from immersion in Finnish society over the long term. However, their familiarity with and ties to the culture and people, and pre-existing sense of belonging may assist in their adjustment in some ways. As one participant stated, having family in the country means that they have help available if they need it. Since the migration is fully voluntary—that is, driven from their own personal motivations and attraction to the ethnic homeland rather than provoked by some economic or other reason—they also likely come from middle-class backgrounds, with the financial means to take on such a migration project. Further, as some of the participants were citizens, they also have the right to work and study in Finland, as well as receive any other social benefits that other foreigners would not usually receive. They are, in this sense, privileged newcomers in the country.

Broader implications

While a specific type of migration, ethnic return migration may touch many people who have roots in societies other than where they are born. This may be particularly true for countries with a rich history of immigration, or those countries that have seen significant immigration increases over recent years. Of people 15 and older in Canada, for example, 24 per-

cent are first-generation immigrants, and 16 percent are second-generation immigrants (Statistics Canada 2008B). If even one percent of the current second-generation of adults were to seek out ethnic remigration at some point, this would translate to an outward migration of over 40,000 towards various ethnic homelands. If we consider second-generation children not counted in these statistics, as well as third- and subsequent-generations that may identify as having other ethnic roots, the potential for ethnic return migration from this one country may be much higher.

Perhaps the most significant implication of these findings is that, as the movement of people around the globe continues, and opportunities increase to spend time abroad for study, work or leisure, voluntary migrants now and in the future may have connections to multiple societies. The ethnic return migrants of this study expected to fit easily into their ethnic homeland and culture due to their Finnishness and ties to Finland, but connections to a society or group may be developed in other ways. For example, previous trips to a country may increase a migrant's familiarity and sense of belonging with the people, language and culture prior to migration—even without ethnic ties. Further, those migrating to and from a country within a particular region may have a sense of belonging to a superordinate group; for example, the Scandinavian countries, or as it grows older and strengthens as a political and social institution, the European Union. With this in mind, it is imperative that researchers look to how voluntary migrants identify with the new society already before migration (following emerging research from a social psychological perspective that emphasizes the pre-migration stage; e.g., Tartakovsky 2008, 2009, Yijälä & Jasinskaja-Lahti 2010, Jasinskaja-Lahti & Yijälä in press), and what their expectations and hopes of life are prior to migration.

References

- Ang, Ien (2001): *On not speaking Chinese: Living between Asia and the West*. London, Routledge.
- Bürgelt, Petra T., Morgan, Mandy, & Pernice, Regina (2008): Staying or returning: Pre-migration influences on the migration process of German migrants to New Zealand. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 18(4), p. 282-298.

- Jasinskaja-Lahti, Inga, Liebkind, Karmela, Jaakkola, Magdalena, & Reuter, Anni (2006): Perceived discrimination, social support networks, and psychological well-being among three immigrant groups. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 37(3), p. 293-311.
- Jasinskaja-Lahti, Inga, Liebkind, Karmela, Horenczyk, Gabriel & Schmitz, Paul (2003): The interactive nature of acculturation: perceived discrimination, acculturation attitudes and stress among young ethnic repatriates in Finland, Israel and Germany. *International Journal of Intercultural Relations*, 27(1), p. 79-97. doi:10.1016/S0147-1767(02)00061-5
- Jasinskaja-Lahti, Inga & Yijälä, Anu (in press): The model of pre-acculturative stress—A pre-migration study of potential migrants from Russia to Finland. *International Journal of Intercultural Relations* (2010), doi:10.1016/j.ijintrel.2010.11.003
- Korkiasaari, J., & Roinila, M. (2005): Finnish North Americans today. *Journal of Finnish Studies*, 9(2), 98-116.
- Korkiasaari, Jouni & Söderling, Ismo (2003): Finnish Emigration and Immigration after World War II. Siirtolaisuusinstituutti. Retrieved from http://www.migrationinstitute.fi/articles/011_Korkiasaari_Soderling.pdf
- Koivukangas, Olavi (2002): The need for multicultural approach in Finland. In Koivukangas, Olavi (Ed.), *Entering Multiculturalism: Finnish experience abroad* (p. 24-35). Turku, Finland, Institute of Migration.
- Millward, Lynne (2000): Focus Groups. In *Research Methods in Psychology* (2nd ed.), p. 303-324. London, Sage Publications.
- Morgan, David L. (1996): Focus Groups. *Annual Review of Sociology*, 22(1), p.129-152. doi:10.1146/annurev.soc.22.1.129
- Noguchi, Mary Goebel (2005): The Return: North American Nikkeijin who put down roots in Japan. *Language and Related Issues*, 3, p. 351-416.
- Statistics Canada (2008A): Ethnic origins, 2006 counts, for census metropolitan areas and census agglomerations - 20% sample data. Retrieved May 17, 2008 from http://www12.statcan.ca/english/census06/data/highlights/ethnic/pages/Page.cfm?Lang=E&Geo=CMA&Code=505__&Data=Count&Table=2&StartRec=1&Sort=3&Display=All&CSDFilter=5000.
- Statistics Canada (2008B): Canada's Ethnocultural Mosaic, 2006 census. Ottawa, Statistics Canada. Retrieved from: <http://www.statcan.gc.ca/bsolc/olc-olc-olc-olc-olc-olc?catno=97-562-X2006001&lang=eng>
- Szkudlarek, Betina (2010). Reentry--A review of the literature. *International Journal of Intercultural Relations*, 34(1), p. 1-21. doi:10.1016/j.ijintrel.2009.06.006
- Tabor, Aidan S. & Milfont, Taciano L. (in press). Migration change model: Exploring the process of migration on a psychological level. *International Journal of Intercultural Relations*. doi:10.1016/j.ijintrel.2010.11.013
- Tartakovsky, Eugene (2008): Psychological well-being and ethnic identities of Jewish adolescents planning emigration from Russia and Ukraine to Israel: Changes during the post-perestroika period. *International Journal of Intercultural Relations*, 32(6), p. 553-564. doi:10.1016/j.ijintrel.2008.07.001
- Tartakovsky, Eugene (2009): Cultural identities of adolescent immigrants: a three-year longitudinal study including the pre-migration period. *Journal of Youth and Adolescence*, 38(5), p. 654-671. doi:10.1007/s10964-008-9370-z
- Tartakovsky, Eugene & Schwartz, Shalom (2001): Motivation for emigration, values, wellbeing, and identification among young Russian Jews. *International Journal of Psychology*, 36(2), p. 88-99.
- Tsuda, Takeyuki (2003): *Strangers in the Ethnic Homeland*. New York: Columbia University Press.
- Tsuda, Takeyuki (2009A): Introduction: Diasporic Return and Migration Studies. In T. Tsuda (Ed.), *Diasporic Homecomings: Ethnic return migration in comparative perspective* (p. 1-18). Stanford, CA, Stanford University Press.
- Tsuda, Takeyuki (2009B): Why does the diaspora return home?: The causes of ethnic return migration. In T. Tsuda (Ed.), *Diasporic Homecomings: Ethnic return migration in comparative perspective* (p. 21-43). Stanford, CA, Stanford University Press.
- Wilkinson, Sue (2008): Focus Groups. In *Qualitative Psychology: A practical guide to research methods* (2nd ed., p. 186-206). London: Sage Publications.
- Yijälä, Anu & Jasinskaja-Lahti, Inga (2010): Pre-migration acculturation attitudes among potential ethnic migrants from Russia to Finland. *International*

Journal of Intercultural Relations, 34(4), 326-339.
doi:10.1016/j.ijintrel.2009.09.002

Endnotes

- 1 While many opportunities exist to (re)migrate, the challenge in studying this group is that there are no official statistics concerning their return migration. In Finnish migration statistics, the yearly in- and out-flux is tracked by country of departure/destination, as well as by citizenship. However, Fin-

nish ethnic individuals born abroad may or may not be Finnish citizens, meaning that they may appear in migration data as Finnish nationals (if they have dual citizenship) or as citizens of other countries. Of course, citizens of other countries may enter Finland through other means—e.g., based on citizenship from a EU-member country, work permits, study permits, or residence permit based on Finnish roots—but there is no clear method of identifying who is an ethnic return migrant in official statistics, nor of knowing how many are currently in Finland.

Lotta Weckström

SUOMALAISUUS ON KUIN VAHAKANGAS **Ruotsinsuomalaiset nuoret kertovat suomalaisuudestaan**

Tutkimuksia A 36. Vammala, 2011. 160 s.
ISBN 978-952-5889-09-3 (Suomi)
ISBN 978-952-5889-10-9 (pdf Suomi)
ISBN 978-91-971351-6-0 (Sverige)
ISSN 0356-9659

Ruotsissa asuu 675 000 suomalaisen taustan omaavaa ihmistä. Luvussa on mukana kolme sukupolvea. Enemmistön juuret ovat syvällä Ruotsissa ja Suomessa. Mikä on tämän päivän nuorten kuva ruotsalaisuudesta ja suomalaisuudesta? Mitä mahdollisuuksia heillä on yhdistää kaksi kulttuuria ja kieltä toisiinsa?

FT Lotta Weckström on haastatellut Ruotsissa kasvaneita kaupunkilaisnuoria, jotka arastelematta kertovat kipeistäkin tunteistaan, valtasuhteistaan ja arkipäivästään. Nuorten oman äänen kautta suomalaisuus muuttuu kaleidoskoopiksi tai vahakankaaksi. Nuorille suomalaisuus on jotakin, jota ei voi vangita tavanomaisin klisein viittaamalla vain tangoon, jääkiekkoon, puunhakuuseen, suomalaisten työhulluuteen tai vaitonaisuuteen. Mikä aluksi näytti suomalaisuudelta tai ruotsalaisuudelta, ei sitä olekaan.

Suomen kielen menetys toki koetaan kipeänä, mutta kaiken haihtuvan keskellä suomalaisuudesta jää sittenkin jäljelle jotakin. Erään haastateltavan sanoin: ”...keskellä talvea kävellä ilman hattua ja nahkatakki auki, se niin ku ettei kaiken tartte olla niin söpöä ja mysigt”.

Kirjassa nuoret kertovat kokemuksistaan ennakkoluuloista ja niiden ylittämistä. Se aika on jo kaukana, jolloin ympäristö määritteli heidän suomalaisuutensa. Häpeä on väistynyt. Suomalaisuus tai ruotsalaisuus ei ole enää haittatekijä.

FT Lotta Weckströmin teos tarjoaa tietoa vähän tunnetusta asiasta eli suomalaisuudesta Ruotsissa. Vaikenemisen aika on ohitettu peruuttamattomasti.

Hinta 20,00 €

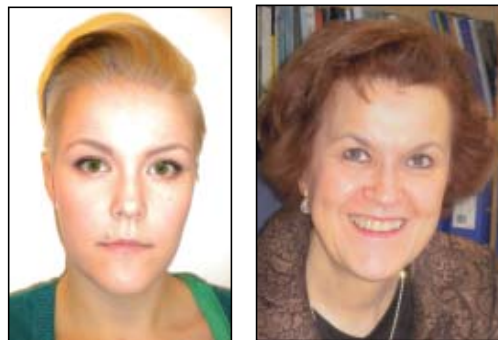
Tilaukset/Orders:
<http://www.migrationinstitute.fi/netshop/>
email: kirsi.sainio@utu.fi

**Uusi
julkaisu**

Maahanmuuttajat, poliisi ja sosiaalityö yhteistyössä kohti parempaa kotoutumista

Riikka Susi ja Elli Heikkilä

Artikkelissa käsitellään maahanmuuttajien, poliisin ja sosiaalityön välisiä hyviä käytäntöjä Suomessa. Esiteltäviksi tapauksiksi on nostettu Maahanmuuttajien neuvonta ja palveluohjaus ja Viranomaisyhteistyötä lähiöissä – esimerkkeinä Varissuo ja Hervanta. Hyvät käytännöt pohjautuvat Immigrants, Police and Social Work (IPS) -projektin tuloksiin. Turun ammattikorkeakoulu on ollut hankkeen koordinaattori ja Siirtolaisuusinstituutti yksi Suomen partnereista. Tutkimusaineiston perustana ovat haastattelut.

Maahanmuuttajien, jotka ovat ns. kolmansien maiden kansalaisia, määrä kasvaa Suomessa vuosi vuodelta. Yhteiskunta muuttuu yhä monikulttuurisemmaksi ja tämä näkyy myös viranomaistyössä. Esitetyt hyvät käytännöt osoittavat, että Suomessa on jo löydettävissä maahanmuuttajien, poliisin ja sosiaalityön välillä yhteistoimintaa. Näiden tahojen yhteistyö on tärkeää ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Viranomaispuolella on myös jo joitakin maahanmuuttajataustaisia poliiseja ja sosiaalityöntekijöitä, joilla on kulttuurintuntemusta, mistä on hyötyä maahanmuuttajatyössä. Kolmas sektori viranomaisten ohella on arvokas toimija auttamaan maahanmuuttajia kotoutumisessa Suomeen.

Johdanto

Poliisi ja sosiaaliviranomainen ovat keskeisiä viranomaistahoja, jotka kohtaavat työssään maahanmuuttajia. Paljon työtä tehdään vielä erikseen, vaikka kosketuspinnat yhtyvät monikulttuurisessa yhteisössä eri viranomaisten välillä. Myös ammattitaitovaatimukset kasvavat koko ajan yhteiskunnan muuttuessa. Asiakkaissa on yhä enemmän vieraita kieliä äidinkielenään puhuvia ja toisenlaisista kulttuureista tulleita henkilöitä. Lisäksi maahanmuuttaja on usein suomalaista

palvelujärjestelmää tuntematon asiakas. Nämä seikat synnyttävät kehittämistarpeita, jotta viranomaiset ja myös kolmannen sektorin toimijat pystyvät entistä paremmin palvelemaan eri taustan omaavia asiakkaita.

Turun poliisin työtä maahanmuuttajien parissa koskevassa analyysissä (Heikkilä et al. 2008) tuli esille, että poliisin puoleen kääntyään usein sosiaaliviranomaiselle kuuluvissa asioissa. Sidosryhmäyhteistyössä tiedon kulku ja välittäminen puolin ja toisin koettiin tärkeäksi. Tutkimuksessa haastatellut poliisit uskoivat, että perehdyttäminen sosiaalityön asioihin voisi auttaa poliiseja neuvomaan asiakkaitaan eteenpäin, jotta jälkihoito ja avun saanti varmistettaisiin myös sellaisissa tilanteissa, jotka eivät varsinaisesti kuulu poliisin tehtäviin. Lisääntyvä maahanmuutto aiheuttaa siten uusia osaamisvaatimuksia eri viranomaisammattikunnille ja kolmannelle sektorille.

Artikkeli pohjautuu Immigrants, Police and Social Work (IPS) -projektin tuloksiin. Projektin koordinaattorina on toiminut Turun ammattikorkeakoulu ja Siirtolaisuusinstituutti on ollut yksi Suomen partnereista. Kaikkiaan tässä EU-projektissa on ollut mukana viisi maata eli Suomi, Alankomaat, Espanja, Ruotsi ja Iso-Britannia. Lisää tietoa projektista löytyy osoitteesta www.ips-project.fi

Enemmistö maahanmuuttajista kolmansista maista

Suomessa on vielä vähän maahanmuuttajia verrattuna muihin Euroopan maihin. Ulkomailla syntyneiden määrä oli vuoden 2009 lopussa 233 183 henkeä, mikä vastaa 4,4 % Suomen väestöstä (Taulukko 1). Euroopan unionin ulkopuolella eli niin sanotuissa kolmansissa maissa syntyneiden osuus ulkomailla syntyneistä on noussut vuoden 1990 48 prosentista runsaaseen

Taulukko 1. Ulkomailla syntyneet Suomessa 1990–2009 (Aineisto: Tilastokeskus)

Syntymävaltio	1990	1995	2000	2005	2009
Syntymävaltio yhteensä	4 998 478	5 116 826	5 181 115	5 255 580	5 351 427
Suomi	4 933 556	5 010 523	5 044 912	5 078 968	5 118 244
Ulkomaat	64 922	106 303	136 203	176 612	233 183
Ulkomaat, % väestöstä	1,30	2,08	2,63	3,36	4,4
Eurooppa	45 578	75 567	96 413	120 376	152 316
Muut EU (27) maat	33 507	44 074	51 399	62 586	80 701
Muu Eurooppa	12 071	31 493	45 014	57 790	71 615
Afrikka	1 946	7 298	9 521	13 660	20 432
Pohjois-Amerikka	3 303	3 733	4 084	4 562	5 352
Etelä-Amerikka	916	1 499	2 076	3 229	4 497
Aasia	5 555	11 900	18 600	29 496	44 768
Oseania	467	560	754	889	1 116
Tuntematon	7 157	5 746	4 755	4 400	4 702
3. maat	31 415	62 229	84 804	114 026	152 482
3. maat, % ulkomailla syntyneistä	48,4	58,5	62,3	64,6	65,4
3. maat, % koko väestöstä	0,6	1,2	1,6	2,2	2,8

65 prosenttiin vuonna 2009. Ulkomaan kansalaisia Suomessa oli vuoden 2009 lopussa 155 705 henkilöä ja heistä kaksi kolmasosaa oli kolmansien maiden kansalaisia (99 599 henkeä).

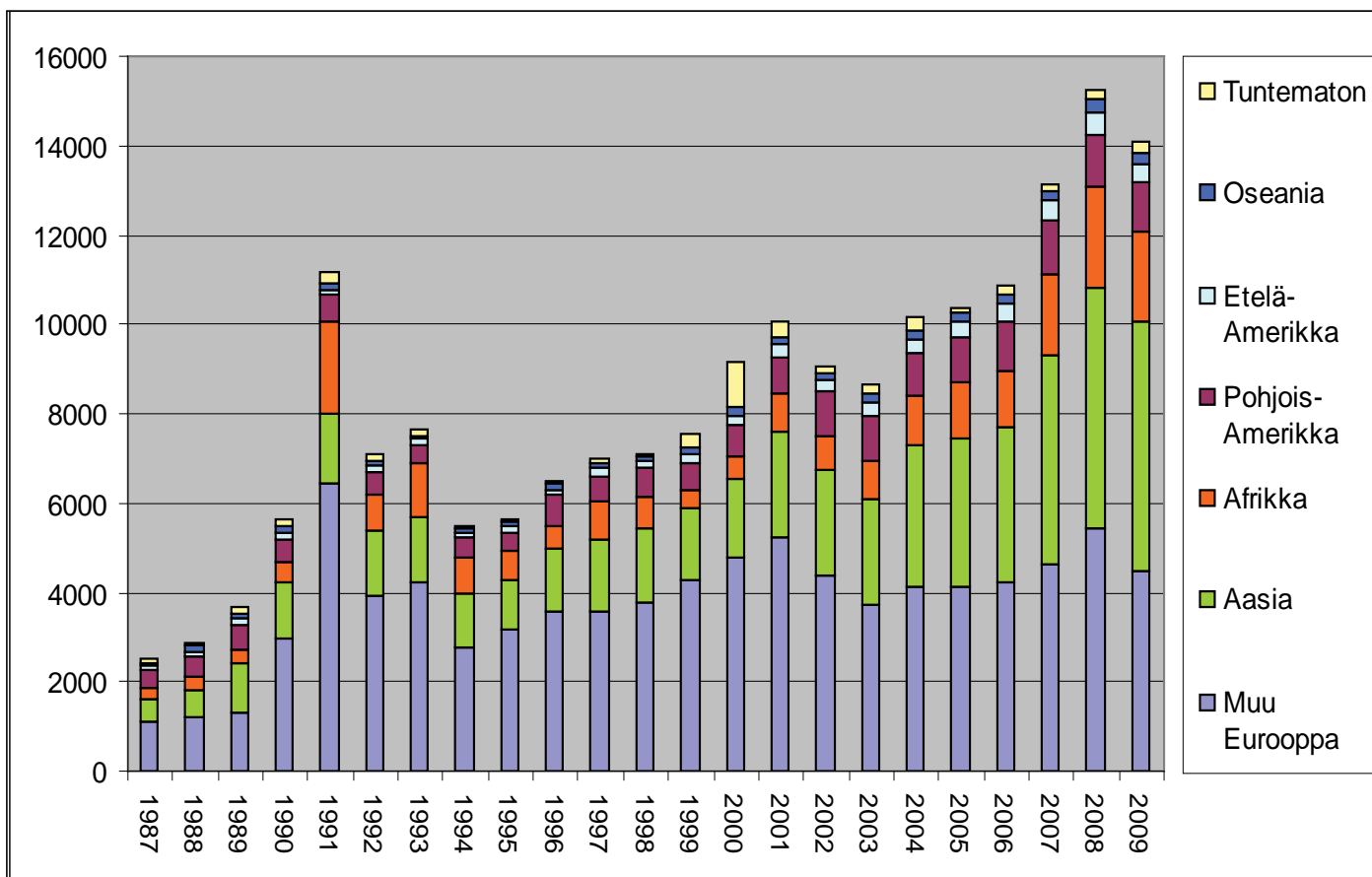
Ulkomailla syntyneistä selvästi suurin osa on syntynyt entisen Neuvostoliiton alueella sekä Venäjällä, yhteensä 54 646 henkilöä, mikä oli kaikista ulkomailla syntyneistä 23 % ja kolmansissa maissa syntyneistä 36 % vuonna 2009. Toiseksi eniten oli Ruotsissa syntyneitä, 30 966 (13 % ulkomailla syntyneistä) ja kolmanneksi eniten Virossa syntyneitä, 21 761 (9 %). Tämän jälkeen seuraavaksi suurimmat ryhmät edustivat jälleen kolmansia maita. Somaliassa (7 110), Kiinassa (6 591), Irakissa (6 180) ja Thaimaassa (6 108) syntyneitä oli kaikkia pari prosenttia ulkomailla syntyneistä.

Muuttovirrat kolmansista maista Suomeen ovat pitkällä aikavälillä kasvaneet: kun vuonna 1987 muuttajia oli 2 522 henkeä, vuonna 2009 luku oli jo 14 064 henkeä (Kuva 1). Vuonna 2008 muuttajien määrä oli tätäkin suurempi (15 224 henkeä), mutta talouden taantuma on yleisesti ottaen hidastanut muuttamista ja sama näkyy myös Suomessa. Muuttajat ovat lähtöisin etupäässä muualta Euroopasta. Viime vuosina kuitenkin Aasiasta muuttavien määrä on noussut. Muuttoliikkeessä voitiin havaita piikki vuonna 1991, kun inkerinsuomalaiset saivat vuonna 1990 paluumuuttajastatuksen muuttaessaan Suomeen. Tuolloin muulta

Euroopasta tulleiden osuus koko kolmansien maiden muuttovirrasta oli peräti 58 %. Muun Euroopan muuttovirrasta entisessä Neuvostoliitossa syntyneitä oli 86 % eli 5 515 henkeä. Samaan aikaan alkoi huomattavampi muutto Afrikasta, etenkin Somaliasta, mistä saapui 1 339 muuttajaa vuonna 1991. Kaiken kaikkiaan Suomi houkuttelee muuttajia eri puolilta maailmaa ja määrät kolmansia maita koskien vaihtelevat yksittäisistä muuttajista tuhansiin vuoden 2009 maakohtaisessa tarkastelussa.

Esimerkkejä hyvistä käytännöistä Suomessa

Maahanmuuttajien kotouttamiseen tähtäviä hyviä yhteistyökäytäntöjä poliisin ja sosiaaliviranomaisen välillä etsittiin erilaisilta elämänalueilta. Tarkasteltavat aihepiirit valittiin ajankohtaisten teemojen parista. Valinnassa hyödynnettiin IPS -projektin Suomen työryhmässä mukana olevien henkilöiden sekä hankkeen ohjausryhmän tietämystä. Näiden aihepiirien puitteisissa toteutettiin 19 haastattelua, joissa oli läsnä yhteensä 23 poliisia, sosiaalityöntekijää ja muuta toimijaa. Tässä artikkelissa esitellään kaksi hyvää käytäntöä eli ensimmäisenä ”Maahanmuuttajien neuvonta ja palveluohjaus” ja toisena ”Viranomaisyhteistyötä lähiöissä – esimerkkeinä Varissuo ja Hervanta”. Muut IPS -pro-

Kuva 1. Maahanmuutto EU:n ulkopuolisilta alueilta Suomeen 1987–2009 (Aineisto: Tilastokeskus)

jektin Suomen hyvät käytännöt ovat olleet ”EHJÄ ry. – tukea yksin Suomeen tulleille nuorille”, ”Lähisuhdeväkivaltaa kohdanneiden maahanmuuttajanaisten auttamistyö” ja ”Kolmas sektori kotouttajana”. Näistä hyvistä käytännöistä löytyy laajempaa tietoa julkaisustamme (Susi ja Heikkilä 2011).

Maahanmuuttajien neuvonta ja palveluohjaus

Monilla paikkakunnilla maahanmuuttajien kysymyksiin nykyään vastaavat maahanmuuttajien neuvontapisteiden neuvojat, jotka ovat useimmiten Suomeen aikoinaan muuttaneita ja kotoutuneita henkilöitä. Heidän vahvuksiensa neuvojina ovat kielitaito ja edustamansa kulttuurin ymmärrys. Neuvontapisteet toimivat paikkakunnittain hieman eri nimellä ja erilaisten projektien tai eri viranomaisen alaisuudessa. Neuvonta on hieman kevyempi palvelumuoto kuin palveluohjaus, jossa syntyy pitkäaikaisiakin palvelusuhteita ja

ohjaaja jalkautuu asiakkaan kanssa käyttämään erilaisia palveluita. Neuvonta- ja palveluohjaustyö myös täydentävät toisiaan. Neuvontapisteen työntekijöiden ajan tai ammattitaidon puuttuessa he voivat kehottaa asiakasta kääntymään palveluohjaajien puoleen. Palveluohjaajilla on resursseja perehtyä monimutkaisempiinkin ongelmiin. (Haastattelut 1, 2 ja 3, 2010)

Helsingissä yhdeksi kaupungin parhaista kotouttavista toiminnoista vuonna 2008 valittu Maahanmuuttajien neuvontapiste Itäkeskuksessa aloitti Euroopan sosiaalirahaston rahoittamana AVAIN-projektina vuonna 2000. Ensimmäisten toimintavuosiensa aikana pisteessä kerättiin tietoja, keitä asiakkaat ovat, mistä he tulevat ja mitä kysyvät. Näin saatiin todistetta siitä, että tämänkaltaiselle palvelulle on olemassa suuri tarve. Neuvontapiste muuttui kaupungin pysyväksi toiminnoksi vuonna 2004. Se toimi helmikuun 2010 loppuun asti sosiaaliviraston alaisuudessa, kunnes siirtyi henkilöstökeskuksen piiriin. Neuvontapisteesä helsinkiläinen asiakas voi kysyä lähes mitä tahansa. Maahanmuuttajataustainen työntekijä, mah-

dollisuuksien mukaan omakielinen neuvoja, pyrkii löytämään vastauksen asiakkaan tarpeisiin. Tarvittaessa paikalle kutsutaan tulkki. Asiakkaiden kysymykset koskevat muun muassa oleskelulupaa, sosiaaliturvaa, työtä, asumista ja koulutusta. Eniten asiakkaita on venäjänkielisiä, jotka ovat useimmiten naisia. Sen sijaan arabiankielisistä maista asiakkaina ovat useammin miehet. (Helsingin kaupunki 2009; Haastattelut 2 ja 4, 2010)

Neuvojat ovat saaneet koulutuksen yhteiskunnan eri osa-alueista ja viranomaisten tehtävistä. Neuvontapiste on solminut yhteispalvelusopimuksen Maahanmuuttoviraston ja Maistraatin kanssa. Neuvojien käytössä ovat myös KELA:n rekisterit, mutta yhteistyösopimusta ei ole solmittu. Neuvoja voi auttaa asiakasta esimerkiksi täyttämään lomakkeita, mutta päätöksiä neuvontapisteessä ei viranomaisten puolesta tehdä, eikä käsitellä rahaa. Myöskään poliisin kanssa ei ole yhteispalvelusopimusta, mutta yhteistyö on silti tiivistä, sillä Itäkeskuksen poliisilaitos sijaitsee neuvontapisteen vieressä. Neuvojat ohjaavat asiakkaitaan esimerkiksi perheväkivaltajutuissa tekemään rikosilmoituksen poliisille ja kääntymään tarvittaessa poliisiaseman sosiaalityöntekijän puoleen. Lastensuojeluasioissa neuvojat tekevät aina ilmoituksen lastensuojeluviranomaiselle. Joskus poliisi pyytää neuvojilta apua tulkkauksessa, mikäli tulkkia ei saada paikalle riittävän nopeasti. Neuvontapisteen johtaja kehuu poliisilaitoksen päällikköä innovatiiviseksi ja yhteistyömyönteiseksi persoonaksi ja yhteistyötä poliisin kanssa toimivaksi. Poliisi tarvittaessa kouluttaa neuvoja sekä ohjaa omia asiakkaitaan neuvontapisteeseen. Neuvontapisteen henkilökuntaan kuuluvista henkilöistä osa on myös kouluttanut poliiseja kulttuurikeskus Caisassa järjestetyissä kulttuurintuntemuskoulutuksissa. (Haastattelu 2, 2010) Turussa maahanmuuttajien neuvontapiste Infotori aloitti toimintansa joulukuussa 2009, ja neuvontaa on tarjolla 14 kielellä.

Eri toimijoiden tarjoama palveluohjaus on työmenetelmä, joka 1990-luvulta lähtien on laajentunut koskemaan yhä useampia asiakasryhmiä, kuten maahanmuuttajia. Palveluohjaus on asiakaslähtöinen työtapana, jonka tavoitteena on asiakkaan itsenäisen elämän tukeminen ja itse ohjauksen tarpeen vähentäminen. Turussa on toiminut Turun NMKY:n sosiaalitoiminnan alla MAHKU-projekti (Maahanmuuttajien henkilökohtainen palveluohjaus, 2008–2010). MAHKU on tarjonnut maahanmuuttajille maksutonta henkilö-

kohtaista, yksilöllistä palveluohjausta. Neuvojat ovat kehittäneet projektin aikana henkilökohtaisen palveluohjauksen mallia muuta turkulaista maahanmuuttajatyötä tukevaksi toiminnaksi. Henkilökohtainen palveluohjaus on NMKY:n sosiaalitoiminnan työmuoto, jossa asiakasta ohjataan suunnitelmallisesti kohti tasapainoisempaa ja itsenäisempää arjessa selviytymistä. Palveluohjausta on aiemmin ollut tarjolla nuorille. MAHKU -projektin kohderyhmänä ovat olleet työikäiset maahanmuuttajat, joiden virallinen kotoutumisaika on päättynyt. MAHKU:ssa ohjaajia on ollut kaksi ja he ovat palvelleet suomen kielellä. (Turun NMKY 2010a ja 2010b) Vaikka kotoutumisen alkuvaiheessa omakielistä ohjausta pidetään tärkeänä, MAHKU:n kohderyhmän vuoksi asiakkaita on rohkaistu käyttämään suomen kieltä sen harjoittamiseksi ja ylläpitämiseksi. Ohjaajat ovat toimineet ikään kuin asiakkaidensa suomenkielisinä avustajina. Alun perin ajateltiin, että suurin osa asiakkaista tulee MAHKU:n piiriin sosiaalitoimen lähettämänä. Projektin edetessä kuitenkin osoittautui, että asiakkaat tulevat paljolti kuulopuheiden tai ystävän hyvien kokemusten perusteella sekä työ- ja elinkeinotoimiston virkailijoiden ja kirkon diakonien lähettämänä. Asiakkaiden keskimääräinen maassaoloaika on ollut kahdeksan vuotta, ja heistä suurin osa on ollut Irakin ja Iranin kurdeja sekä afgaaneja. (Haastattelu 1, 2010)

MAHKU on ollut matalan kynnyksen palvelua, johon kuka tahansa on voinut ottaa yhteyttä puhelimitse tai sähköpostitse. Palveluohjaus on toiminut ajanvarausperiaatteella. Osa asiakkaista on työllistännyt ohjaajan pitkäksi aikaa, kun apua hakiessaan asiakkaan ongelmavyöhyke on alkanut purkautua. Yhdellä henkilöllä ja mahdollisesti hänen perheellään on saattanut olla vaikeuksia asumisessa ja uuden asunnon hankinnassa, työllistymisessä ja taloudellisessa tilanteessa, maksuhäiriöitä, rikossyytteitä, mielenterveysongelmia ja niin edelleen. Ongelmien laajan kirjon takia MAHKU on toiminut tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, kuten poliisin ja muiden toimijoiden, esimerkiksi maahanmuuttajajärjestöjen ja diakonien kanssa. Esimerkiksi lupahallintoviranomaisiin ohjaajat ovat olleet paljon yhteydessä ja auttaneet asiakasta täyttämään muun muassa erilaisia lomakkeita ja hakemuksia (esim. perheenyhdistämishakemuksia). He ovat myös avustaneet mm. kuluttajariita- ja valitusasioissa. Ohjausta ja tukea on voitu antaa myös toimiston ulkopuolella asiakkaan toivomuksesta. Taval-

lista on ollut, että ohjaaja on ollut mukana esimerkiksi sairaalakäynnillä asiakkaan tarvitessa psykososiaalista tukea. Virastokäyntien jälkeen ohjaajat ovat usein selittäneet keskustelun sisällön asiakkaalle uudelleen, koska monien alojen ammattikieli on maahanmuuttajalle ollut vaikeasti ymmärrettävää. Ohjaajien sanoin he ovat toimineet eräänlaisina yhteiskuntatulkkeina. (Haastattelu 1, 2010) Todettakoon, että MAHKU:n toiminnan päättymisen jälkeen Turun NMKY on aloittanut maahanmuuttajapalvelut, jotka ovat edelleen maksuttomia ja suomenkielisiä.

Viranomaisyhteistyötä lähiöissä – esimerkkeinä Varissuo ja Hervanta

Rakennemuutos eli yhteiskunnan kehittyminen maatalousvaltaisesta teollisuus- ja palvelukeskeisemmäksi 1950–1970-luvuilla sai aikaan laajan muuttoliikkeen kohti kaupunkeja. Asuntojen kysyntä oli suurta ja tähän pyrittiin vastaamaan rakentamalla kokonaisia asuinalueita lyhyessä ajassa. Näin syntyivät Suomeen lähiöt. Suurin osa lähiöistä edustaa omistajaurakointia eli talojen rakentamista kerralla yhden rakentajaorganisaation toimesta (Hankonen 1994). Nopea rakentaminen ja väestönkasvu lähiöissä saivat aikaan myös ongelmia, kuten aikoinaan esimerkiksi Tampereen Hervannassa. Ongelmana Hervannassa ensimmäisten 15 vuoden ajan oli häiriökäyttäytyminen, joka kumpusi pienituloisten ja lähiöelämään tottumattomien ihmisten keskittymisestä alueelle 1970-luvulla rakennettuihin vuokrataloihin. Kun tähän yhdistyi vielä alueen jatkuvan rakentamisen aiheuttama keskeneräisyys ja harrastusmahdollisuuksien puute, ihmisten henkinen pahoinvointi alkoi näkyä myös katukuvassa. Ongelmien kasauduttua tilannetta päätettiin alkaa normalisoida ja 1980-luvun alussa Hervannassa aloitti lähipoliisi sekä aluetyöryhmä. Myös yleinen elintason nousu vaikutti tilanteen paranemiseen (Kultalahti ja Närhi 1998).

Lähiöissä sijaitsee useimmiten runsaasti kaupunkien vuokra-asuntoja, minkä vuoksi etenkin pakolais- taustaiset maahanmuuttajat ovat paljolti keskittyneet näille alueille (ks. Vilkkama 2006, 106; Pikkarainen ja Wilkman 2008, 29). Maahanmuuttajien keskittymistä lisää edelleen maan sisäinen muutto paikkakuntien välillä (esim. Kokko 2002). Turun Varissuolla joidenkin kerrostalojen asukkaista 80 % on maahanmuuttajia.

Maahanmuuttajia muista kaupungeista ja maakunnista houkuttelevat Varissuolle muun muassa alueen palvelu- ja hintataso. Ennen laajemman maahanmuuton alkua Varissuon huono maine kulminoitui muutamiin taloihin, joihin niin sanotut ongelma-asukkaat olivat kasaantuneet. Tänä päivänä Varissuo on melko rauhallinen lähiö. Alueella toimii aktiivinen aluepoliisi, joka tekee yhteistyötä alueen viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. (Haastattelu 5, 2010)

Aluetyö Turun Varissuolla

Varissuo sijaitsee itäisessä Turussa, Kaarinan rajan tuntumassa ja sen rakentaminen aloitettiin vuonna 1975. Varissuolla on Turun lähiöistä monipuolisin palvelurakenne. Alueella on oma sosiaalitoimisto, Kelan palvelupiste, terveyskeskus, kirjasto ja muun muassa monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Varissuon ytimessä sijaitsevassa Itäkeskuksessa on elintarvike- sekä erikoisliikkeitä (Sedig 1996; Turun kaupunki 2001). Maahanmuuttajien suuri osuus Varissuon asukkaista tekee alueesta erityisen koko Suomen mittakaavassa. Vuoden 2009 lopussa alueella oli noin 8 700 asukasta, joista muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia oli 35 % (Turun kaupunki 2010). Kolmeakymmentä prosenttia pidetään yleisesti rajana, jonka ylittyessä kantasuomalaisen kiinnos- tus aluetta kohtaan vähenee ja slummiutumisen riski kasvaa (Haastattelut 5 ja 6, 2010).

Varissuolla lähipoliisin tehtäviä hoitaa vanhempi konstaapeli, joka on toiminut virassa kesäkuusta 2006 alkaen. Työkokemusta poliisina hänellä on lähipoliisin toimenkuvan lisäksi kolmi vuorohälytystehtävissä ja nuorisopoliisina, yhteensä 30 vuotta. Lähipoliisi näkee Varissuon pelastuksena erityisesti sen, että alueen palvelut on säilytetty monipuolisina, mikä lisää viihtyvyyttä ja elämisen sujuvuutta alueella. Myös viranomaisyhteistyö toimii hyvin (Haastattelu 5, 2010).

Varissuon lähipoliisi toimii alueen kaikkien koulujen, Varissuon koulun, Turun Normaalikoulun ja kansainvälisen koulun koulupoliisina. Hän pitää yhteistyötä koulujen henkilökunnan, etenkin rehtoreiden ja kuraattoreiden kanssa yhtenä tärkeimmistä työkaluistaan alueella. Koulujen oppilaista suuri osa on maahanmuuttajataustaisia. Varissuon koulussa henkilökuntaa on paljon suhteessa oppilaiden määrään,

sillä oppilaiden monikulttuurisuus ja -kielisyys asettaa opetukselle omat haasteensa. Esimerkiksi somalikuorten aiheuttamia häiriöitä Itäkeskuksessa lähipoliisi on ratkonut yhteistyössä somalitaustaisen opettajan ja somaliyhdistyksen kanssa hyvin tuloksin. Kouluyhteistyön lisäksi lähipoliisi kiittelee yhteistyötä sosiaalityöntekijöiden kanssa.

Varissuolla on oma sosiaaliasema, jonka kanssa tehtävän yhteistyön ongelmana poliisi näkee kuitenkin sen, että asiakkaat on jaettu aakkosittain eri työntekijöille. Tällöin ongelmaksi muodostuu saavutettavuus, sillä luonnollisesti sosiaalityöntekijällä on kokouksia, lomaa ja muita poissaoloja. Poliisi kertookin olevansa paljon yhteydessä suoraan sosiaaliaseman johtavaan sosiaalityöntekijään tapauksissa, joissa henkilö on jo esimerkiksi lastensuojeluasiakas. Myös Varsinais-Suomen poliisilaitoksen sosiaalityöntekijä on lähipoliisin tärkeä yhteistyötaho. Poliisi pitää viran vakinaistamista vuonna 2008 erittäin järkevänä päätöksenä. Sosiaalityöntekijä on noin kerran kahdessa kuukaudessa lähipoliisin mukana partioimassa Varissuolla. Heillä on myös yhteisiä asiakkaita, kuten lastensuojeluasiakkaita. (Haastattelu 5, 2010)

Aluettyö Tampereen Hervannassa

Hervanta on asukasluvultaan yksi Suomen suurimpia lähiöitä. Vuoden 2009 lopulla alueen asukasluku oli 22 798, josta noin 10 % oli ulkomaan kansalaisia (Tampereen kaupunki 2010). Lisäksi alueella on paljon Suomen kansalaisuuden saaneita maahanmuuttajia. Hervannassa on monipuolinen palvelurakenne ja alueen sanotaankin olevan ikään kuin pieni kaupunki kaupungin sisällä. Kauppakeskuksen lisäksi alueella sijaitsee Tampereen teknillinen yliopisto, Poliisiammattikorkeakoulu, VTT ja teknologiakeskus Hermia korkean teknologian yrityksineen. Korkeakoulujen takia alueella asuu myös paljon opiskelijoita. (Haastattelu 6, 2010)

Hervannan kasvun ja sosiaalisten ongelmien lisääntymisen myötä lähipoliisitoiminta alkoi alueella vuonna 1980. Poliisi on Hervannassa tehnyt tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja koulutoimen kanssa alusta lähtien, vaikka vasta vuodesta 2001 lähtien poliisi on Suomessa velvoitettu yhteistyöhön aluetoimijoiden kanssa. Voimavaroja yhdistämällä pyrittiin tehokkaasti puuttamaan alueen ongelmiin, joten yhteisto-

iminta lähti liikkeelle todellisesta tarpeesta. Käytännössä lähiön rauhoittamiseksi yhteistyötä tekivät lähipoliisi, alueen koulut, sosiaalitoimisto ja vuonna 1993 poliisilaitoksen tiloissa sosiaaliasema Paussin nimellä aloittanut nykyinen sosiaalipäivystys. Yhteistyö tuotti tulosta: ongelmalähiö muuttui keski-vertaalueeksi ja Hervannan hyvien kokemusten kannustamana malli vietiin muillekin Tampereen asuinalueille. Vuonna 1980 aloittanut henkilö toimi alueen lähipoliisina aina vuoteen 2008 saakka, jolloin jäi eläkkeelle. Kollegoiden mukaan lähipoliisityö Hervannassa henkilöityi hyvin pitkälti häneen. (Jokinen 2006; Haastattelu 6, 2010)

Myös Tampereelle alkoi saapua pakolaisia 1990-luvun taitteessa ja heistä suuri osa sijoitettiin Hervantaan muun muassa siellä vapaana olevien suurten, maahanmuuttajaperheille soveltuvien vuokra-asuntojen takia (Haastattelu 6, 2010; vrt. Pikkarainen ja Wilkman 2008, 29). Tampereella toimi vastaanottokeskus vuodesta 1994 vuoteen 2007 saakka (Kangasluoma 2007). Lisääntyneen maahanmuuttajanuorison keskuudessa alkoi 2000-luvun alkupuolella ilmetä ongelmia, kuten jengiytymistä. Lähiöissä asuvat nuoret kokoontuivat lähinnä kaupungin keskustassa aiheuttaen häiriötä. Myös tähän ongelmaan pyrittiin tarttumaan viranomaisyhteistyön keinoin. Kehiteltiin yhteistyömalli, jossa poliisi, maahanmuuttajakoordinaattorit, nuorisotoimi, sosiaalitoimen lastensuojelu, tulkkikeskus ja maahanmuuttajajärjestöt yhdessä koulujen kanssa räätälöivät tietyille maahanmuuttajaryhmille tarkoitettuja omakielisiä vanhempainiltoja. Kun viesti lasten negatiivisista vapaa-ajanvietto-avoista saatiin vanhemmille, tilanne Hervannassa rauhoittui. Vastaavanlaisiin tilanteisiin ei ole poliisin mukaan jouduttu tämän jälkeen puuttamaan (vrt. Heikkilä et al. 2008, 129). Poliisi korostaa ja kiittää lastensuojelun panosta ja yhteistyötä koulujen sekä sosiaalipäivystyksen kanssa. (Haastattelu 6, 2010).

Hervanta on alueen lähipoliisin mukaan nykyään rauhallinen alue, eikä esimerkiksi etsivätyölle ole juuri tilausta. Alueen maahanmuuttajista monet, etenkin lapset ja nuoret, osaavat suomea, joten kommunikointi niin naapureiden kuin tarvittaessa poliisinkin kanssa on sujuvaa ja ehkäisee ongelmien syntyä. Poliisin selvittelyä vaativissa tilanteissa osallisina on yhtä lailla kantasuomalaisia kuin maahanmuuttajiaakin. Maahanmuuttajanuorten suhtautuminen positiivisesti poliisiin johtuu mahdollisesti ainakin osittain koulupo-

liisitoiminnasta. Lähipoliisi Hervannassa, kuten Turun Varissuollakin, on alueen kaikkien koulujen koulupoliisi. Yhteistyö koulun johdon kanssa on toimivaa ja kummallakin osapuolella on matala kynnys ottaa toiseen yhteyttä. Tämä mahdollistaa myös varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän työn, joka on niin maahanmuuttajien kuin yleensäkin nuorten kanssa työskenneltäessä tärkeää.

Aikuisen maahanmuuttajaväestön keskuudessa ennaltaehkäisevä työ onnistuu parhaiten maahanmuuttajayhdistysten kautta, joihin suhteita luotiin jo 2000-luvulla pureuduttaessa nuorten ongelmiin. Hervannan lähipoliisin mukaan tämän jälkeen suhteita yhdistyksiin on ollut helppo pitää yllä. Hänen mielestään suhteet toimivat paremmin kuin mietityt toimintamallit, sillä poliisin työtehtävät vaativat lähes aina tapauskohtaista soveltamista. (Haastattelu 6, 2010)

Hervannassa tietoa viranomaisten ja muiden toimijoiden välillä jaetaan säännöllisesti aluetyöryhmässä, joka kokoontuu pari kertaa vuodessa. Aluetyöryhmä alkoi kokoontua jo vuonna 1982 ja koostui pääasiassa sosiaali- ja terveystoimen edustajista. Nykyään työryhmä on alueella toimivien hallintokuntien ja viranomaisten sekä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden yhteistyöryhmä sekä yhteinen foorumi. Työryhmän kokouksissa osapuolet tuovat esille huomiotaan alueella mahdollisesti havaituista ongelmista ja esittävät ratkaisuja sekä työnjakoa toimijoiden kesken tilanteen korjaamiseksi. Moniammatillinen tiimityöskentely on muun muassa varhaisen puuttumisen ja koulu yhteistyön kanssa mainittu keinoina saavuttaa lähipoliisitoiminnan strategiassa nimettyjä tavoitteita. (Sisäasiainministeriö 2007, 14; Repo 2008; Haastattelu 6, 2010)

Lopuksi

Maahanmuuttajien, jotka tässä ovat ns. kolmansien maiden kansalaisia, määrä kasvaa Suomessa vuosi vuodelta. Yhteiskunta monikulttuuristuu ja tämä näkyy myös viranomaistyössä. Esitetyt hyvät käytännöt osoittavat, että Suomessa on jo löydettävissä maahanmuuttajien, poliisin ja sosiaalityön välillä yhteistointia. Alueelliset erot ovat kuitenkin yhteistyössä suuret. Maahanmuuttajia on sijoittunut hyvin paljon suuriin kaupunkeihin ja niissä on jo luotu yhteistyön malleja, jotka näkyvät esimerkiksi lähipoliisitoimin-

tana ja yhteisinä kulttuurintuntemuskoulutuksina poliisi- ja sosiaaliviranomaisille. Useilla poliisilaitoksilla on myös sosiaalityöntekijä päivystysluontoisesti. Tällöin yhteistyötä tehdään erityisesti lastensuojeluasioissa sekä ennaltaehkäisevästi että tapauskohtaisesti. Lisäksi on perustettu maahanmuuttajien neuvontapisteitä, joissa maahanmuuttajataustaisilla henkilöillä on aktiivinen rooli olla auttamassa neuvojina muita maahanmuuttajia, jopa heidän omalla kielellään. Onkin tärkeää, että maahanmuuttajat nähdään arvokkaana inhimillisenä pääomana auttamassa muita maahanmuuttajia kotoutumaan Suomeen – joidenkin kohdalla kulttuuriltaan hyvin erilaiseen maahan. Jokainen maahanmuuttaja on asiakkaana yksilö omine erityistarpeineen.

Maahanmuuttajia on sijoittunut tänä päivänä jo kaikkiin Suomen kuntiin. Kotouttamistyötä tekevät monet eri viranomaiset ja maahanmuuttajien onnistunut kotoutuminen vaatiikin viranomaisten välistä yhteistyötä. Yksilö hyötyy asiakasprosessien tehostumisesta ja ongelmien kokonaisvaltaisemmasta käsittelystä. Yhteistyötä voi kuitenkin hankaloittaa viranomaisia koskevat salassapitosäännökset (Lumio et al. 2011). Poliisin ja sosiaalityön välinen yhteistyö riippuu pitkälti kuntien taloudellisista resursseista. Toivomuksena on, että jokaiselle poliisilaitokselle saataisiin sosiaalityöntekijä vähintään päivystysluontoisesti, ellei se ole mahdollista kokoaikaisesti. Kokemukset ovat olleet hyvät ja tätä mallia olisi tärkeä levittää eri alueille. Molemmilla viranomaisilla on omat toimenkuvansa, mutta ne voivat myös täydentää toisiaan, kun asioita pyritään ratkaisemaan kokonaisuutena (Holm 2010).

Maahanmuuttajien, poliisin ja sosiaaliviranomaisen yhteistyö on tärkeää ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Viranomaispuolella on myös jo joitakin maahanmuuttajataustaisia poliiseja ja sosiaalityöntekijöitä. Heillä on kulttuurintuntemusta, mistä on hyötyä maahanmuuttajatyössä. Myös maahanmuuttajayhteisöissä on olemassa yhdyshenkilöitä, jotka toimivat ns. kulttuuritulkkieina. Heillä on myös tärkeä rooli rakennettaessa luottamusta viranomaisten ja maahanmuuttajien välille. Yksilöillä voi olla hyvin erilaisia kokemuksia esimerkiksi poliisista lähtömaassaan ja tämä voi aluksi vaikuttaa myös käsityksiin suomalaisesta poliisista (Egharevba 2009, 17–18).

Kolmas sektori viranomaisten ohella on arvokas toimija auttamaan maahanmuuttajia kotoutumisessa

Suomeen. Yhteistyö järjestöjen ja viranomaisten välillä on monin paikoin toimivaa, mutta kehitettävää myös löytyy. Järjestötoimijoiden mukaan viranomaiset voisivat tehdä tapauskohtaisesti tiiviimpää yhteistyötä järjestöjen kanssa sekä hyödyntää enemmän järjestöillä olevaa tietoa ja tuntemusta yksittäisistä asiakkaista (ks. Lumio et al. 2011).

Lähteet

Haastattelut

- Haastattelu 1 (2010). Projektityöntekijät (2), MAHKU -projekti (Maahanmuuttajien henkilökohtainen palveluohjaus), Turun NMKY. 28.5.2010. Turku.
- Haastattelu 2 (2010). Johtaja, maahanmuuttajien neuvontapiste, sosiaalivirasto (nykyään henkilöstökeskus) ja Itäkeskuksen poliisiaseman sosiaalityöntekijä, Itäinen poliisipiiri, Helsingin poliisilaitos. 17.2.2010. Helsinki.
- Haastattelu 3 (2010). Projektipäällikkö, Juuret ja Siivet – maahanmuuttajat aktiiviseksi osaksi kainuulaista yhteiskuntaa -projekti, Mannerheimin lastensuojeluliiton Kainuun piiri. 8.6.2010. Kajaani.
- Haastattelu 4 (2010). Maahanmuuttotyön koordinaattori, henkilöstökeskus, Helsingin kaupunki. 11.2.2010. Helsinki.
- Haastattelu 5 (2010). Vanhempi konstaapeli, Varis-suon lähipoliisi, Varsinais-Suomen poliisilaitos. 7.5.2010. Turku.
- Haastattelu 6 (2010). Ylikonstaapeli, Tampereen lähipoliisiryhmän ryhmänjohtaja ja vanhempi konstaapeli, Hervannan lähipoliisi, Pirkanmaan poliisilaitos. 26.5.2010. Tampere.

Kirjallisuus

- Egharevba, S. (2009): Immigrant's relations with the police in Finland: A Lamarckism or a self-induced exercise. Institute of Migration, Siirtolaisuus-Migration 2/2009, 13–24. http://www.migrationinstitute.fi/art/pdf/SM_2009_2.pdf Luettu 10.11.2010.
- Hankonen, J. (1994): Lähiöt ja tehokkuuden yhteiskunta. Suunnittelujärjestelmän läpimurto suomalaisten asuntoalueiden rakentumisessa 1960-luvul-

la. 539 s. Tampereen teknillinen korkeakoulu, arkkitehtuurin osasto. Otatieto Oy, Tampere.

- Heikkilä, E., Pikkarainen, M. & Wilkman, S. (2008): Poliisi ja maahanmuuttajat Turussa tänään. Teoksessa Tanner, Arno (toim.): Poliisi ja maahanmuuttajat – Kohti kotoutumista edistävää vuorovaikutusta. Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 67/2008. Tampere, s. 120–141.
- Helsingin kaupunki (2009): Monimuotoisuus ja maahanmuutto. Maahanmuutto-osasto, Henkilöstökeskus, Helsingin kaupunki. 2. painos. http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/3fd2a7804f9c32c5b5fab7a4cf6ee88a/monimuotoisuus+ja+maahanmuutto_fontit+upotettu_uusi+painos.pdf?MOD=AJPERES Luettu 31.8.2010.
- Holm, P. (2010): Kommentit Suomen IPS-kappaleeseen. 21.10.2010.
- Jokinen, P. (2006): Tuloksia poliisiin ja sosiaali- sekä koulutoimen yhteistyöllä. <http://www.terveys2015.fi/08062006/PetriJokinen.pdf>. Luettu 11.8.2010.
- Kangasluoma, L. (2007): Vastaanottokeskus – odotushuone sulkeutuu. Aamulehti, Sunnuntai, 20.7.2007. http://www.aamulehti.fi/sunnuntai/teema/asiat_paajutut/5288924.shtml. Luettu 18.8.2010.
- Kokko, K. (2002): Maahanmuuttajien Suomen sisäinen muuttoliike. Tapaustutkimuksena Turku. Turun yliopisto, Maantieteen laitos, Pro gradu -tutkielma. Turku. http://www.migrationinstitute.fi/pdf/Karoliina_Kokko.pdf Luettu 17.8.2010.
- Kultalahti, O. & Närhi, M. (1998): Hervanta ja tulevaisuus 1998. Tampereen kaupunginosan, Hervannan 25-vuotisjulkaisu. 95 s. Kehitysyhtiö Elävä Hervanta, Tampere.
- Lumio, M., Susi, R., Heikkilä, E. & Kuoppamäki, S.-M. (2011): Muuttuvan viranomaisyhteistyön moninaiset haasteet: kolme tapaustutkimusta. Artikkelikäsikirjoitus.
- Pikkarainen, M. & Wilkman, S. (2008): Pakolaisten asuminen ja palvelut. Omaan kotiin –hankkeen tutkimusraportti. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 36. 42 s. <http://www.migrationinstitute.fi/pdf/webreports36.pdf>. Luettu 12.8.2010.
- Repo, T. (2008): Hervannan aluetyöryhmä 1981–2006. Viranomaistoimintaa ja yhteistyötä alueen ehdoilla. Hervannan aluetyöryhmä 25 vuotta. 114 s. Tampereen kaupunki. Eräsalon kirjapaino, Tampere.

- Sedig, M. (1996): Vireä Varissuo – 20 vuotta lähiöasumista. 31 s. Varissuon Huolto Oy. Loimaan kirjapaino, Turku.
- Sisäasiainministeriö (2007): Lähipoliisitoiminnan strategia. Lähipoliisitoiminnan ja turvallisuusyhdistyksen kehittämisen strategiset linjaukset ja tavoitteet. Poliisin ylijohdon julkaisusarja 1/2007. Sisäasiainministeriö, poliisiosasto. 27 s. [http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/EC70AF80D-B717629C225726B-003EAEA8/\\$file/1-2007.pdf](http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/EC70AF80D-B717629C225726B-003EAEA8/$file/1-2007.pdf). Luettu 1.11.2010.
- Susi, Riikka & Heikkilä, Elli (2011): Maahanmuuttajat, poliisi ja sosiaalityö – hyviä käytäntöjä Suomessa. Siirtolaisuusinstituutti, Web Reports 67. 35 s.
- Tampereen kaupunki (2010): Tampereen väestö 31.12.2009. Tilastokeskuksen väestötiedot ikäryhmittäin ja osa-alueittain. http://www.tampere.fi/material/attachments/v/5pWGpxR3Z/Tampereen_vaesto_2010TK.pdf. Luettu 26.10.2010.
- Turun kaupunki (2001): Itä-Turku tilastoina. Eriytistarkastelussa Varissuo, Lauste ja Halinen. Itä-Turku-julkaisut nro 4. Urban-yksikkö ja Linkki-projekti, Viestintäkeskus, Turun kaupunki. <http://www05.turku.fi/urban/files/alueanalyysi.pdf>. Luettu 18.8.2010.
- Turun kaupunki (2010): Väestö iän ja kielen mukaan alueittain 31.12.2009. Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja. <http://www.turku.fi/Public/download.aspx?ID=111044&GUID=%7BA5E83BE8-6647-4EB1-9304-6514441FBFC0%7D>. Luettu 13.9.2010.
- Turun NMKY (2010a): Mitä MAHKU on? <http://www.tunmky.fi/sosiaalitoiminta/www/page.php?id=13>. Luettu 13.8.2010
- Turun NMKY (2010b): MAHKU-projekti. Maahanmuuttajien henkilökohtainen palveluohjaus. <http://www.tunmky.fi/sosiaalitoiminta/www/att.php?id=107>. Luettu 13.8.2010
- Vilkama, K. (2006): Asuntopolitiikka ja vieraskielisen väestön alueellinen keskittyminen Helsingissä vuosina 1992–2005. Helsingin yliopisto, maantieteen laitos, pro gradu-tutkielma. Helsinki. <https://oa.doria.fi/bitstream/handle/10024/2803/asuntopo.pdf?sequence=1>. Luettu 13.9.2010.

Otamme vastaan lahjoituksia

Siirtolaisuusinstituutilla on sääntöjensä mukaan oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja Suomesta ja ulkomailta.

Aikaisemmin saamansa lahjoitukset instituutti on sijoittanut mm. tutkimusrahaansa, josta tuetaan vuosittain suomalaiseen siirtolaisuuteen liittyvää tutkimusta, dokumentaatiota ja konferenssitoimintaa.

Instituutissa ylläpidettävä siirtolaisuusarkisto ottaa myös vastaan lahjoituksena erilaisia dokumentteja jälkipolville säästettäväksi. Tällaista materiaalia ovat mm. käsikirjoitukset, kirjeet, valokuvat, äänilevyt ja pienimuotoiset tarve-esineet.

We accept donations

The Institute of Migration accepts donations from Finland and from abroad. Donations to the Institute benefit research and documentation. A central focus area in the future will be publication relating to expatriate Finns and their descendants, i.e. research on emigration and also publication of literature on and by Finns abroad.

Donations such as documents, letters, manuscripts, photographs, recordings and utility articles are welcome. We wish to increase our archival collections, and by exhibitions and catalogues present Finnish everyday life abroad to the general public.

Yhteydenotot / Contact:

Johtaja Ismo Söderling,	isoder@utu.fi	+358-50-511 3586
Arkistonhoitaja Jarno Heinilä,	jshein@utu.fi	+358-2-28 404 60

An American Journey: The “Activist” Lives of Gust Alonen and Carl Paivio

Thomas Hyder

A central theme throughout the history of the United States has been the preservation and expansion of individual civil liberties. Beginning with the Bill of Rights in 1791 and continuing with the addition of further Amendments to the United States Constitution, the federal government, and later state governments, have enacted legislation and issued judicial rulings that strengthened and expanded America’s tradition of preserving individual liberties.

There have been, however, times during America’s history where the nation and its people have succumbed to events, both actual and perceived, to break with the cherished practice of protecting the civil liberties of its people. One such episode, the Red Scare, occurred at the end of the First World War with two of Finland’s native sons, Gust Alonen and Carl Paivio, engulfed in these tumultuous events. Their lives became a part of the very fabric of America’s history in the first half of the twentieth century.

Introduction

The first two decades of the twentieth-century were witness to drastic changes throughout America’s economic, social, cultural, and political fabric. The transformation of a rural/agricultural nation to an urban/industrial society; a nation whose traditional foreign policy of isolationism was interrupted by her involve-

Thomas Hyder is retired educator of United States history and economics. BA and MA degrees in history from State University New York, Cortland with additional graduate work in history at the University of South Carolina. Primary research interests are in United States immigration. Recent research and presentations have involved the development and use of digital resources for the teaching of immigration history.

ment in the First World War; and a transformational wave of immigration from southern and eastern Europe all contributed to the turmoil and instability felt by the American people and nation.

During the First World War the government of the United States believed that in order to achieve victory it had to assure unity among the American people for support of the war effort. The national government also felt compelled to promote national security by suppressing dissent. To facilitate the latter, the federal government enacted in 1917 the Espionage Act which was designed to combat spying, sabotage, and obstruction of the war effort. The following year the Congress of the United States reinforced the Espionage Act with the Sabotage Act and Sedition Act. Both of these measures made any public expression of opposition to the war illegal and permitted prosecution of anyone who criticized the president of the United States or government. Frequent targets of the government were often members of the Socialist Party and the Industrial Workers of the World (IWW.) Members of these groups were often immigrants and labor activists. The government did not cease targeting these groups and their members once the war ended. The federal government continued its prosecution through the actions of Attorney General A. Mitchell Palmer and what became known as the Red Scare.

This post-war hysteria by the federal government was supplemented at the state level with numerous states enacting their own legislation to root out sabotage and subversive activities. New York State was no exception, but it was the only state that did not have to pass a new series of laws – they already had state “criminal anarchy” laws on the books since 1902.

The city of Buffalo, New York played host to the Pan-American Exposition in 1901. President William McKinley attended the Exposition in September, and on September 6th he was assassinated by anarchist Le-

on Czolgosz. President McKinley succumbed to his wounds on September 14th; Czolgosz was tried and convicted of his crime on September 23. He was sentenced to death and was executed by electric chair at Auburn Prison on October 29, 1901.

In response to this national tragedy and the rampant fear of anarchist activities in the nation, New York State responded with passage on April 3, 1902 of amendments to Title Thirteen of its penal code. The new amendments defined what the State of New York now recognized as “criminal anarchy”:

Criminal anarchy is the doctrine that organized government should be overthrown by force or violence, or by assassination of the executive head or of any of the executive officials of government, or by any unlawful means. The advocacy of such doctrine either by word of mouth or writing is a felony.

The key portion of the law that ultimately permitted its widespread enforcement was in how the State defined “advocacy”. Advocacy included any of the following ways to overthrow government: by word of mouth or writing; by printing, publishing, editing, issuing, selling, distributing any written material; by organizing or becoming a member of a group or an assemblage of two or more persons; by editing any type of publication; or by permitting premises to be used for assemblages.

The obvious intent of the criminal anarchy law was to curtail not only direct and lethal acts of violence by anarchists, but also prevent individuals from advocating the violent overthrow of government.

New York State’s Red Scare

This legislation remained dormant until it was resurrected by the New York State Legislature when it established on March 26, 1919 the Joint Legislative Committee to Investigate Seditious Activities. “This committee was given broad authority to investigate individuals and organizations in the state that were suspected of promoting the overthrow of the American government in violation of the criminal anarchy articles of the state’s Penal Code”. (Daniel J. Linke, NYS Archives’ Guide to the records of the Joint Legislative Committee.) This Committee is more commonly referred to as the Lusk Committee, named after

its chairman State Senator Clayton Lusk of Cortland, New York.

Although primarily focused in New York City, the committee’s activities also occurred in upstate New York cities such as Buffalo, Rochester, Utica and Cortland – the hometown of the committee chairman Clayton Lusk.

“During its investigation, the committee raided the headquarters of suspected radical organizations to gather evidence that these organizations advocated the overthrow of the government. Among the organizations raided were the Russian Soviet Bureau, the Rand School of Social Science, the left wing section of the Socialist Party, the Industrial Workers of the World (all located in New York City), and 73 branches of the Communist Party. Using search warrants in the raids, the committee seized thousands of documents from these organizations, retaining the originals (or making copies) for examination and, in some cases, for inclusion in its final report. In addition, the committee seized financial records and membership lists and shared them with local district attorneys throughout the state, who, on the basis of the lists, indicted many individuals on criminal anarchy charges. The investigation also involved committee investigators who observed mass meetings held by suspected radical groups and reported to the committee on the makeup of the audience and the content of speeches”. (Daniel J. Linke, NYS Archives’ Guide to the records of the Joint Legislative Committee.)

Of the hundreds of New Yorkers arrested as a result of the Lusk Committee investigations only a handful that were charged were convicted of criminal anarchy. Two native sons of Finland, Carl Paivio and Gust Alonen, became during the second half of 1919 targets of the Lusk Committee investigation.

Arrivals in America

When and how did Carl Paivio and Gust Alonen come to the United States? The answer to this question, with any sense of certitude, has proven to be very elusive and puzzling. I thought the following information documented the arrival of both Alonen and Paivio in the United States in 1913. There are too many markers connecting these documents to others to discount them, but their trial testimony creates additional questions.

Carl Paivio and sister Heidi Annala. Source: “Carl Paivio Papers, Box 1, Folder 1, Immigration History Research Center, University of Minnesota” <http://ihrc.umn.edu/>

The passenger ship manifest for the steamship Olympic that arrived in New York City on June 12, 1913 listed Kaarlo Paivio as a passenger. At the age of 19 he left his home village of Toysa and disembarked at New York’s Ellis Island with \$25.00 and Marquette, Michigan as his final destination. Paivio’s contact person in Marquette was his sister Lempi Annala who immigrated to the United States three years earlier on May 2, 1910. Both Carl and Lempi identified their father Joha Annala as their contact person in Toysa. Upon her arrival in the United States, Lempi also had Marquette as her final destination. Identified in the ship’s manifest as a servant she indicated that she was to contact her cousin Alma Pakkali at the Hotel Clifton in Marquette.

I thought that Gus Alonen, like Carl Paivio, left Finland in 1913. Unlike Paivio, however, Alonen sought passage on the Canadian ship Royal Edward for Quebec, Canada. Arriving in Quebec on October 25, 1913 Jose Alonen was identified on a passenger list with other passengers as “in transit to USA”. He was 38 years old upon his arrival and indicated that his final destination was Duluth, Minnesota. No documents have been located to verify how and when Alonen entered the United States from Canada.

Supreme Court Justice Bartow S. Weeks’ sentencing statement, as reported in the New York Times on October 28, 1919, has created doubt about the accuracy of Paivio’s and Alonen’s entry into the United States in 1913. Weeks’ comments about the legality of their immigration to the United States required further investigation. It became imperative to investigate their trial testimony about how and when they entered the United States. After doing so I felt, as it appears Justice Weeks also did, as if I was trying to work my way through a maze and at the end still had no meaningful answers.

Both Paivio and Alonen testified for themselves at their trial. They were questioned by their attorney Swinburne Hale and Justice Weeks. Carl Paivio testified first:

Direct Examination by Mr. Hale:

Will you tell us your full name?

Carl Paivio

How long have you been in America?

1915, I came.

You came in 1915?

Yes.

How did you come to this country?

Sailor.

Did you come on a sailing vessel?

Yes.

What port did you come to?

Dundee. A Finnish sailing ship.

What port did you come to?

Seattle, Washington.

Where did you go from Seattle, Washington?

To Astoria, Oregon.

Did you have a passport?

I did not have anything as I came as a sailor.

THE COURT: You had no passport?

THE WITNESS: I did not have a passport.

Did you go through the Immigration Bureau at Seattle?

No.

THE COURT: Were you admitted by any United States Government Official into the Country?

THE WITNESS: No one spoke to me personally. I came to land, and I stayed here.

THE COURT: Then he just jumped his ship. Is that what he means?

MR. HALE: I don't want to say what he means.

THE COURT: Straighten it out. As I understand it, a sailor has to sign up for a cruise.

MR. HALE: Not necessarily, sir.

THE COURT: And the Master of any ship who permits a person, who is not a citizen to escape and come into this country without through the regular channels, is himself guilty of an offense. This is my understanding of it. Otherwise our attempts to control immigration would be absolutely futile.

MR. HALE: That is not my understanding of the law, in 1915. But that may of course be brought out. I am asking simply how he came.

THE COURT: He came here without any passport, on a sailing ship, and when he got here he left the ship and come into the country.

Where did you engage as a sailor upon that ship?

In Finland.

What port in Finland?

At Kotka.

Did you sign any paper when you became a sailor on that ship?

Yes.

What does the paper say?

It said that I would be employed on that ship as a deckhand.

THE COURT: For a voyage to what place?

THE WITNESS: For cruise of six months.

THE COURT: Where to?

THE WITNESS: To Australia.

THE COURT: When did you leave Finland?

THE WITNESS: In 1913.

What month of 1913?

It was towards the fall of the year. I don't remember whether it was in October or September.

Did the sailing boat go to Australia?

Yes, sir.

When did you land in Seattle?

In 1915, in the fall also.

How long were you on the sailing boat?

I was this entire time since I left.

Were you paid the wages due to you before you left the boat?

Yes, sir.

THE COURT: Didn't you sign up again after you got to Australia?

THE WITNESS: Yes.

THE COURT: What did you sign for then? Did you sign for a return voyage to Finland?

THE WITNESS: All I did was to sign to stay on the ship further on its return trip.

THE COURT: The return trip to where?

THE WITNESS: It was coming to America, and I only signed for the return trip.

What do you mean by the return trip?

I mean coming back from the place to which she originally was going.

THE COURT: Returning back where?

THE WITNESS: She came to America, and that is all I know about it.

Did the paper that you signed say you were to go back to Finland?

I did not see anything like that.

When did you first come to New York City?

In December, 1917.

Where did you live when you came in December, 1917?

400 East 145th Street.

Now, tell us where you were born?

Finland

What part of Finland?

Toysa Parish.

Did Carl Paivio, as he testified, travel to Australia in 1912 and then on to the United States in 1915? Available documentation does not substantiate Paivio's trial testimony.

New South Wales, Australia, Government Unassisted Immigration Passenger Lists, 1826-1922 identifies Karl Paivio as a seaman aboard the four-masted steel barque Fennia. The record indicates that the Fennia arrived in Sydney on May 2, 1912. This information is confirmed by another New South Wales document that indicates the Fennia's arrival on May 2, 1912 and two other arrival dates July 1, 1901 and October 23, 1913. None of these dates collaborate Paivio's testimony.

The Sydney Morning Herald of Wednesday May 29, 1912 published a notice about the Fennia:

The Russian four-masted barque Fennia, which is bound for the West Coast, via Newcastle, did an expeditious discharge of her cargo – 1,800,000 feet of Baltic pine and 500 tons of iron, the latter being carried as ballast. She took in 500 tons of coal as ballast, the whole work being done within 14 days.

Is the "West Coast" that of the United States, and did the Fennia in fact depart Australia in 1912 and arrive at an American port on its West Coast? Documents for the states of California, Oregon and Washington show that the Fennia had arrivals in California on June 17, 1905; Oregon on September 29, 1905 and March 1, 1907 and Seattle, Washington on March 13, 1907. No arrival in 1912 or 1913 is indicated, nor is Paivio listed on any passenger document for any of these ports. The 1920 Federal Census is the only one that includes Paivio – that was the year he was in prison. His information in the Census indicates that he arrived in the United States in 1914.

Gust Alonen's testimony was hardly any less confusing:

Direct Examination by Mr. Hale:

Where were you born, Alonen?

Born in Sweden.

What nationality were your parents?

Finns.

Did you go back to Finland from Sweden?

I don't remember having ever been in Sweden at that time when I was born, but my mother told me that. I lived in Finland. I was so small when I left Sweden, that I don't remember, but I lived in Finland as a citizen of Finland.

At what age did you begin to work?

I have done work since ever I was six years old.

What trades have you worked at?

I worked at cabinet making, painter, carpenter, sailor, woodsman, and common laborer sometimes. Many others. Fisherman.

How old are you?

42.

How long have you been in this country?

I don't know how you count it.

THE COURT: What year did you come?

THE WITNESS: I came the first time in 1894.

How old were you then?

17, I think.

What were you doing then, when you came in 1894?

I went to California. I went to Humboldt County and worked in the woods about four years, and then I took a ship and went to Australia.

When did you come back to America again?

In 1906, I think.

THE COURT: 1906?

THE WITNESS: Yes, sir.

Was that the last time you came to this country?

I took a ship in 1913 and went to Australia again from Oregon, and I came back to San Francisco.

When did you come back to San Francisco that time?

In 1914.

What month in 1914? Do you remember?

I cannot exactly say for sure, but it was May or June, I think.

Where did you live in 1914?

I lived in San Francisco, California.

What did you work at there?

Carpenter.

And where did you go from California, and when?

I think I come in 1915 – 1916 it was, I come to New York.

You came to New York in 1916?

Wait a minute. I have been in so many places, that I cannot figure this all out. I get mixed up.

Let me ask you this. How many states of the union have you worked in?

I worked in only two states. California and New York. Also Oregon.

Since you came to New York in 1916, have you remained here continuously?

Yes.

Your residence has been in New York for the last three years, has it?

Yes

What have you worked at in New York?

Carpenter.

Anything else besides a carpenter?

Dock builder.

Carpenter and dock builder, is that all?

Yes, this time that is all.

In the year 1918 where did you live in New York?

In 1918 I lived in 400 East 145th Street.

Worst than Paivio, no Australian or United States passenger or ship record can be found for Alonen during the time period he describes.

Perhaps the testimony by both Paivio and Alonen is truthful. On the other hand, further testimony by Alonen specifically displays his adamant refusal to answer questions that might implicate others and who would then be charged with “criminal anarchy”.

Alonen was asked by the Court for information about an organizational meeting for the publication *Luokkataistelu* that he already testified had occurred in Harlem. When asked by the Court, “What address in Harlem?” Alonen answered, “I don’t want to describe anything that will lead to somebody else’s arrest”. When the Court once again asked Alonen, “Will you tell us what street that meeting was held at? Alonen once again replied, “I won’t tell anything that leads to arrests”.

Justice Weeks, to be sure, was perplexed by the testimony of Alonen and Paivio, but the Court appeared to have been satisfied with the information that Alonen and Paivio permanently arrived in New York City and both resided in 1918 at 400 East 145th Street. It was from this point that New York State began to build its case against Paivio and Alonen for conspiring to commit criminal anarchy against the government of the United States of America.

Activism and criminal prosecution

When the United States entered the First World War it created a military conscription, or draft, to provide the manpower that was needed. In 1917 and 1918 over 24 million men registered for the military draft. Gust Samuel Alonen was one of those 24 million. He indicated that he was born on March 21, 1877 and resided at 400 East 145th Street Bronx, New York with his wife Ida Alonen. Alonen was employed as a dock builder by the George Spiering Company of Brooklyn, New York.

No World War I registration, on the other hand, was found for Paivio. He did, however, register as Carl Einar Paivio for the World War II military draft registration as was required by all men born between April 28, 1877 and February 16, 1897. He indicated that he was born on November 23, 1893 in Toysa, Finland and resided at the time of this registration in 1942 at 94 East 123rd Street in New York. He was employed as a “field man” for the International Workers Order located at 80 Fifth Avenue New York. Alonen was not required to register for the World War II draft because he was born before April 1877.

The one thing that is certain for both Paivio and Alonen is that in the years surrounding the First World War they were both members of the International Workers of the World (I.W.W.) A group of Finns, which included Paivio and Alonen, became a splinter group within the I.W.W. They represented a “decentralist” group within the I.W.W. According to the Lusk Committee report to the New York State Legislature in 1920, these Finns “... were anarchists adhering to syndicalist principles but did not believe in any kind of centralized power, centralized organization or centralized government”. The Committee further concluded that even though the “... group was thoroughly anarchistic, it was apparent that they desired to carry on their propaganda under the cover of the I.W.W., and as exponents of the doctrine of decentralism”.

Paivio and Alonen were members of a Finnish I.W.W. local in the Bronx – a borough of New York City. Elizabeth Gurley Flynn, a feminist radical, I.W.W. member, founder of the American Civil Liberties Union (ACLU), and the first female head of the American Communist Party remarks in her autobiography “The Rebel Girl: An Autobiography, My First Life (1906–1926)” that this I.W.W. Bronx local was torn apart by an anti-communist feud.

Alonen and Paivio were at the center of this schism. Wanting to promote a more radical philosophy they collaborated in publishing the Finnish language publication “Luokkataistelu” – “The Class Struggle”. Carl Paivio was the editor and Gust Alonen the associate editor.

Again, Elizabeth Gurley Flynn recalls in her autobiography that the I.W.W. Bronx local brought Alonen and Paivio up on charges as “Communists”, “A lengthy document was prepared by their accusers, giving all the ‘evidence’ of their Communist sympathies and attachments. This was turned over to a higher body – a central committee of all I.W.W. locals....”. This was the I.W.W. headquarters at 27 East Fourth Street in Manhattan that on June 21, 1919 became the target of investigation by the Lusk Committee.

During their raid on the I.W.W. headquarters the Lusk Committee uncovered copies of “The Class Struggle”. The article of primary interest to the Committee from the March 1919 issue of “Luokkataistelu”, was entitled “The Activity of the Rioting Masses”, It is the content of this article from which the charges of criminal anarchy were made against Carl Paivio and Gus Alonen. The significant portion of the article used in the indictment was:

“It is part of our duty to ask you individuals and groups of the working class who have remained true to your ideals no longer to ask of you comrades during the strikes and other demonstrations to remain peaceful, because through that time the class which is in power will receive courage to destroy us and to imprison us. Don’t show them any more friendship and do not support this system of theirs with your almighty work, but organize into mobs. Destroy everything which gets in the way of your aspirations and is property of the enemy....

Practically only through mob action can be used the most effective weapon of the working class – sabotage. (Only made obligatory by circumstances of a mob fight.)

To hell with the peaceful teaching of revolution. The only possible rise to power of the working class is bloody, because as long as our enemy is able to raise even one sword a bloodless fight is a day dream”. (New York Times October 10, 1919)

The Lusk Committee investigators needed to employ their best investigative skills to ascribe authorship of the “anarchist” statements to Paivio and Alonen. The investigation led the committee to Emil Kaarna a

Carl Paivio 1919. Source: “Revolutionary Radicalism” Report of the New York State Joint Legislative Committee, April 24, 1920

Gust Alonen 1919. Source: “Revolutionary Radicalism” Report of the New York State Joint Legislative Committee, April 24, 1920.

printer who identified Alonen and Paivio as the men he communicated with about printing “Luokkataistelu”. Alonen was arrested on August 7, 1919 in New York, but Paivio was out of the state. Letters found in Alonen’s possession from Paivio indicated that he was in Detroit, Michigan. As a result, Paivio was arrested by New York and Michigan law enforcement officials in Detroit on August 13, 1919.

The judicial system moved quickly with the trial of Paivio and Alonen starting on October 6, 1919 and ending twenty-three days later. Both men were the first to be convicted in New York State of criminal anarchy, “...based on [the] articles alleged to have been written or offered for publication by the defendants advocating overthrow of government”. (New York Times October 25, 1919)

On October 28, 1919 Supreme Court Justice Bartow S. Weeks sentenced Gust Alonen and Carl Paivio

Class War Prisoners in New York State. Source: "Carl Paivio Papers, Box 1, Folder 2, Immigration History Research Center, University of Minnesota" <http://www.ihrc.umn.edu/>

to prison terms of from four to eight years in New York's Sing Sing Prison. In imposing this sentence Justice Weeks said:

"Before imposing sentences I want to impress upon both of you defendants and also upon your friends and followers, and through them upon the entire country and every one in this country, not only aliens who decline to accept the privileges here, but also upon the unbalanced citizens of this country, whether native born or naturalized, that in the opinion of this country the crime of which you have been convicted is but another form of treason and that the proper and legal punishment for treason is death and that those who violate the statute are fortunate that the punishment is limited to imprisonment.

It is just as much treason to issue and promulgate such literature as you men have been found guilty of promulgating as if you had actually organized an army to attack the Government of the United States,

because you were only taking in this article the first step. This was not the last step you intended to take. This article counseled the overthrow of Government by force and the use of arms. Some one who I am satisfied was one of your group not only believe in that, but actually prepared themselves to use force by means of arms". (New York Times October 29, 1919)

The court also called for the deportation of both Paivio and Alonen to Finland when their sentences expired. The court believed that the information that Paivio and Alonen gave the court as to how they came to the United States would assist the authorities and make deportation easier.

Gus Alonen and Carl Paivio were far from the only individuals prosecuted in New York State under the State's criminal anarchy legislation. Hundreds were indicted but few were convicted and served a prison sentence after conviction. Those who were convicted in New York State became the focus of an effort by the

American Communist movement to raise funds for their legal defense. To achieve that end, the American leftist community created in 1920 the National Defense Committee. Their fund raising efforts were highlighted with a poster “Class War Prisoners in New York State” which included the pictures of Gus Alonen and Carl Paivio.

The journey renewed

Even though Justice Weeks warned both Alonen and Paivio in his sentencing that after their prison term ended they would face deportation; that did not happen. For the next three decades Alonen and Paivio’s lives took separate paths as they both continued, however, to be involved with the American left.

It appears from all accounts that Gus Alonen remained in the northern suburbs, Westchester County, of New York City for the next three decades. At the time of his arrest and imprisonment, Alonen was married to a Finnish immigrant Ida and they had a son Elmer. In the 1920 Federal Census Alonen was listed as an inmate in Auburn prison in upstate New York. He was transferred there from Sing Sing prison to which he was originally assigned by the court.

Once Alonen was released from prison in 1923 the family relocated to Westchester County. New York City’s northern suburbs in the 1920’s and 1930’s became a haven for many members of New York’s leftist organizations. Numerous “utopian” communities were established in Westchester including one named Mohegan Colony. “Mohegan Colony was founded in the twenties [1923] as an anarchist community, populated by, as one long time observer of the scene puts it, ‘a bunch of idealists who wanted to get away from crassness and materialism’ (Roger M. Williams, *American Heritage Magazine*, April 1976.) Williams also mentions that ‘... Ben Gitlow, a high [Communist] party official lived at Mohegan’. The members of the Colony established a school based on the principles of the Modern School movement founded by the Spanish anarchist educator Francisco Ferrer.

A first-hand view of the Mohegan Colony is provided by Paul Avrich in his book “Anarchist Voices: An Oral history of Anarchism in America”. Avrich reveals that, “There were six or seven Finns, including Gus Alonen, a builder by trade, who built one of the

first houses there and helped in the building of the school. He believed in health foods, sauna baths, and chiropractic”. And so it was when the 1930 Federal Census listed Gus Alonen, Ida and Elmer as residing at 178 Mohegan Colony in the Town of Cortlandt in Westchester County New York. Alonen owned his home, valued at \$3,000, and was identified as a carpenter of buildings. Gus Alonen was 50 years of age, Ida 45, and Elmer 10. It appears that Alonen made the deliberate decision for his family to live in a community that provided a supportive environment for the political views and life style he wanted to continue with after his release from prison.

Further evidence for Alonen’s residency in Westchester County during this time period is the immigration record in September 1929 for his wife and son. They are identified as returning to the United States from a trip to Finland where they visited Ida’s family. Ida’s home village was Kankaanpaa and she was visiting her uncle Juho Ylpeijari in Jamijarvi. Significant to this timeline, however, is the fact that Ida denotes her husband Gus Alonen of Peekskill, New York (Westchester County) as her contact person in the United States.

On the lighter side, another confirmation of Alonen’s residency in Peekskill is a Canadian border crossing document for November 7, 1932. Alonen crossed into Canada at Rock Island, Quebec with \$80.00 in his possession and in search of Christmas trees. Alonen indicated that he was a businessman engaged in the sale of Christmas trees. He also identified his wife Ida as his contact person in Peekskill, New York.

Alonen and his wife continue their residency in Peekskill through the next decades. Again, Avrich recalls in his oral history that Alonen “... was killed in an automobile accident on Crompond Road [Peekskill] during the 1950’s”. In addition his wife Ida died in July 1982, as recorded in the Social Security Index, in Peekskill.

Carl Paivio’s life upon his release from Clinton prison in 1923 was similar to Gus Alonen’s in that he continued to remain involved in leftist organizations. His World War II registration form from 1943 indicated that he was employed by the Industrial Workers Order at 80 Fifth Avenue in Manhattan as a “field man”. Over the next few years he relocated within New York City a number of times. He eventually became the national secretary of the Finnish America Mutual Aid Society, and continued through the 30’s and 40’s to be a prominent leftist political organizer,

lecturer, and instructor. These activities required him to travel extensively throughout this period.

In 1946 Paivio made a trip to Finland to visit his family. He left in October with a ticket paid for by the Mutual Aid Society and returned at the end of December. He now indicated that his residence was in the Bronx and that he remained unmarried.

Once again, after the end of World War II and the beginning of the Cold War, the United States became embroiled in another “Red Scare;” this time the McCarthy Era. United States Senator Joseph McCarthy led the movement to uncover suspected Communists in the American government, school systems, and organizations deemed a threat to the United States. This was in so many ways similar to the events surrounding the First World War. Carl Paivio once again found himself accused of being a Communist. Elizabeth Gurley Flynn confirmed in her autobiography that, “... Carl Paivio later became a Communist, was held for deportation under the McCarran Law and kept on Ellis Island for many months”. The New York Times on April 18, 1952 published the obituary for Carl Paivio indicating that he “...came to this country as a young man from Finland. He became a member of the carpenter’s union and because of his activities was sentenced to jail for several years.... He had been charged with being a Communist, and deportation proceedings were pending against him”.

It is obvious that from the outset of their arrival in the United States both Carl Paivio and Gus Alonen became “activists” in America’s leftist movement. Even though a generation separated the two, Paivio was 24 and Alonen 42 when they entered Sing Sing Prison on October 28, 1919, they found common ground as the two collaborated as editors of “Luokkataistelu”.

Paivio and Alonen were the first targets of New York State’s Lusk Committee to face trial for violating the State’s criminal Anarchy law. They, like all “activists” in the leftist movement in the United States, were at various times referred to as organizers, anarchists, socialists, and communists. It appears that Paivio and Alonen could and were characterized as all of them. There is no doubt, however, that the lives of Gust Alonen and Carl Paivio were tightly interwoven with the major events of the history of the United States in the first half of the twentieth century.

Resources

- Ancestry.com Border Crossings: From United States to Canada 1908-1935.
- New South Wales, Australia, Unassisted Passenger Lists, 1862-1922.
- New York Passenger Lists 1820-1957
- Social Security Death Index.
- United States Federal Census 1920 and 1930.
- World War I Draft Registration Cards 1917-1918.
- World War II Draft Registration.

Literature

- Avrich, Paul, *Anarchist Voices: An Oral History of Anarchism in America*, AK Press 2005.
- Avrich, Paul, *The Modern School Movement: Anarchism and Education in the United States*, AK Press 2006.
- Flynn, Elizabeth Gurley, *The Rebel Girl: An Autobiography, My First Life (1906-1926)* International Publishers, NY 1973.
- Gitlow, Benjamin, *I Confess: The Truth about American Communism*, E.P.Dutton 1940
- New South Wales, Australia State Records, *Index to Vessels Arrived, 1837-1925*.
- New York State Legislative Documents, Volume 17, New York State Legislature 1921.
- New York State Legislature Joint Legislative Committee to Investigate Seditious Activities, *Revolutionary Radicalism (Vol. I-II)*, J. B. Lyon 1920.
- New York State Archives, *Receiving Blotter for Carl Paivio Sing Sing Prison, October 28, 1919*.
- New York State Archives, *Receiving Blotter for Gust Alonen Sing Sing Prison, October 28, 1919*.
- New York State Archives, *Transcript Register of Male Inmates for Carl Paivio Auburn Prison Volume 4 December 9, 1919*.
- New York Times, October 10, 1919; October 11, 1919; October 25, 1919; October 29, 1919; August 4, 1951; August 18, 1952.
- The People of New York State vs Carl Paivio and Gust Alonen, Trial Transcript October 8, 1919*.
- Pfannestiel, Todd J., *Rethinking the Red Scare: The Lusk Committee and New York’s Crusade Against Radicalism, 1919-1923* Routledge, New York 2003.
- Sydney Morning News, Sidney Australia May 29, 1912*.

Suomi Sydämessä

ULKOSUOMALAISJUHLA 1.–4.7.2011, TURKU

Maailmalla asuvat suomalaiset kokoontuvat juhlimaan Turkuun. Tervetuloa mukaan!

Esitelmiä, näyttelyitä, teatteria, filmifestiivaali, kansantanssifestivaali, tanssiaiset, tapahtumatori, sukututkimusta, paraati, musiikkia, esiintyjä ympäri maailmaa, pesäpalloturnaus sekä paljon muuta ohjelmaa!

Siirtolaisuusinstituutti
Migrationsinstitutet
Institute of Migration

PERUSOHJELMA 1.–4.7.2011

Tule kuuntelemaan ja keskustelemaan
Suomesta, suomalaisista ja siirtolaisuudesta.

Aiheina mm.

- Keitä me olemme, mistä me tulemme?
- Miten aloitan sukututkimuksen
- How to succeed abroad?
(miten menestyä ulkomailla)
- Suomalaiset eri maissa, mm. Pohjois-Amerikka,
Ruotsi, Latinalainen Amerikka
- Sotalapset
- Kansainvälinen muuttoliike huomenna

Pääsylippu kattaa:

- esitelmät ja seminaarit
- tanssiaiset ja jamit la 2.7.
- taide- ja historianäyttelyt
- sukututkimuspalvelut
- päätösjuhlan ma 4.7.

Lippu: 45 €

Tarkempi ohjelma ja lipunmyynti:

www.siirtolaisuusinstituutti.fi/usj/

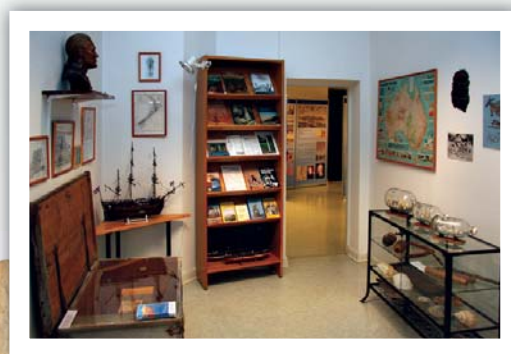
VPK:n talo, Eskelinkatu 5, 20100 Turku (paikan päällä ajalla 1.–4.7.2011)

Siirtolaisuusinstituutti, Eerikinkatu 34, 20100 Turku

Puh. 040 1680 268 ja (02) 2840 457

**Tapahtuman suojelijana toimii
Tasavallan Presidentti
Tarja Halonen**

ERILLISET TAPAHTUMAT:

Lippu à 10 €

FILMIFESTIVAALI

Millaista on asua suomalaisena maailmalla?

Dokumentteja ja elokuvia, mm.

Suomi Sydämessä – Paraguayn viidakosuomalaiset / Sauna – hauska kertomus maailman saunoista

ma 4.7. ML Media Liv (ent. Domino)

Humalistonkatu 7 A

klo 9–15

KANSANTANSSIFESTIVAALI

Kulttuuriperinnön vaalimista

Näe miten suomalainen kansantanssi- ja musiikkiperinne on elänyt siirtosuomalaisten keskuudessa eri maissa. Esiintyjinä mm. Penedon Kansantanssin Ystävät Brasiliasta ja inkeriläisryhmät Virosta ja Venäjältä.

pe 1.7. ML Media Liv (ent. Domino)

Humalistonkatu 7 A

klo 15–17 ja 18–20

ULKOSUOMALAINEN MUSIIKKI-ILTA

Jazzia, tangoa, iskelmää...

Eri maista tulevien artistien esityksissä on kotimaan säveliä sekä mausteita maailmalta

Esiintyjinä mm.

Reine Rimón & Her Hot Papas (USA)

Marja-Liisa Kuosmanen & Antti Sarpila & Diego Suárez (Espanja, Suomi)

Uusikuu (Saksa, Iso-Britannia)

SixPack (Australia)

Lauri Antila & Sannamari Patjas (Ruotsi)

The Fins Theatre Company (Iso-Britannia)

su 3.7. VPK:n talo, Eskelinkatu 5

klo 19–24

Sannamari Patjas

YLEISÖLLE AVOIMIA TAPAHTUMIA

Vapaa pääsy!

Juhlakulkue

la 2.7. klo 14.00 Kauppatorilta Tuomiokirkkotorille

Avajaiset

la 2.7. klo 15.00 Tuomiokirkkotori

Juhlallisissa avajaisissa puhuvat mm.

arkkipiispa Kari Mäkinen ja

Turun kaupunginjohtaja Aleksis Randell.

Lisäksi kuullaan ulkosuomalaisten artistien esityksiä.

Juhlajumalanpalvelus

su 3.7. klo 10.00 Tuomiokirkko

Arkipiispa Kari Mäkinen

Tapahtumatori

1.–4.7. klo 9–18

Klassikon koulu, Eskelinkatu 4

Musiikki- ja tanssiesityksiä, myynti- ja esittelypisteitä, kilpailuja ja muuta ohjelmaa kaikenikäisille

Pesäpallon Heart Cup

1.–3.7. Kupittaan pesäpallostadion

Tarkempi ohjelma ja lipunmyynti:

www.siirtolaisuusinstituutti.fi/usj/

VPK:n talo, Eskelinkatu 5, 20100 Turku (paikan päällä ajalla 1.–4.7.2011)

Siirtolaisuusinstituutti, Eerikinkatu 34, 20100 Turku

Puh. 040 1680 268 ja (02) 2840 457

Siirtolaiset mukaan kehitysyhteistyöhön

Helka Repo

Siirtolaiset ovat monella tapaa mukana lähtömaidensa rauhanrakennus- ja kehitystyössä. Virallisen politiikan tasolla diasporien eli maahanmuuttajayhteisöjen hyödyntäminen kehityksessä on kuitenkin vielä alkutekijöissä. Tuore käsikirja siirtolaisten mukaan ottamisesta tarjoaa käytännön esimerkkien kautta työkaluja niin järjestöille kuin päättäjillekin.

”Siirtolaiset osallistuvat jo nyt paljon rauhanrakennus- ja kehitysyhteistyöhön, joten ei ole sinällään kyse siitä, halutaanko niitä ottaa mukaan vai ei”, muistuttaa tutkija Cindy Horst (Peace Research Institute Oslo). Horst oli yhdessä tutkijakollegoidensa Giulia Sinattin (African Diaspora Policy Center) ja Päivi Pirkkalaisen (Jyväskylän Yliopisto) kanssa Helsingin yliopistolla esittelemässä 28.2.2011 juuri Suomessa julkaistua käsikirjaa siirtolaisten osallistumisesta rauhanrakennukseen ja kehitysyhteistyöhön.

Tutkijoiden mukaan käsikirjalla halutaan auttaa erityisesti kehityskysymysten parissa työskenteleviä järjestöjä ja päättäjiä ottamaan diasporat osaksi kehityspolitiikan käytäntöä. Käsikirjan mukaan siirtolaisten osallistumista tukevat toimet lähtevät usein oletuksesta, että diaspora ei tavallisesti osallistu kehitykseen. Siirtolaiset nähdään ennemminkin työkaluina tai resursseina kuin aitoina kumppaneina.

”Jos siirtolainen esimerkiksi lähettää rahaa serkulleen, jotta tämä voi käydä koulua, hän on toteuttamassa [YK:n] vuosituhtavaroitteita”, muistuttaa Horst. ”Me emme suhtaudu siihen kehityksenä, mutta se on sitä. Viralliset politiikkalinjaukset helpottavat ja luovat ihmisille mahdollisuuksia organisoitua ja päästä osallisiksi rahoitusmekanismeista”.

Kirjoittaja on yhteiskuntatieteiden opiskelija Lapin yliopistosta. Hän valmistee tällä hetkellä sosiologian pro gradu -työtä siirtolaisuuden hallinnasta Euroopan unionin ja Afrikan välisessä kumppanuusohjelmassa. helka_repo@hotmail.com.

Participation of Diasporas in Peacebuilding and Development. A Handbook for Practitioners and Policymakers on kolmivuotisen, Euroopan komission rahoittaman DIASPEACE -hankkeen tuotos. Jyväskylän yliopiston koordinoimassa, eurooppalaisten ja afrikkalaisten instituutioiden kanssa yhteistyössä toteutetussa DIASPEACE -hankkeessa on pyritty tuottamaan tutkimusta diasporien roolista konflikti- ja rauhanrakennustilanteissa erityisesti Afrikan sarven alueella. Laajan kenttäaineiston pohjalta on kirjoitettu useita työpapereita ja akateemisia artikkeleita. Käsikirja ei tarjoa suoria toimintaohjeita, vaan pikemminkin jakaa tutkimustietoa ja kokemuksia diasporan osallistumisesta kehitykseen, tarjoten esimerkkejä Alankomaista, Italiasta, Norjasta, Saksasta ja Suomesta. Esimerkit perustuvat Euroopassa ja Afrikassa kerättyyn aineistoon hallitusten ja järjestöjen hankkeista, joissa diasporaa on pyritty ottamaan mukaan kehitysyhteistyöhön. Aineisto on kerätty pääosin haastatteluilta sekä osallistuvan havainnoinnin menetelmin.

Lähes kaikki siirtolaiset ovat ainakin jollain tapaa yhteydessä lähtömaihinsa, tavallisimmin lähettämällä rahaa lähtömaahan jääneille sukulaisille. Diasporien osallistumisessa kehitykseen on jo pidemmän aikaa kuitenkin nähty myös muita ulottuvuuksia. Tutkijoiden mukaan siirtolaisilla voi olla monia voimavaroja, kuten ainutlaatuaista tietoa ja suhteita lähtömaahansa, jotka voivat tuoda lisäarvoa työhön lähtömaiden kehitysohjelmien parantamiseksi.

Käsikirjan julkistamistilaisuudessa puhuneen Suomen Somalia-verkoston puheenjohtaja Abdirizak Mohamedin mukaan kaksi kulttuuria tuntevat diasporan jäsenet voivat toimia ennen kaikkea sillanrakentajina vanhan ja uuden kotimaansa välillä. Siirtolaisilla voi myös olla mahdollisuus päästä alueille, joihin ulkopuolisilla ei normaalisti ole pääsyä. Hyötyä voi olla myös erilaisesta näkökulmasta siihen, mitä kehitys on tai millaista kehitystä halutaan edistää.

Käsikirjan laatimiseen tutkijoita kannusti huomio siitä, että viranomaisilta ja kehitysyhteistyön parissa toimivilta puuttuu usein tietoa ja kokemuksia yhteistyöstä siirtolaisten kanssa. Tätä selittää ensinnäkin tiedon-, luottamuksen- ja ajanpuute eri toimijoiden välillä. ”Erilaiset lähestymistavat nähdään helposti yhteensopimattomuutena. Lisäksi koko kenttää leimaa politisoituminen. Tämän ei kuitenkaan tulisi lannistaa toimijoita”, Cindy Horst summaa.

Euroopassa käytännöt vaihtelevat

Siirtolaisten mahdollisuudet osallistua viralliseen kehitysyhteistyöhön vaihtelevat Euroopan sisällä. Suomessa ollaan virallisen politiikan tasolla vasta alussa. ”Yksi selittävä tekijä selkeiden toimintamallien puuttumiselle voi löytyä suhteellisen lyhyestä siirtolaishistoriastamme”, sanoo Päivi Pirkkalainen.

Pirkkalainen on yksi neljästä suomalaistutkijasta, jotka ovat osallistuneet DIASPEACE -hankkeen toteutukseen. Pirkkalainen on myös kerännyt Suomen somalidiasporaa koskevan aineiston, joka koostuu yhteensä 50:stä teemahaastattelusta (35 Somalidiasporan jäsenen haastattelua; 5 eri ministeriöiden edustajan haastattelua ja 10 suomalaisten kehitysyhteistyöjärjestöjen edustajan haastattelua) sekä useiden aiheita koskevien seminaarien ja keskustelutilaisuuksien havainnoinnista.

Suomessa aktiivisimmat diasporajärjestöt ovat somalialaisten perustamia. Diasporajärjestöillä ongelmiana on usein rahoitus. Erillisiä rahoituskanavia ei ole, vaan diasporajärjestöt ovat samalla viivalla muiden kansalaisjärjestöjen kanssa. Rahoituksen saaminen edellyttääkin, että diasporajärjestöt ovat hyvin integroituneita suomalaiseen yhteiskuntaan ja järjestökenttään. Tämä on tarkoittanut käytännössä sitä, että toisinaan oman järjestön perustamisen sijaan hankkeita on pyritty kanavoimaan jo olemassa olevien järjestöjen kautta.

Norjassa diasporan rooli on alettu viime vuosina huomioimaan yhä enemmän myös virallisen politiikan tasolla. ”Toisaalta erityisesti pienemmät järjestöt tekevät paljon riippumatta korkeamman tason politiikasta”, kertoo Cindy Horst. Alankomaissa puolestaan poliittikkalinjaukset ovat ammentaneet lukuisista meneillään olevista kansalaisyhteiskuntatason aloitteista ja hankkeista. ”Siirtolaisuuden ja kehityksen välisiin

yhteyksiin liittyvä keskustelu on maassa jatkunut pitkään. Jo 1980-luvulla on erinäisten hankkeiden kautta kartoitettu sitä, miten siirtolaiset voivat hyödyttää lähtömaidensa kehitystä, mikä on luonut paljon urauurtavia käytäntöjä”, toteaa Giulia Sinatti.

Siirtolaiset osa kansalaisyhteiskuntaa

Diasporista puhutaan usein yhtenäisinä ryhminä, mitä ne eivät välttämättä ole. Diasporan positiivisia vaikutuksia korostavat tahot pyrkivätkin yleensä allevaamaan toimintoihin liittyvää vapaaehtoisuutta eikä aktiivisuus lähtömaan asioihin ole itsestäänselvyys.

Giulia Sinattin mukaan näyttäisi olevan yhteys sen välillä, miten hyvin siirtolaisryhmät ovat integroituneet asettumismaihinsa, ja sen, miten aktiivisesti osallistutaan lähtömaan asioihin. ”Yhteys aktiivisen diasporaosallistumisen ja integraation välillä on tärkeä huomata”, toteaa Päivi Pirkkalainen. ”Esimerkiksi diasporajärjestöjen toimintakyvyn kasvu tarkoittaa käytännössä Suomen järjestötoiminnan ja byrokratian parempaa hallintaa. Resurssien saaminen järjestötoimintaan taas luo edelleen parempia mahdollisuuksia osallistua lähtömaan kehitykseen”.

Siirtolaisjärjestöt toimivat usein yhteistyössä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa, joiden suhtautuminen diasporan tuomaan lisäarvoon kuitenkin vaihtelee. Pirkkalaisen mukaan erityisesti isojen ja pienten järjestöjen suhtautumisessa on eroja: ”Syytä selittää osittain järjestöjen rakentuminen ja toimintatavat. Isommat järjestöt toimivat pitkälti paikallisen kumppanijärjestön kanssa, joten ne eivät näe diasporan tuovan erityistä lisäarvoa toimintaansa”. Horstin mukaan sama näkyy Norjassa: ”Pienemmät järjestöt näkevät diasporan tuoman hyödyn, koska niillä ei välttämättä ole asiantuntemusta tai pääsyä kohdemaahan. Diasporajärjestön kanssa työskentelystä on niille konkreettista hyötyä, sillä sitä kautta niillä on mahdollisuus saada paikallisia kumppaneita, tietoa ja asiantuntemusta”.

Cindy Horst korostaa maahanmuuttajien osallistumista kansalaisten osallistumisena: ”Monet Suomessa asuvat somalit ovat Suomen kansalaisia ja he osallistuvat kehitysyhteistyöhön aivan kuten syntyperäiset suomalaisetkin. On tärkeää, että siirtolaisten osallistuminen nähdään osana kansalaisten osallistumista yleensä, ei pelkästään osallistumisena oman kotimaan asioihin”.

Helka Repo haastatteli kirjan tekijöistä Cindy Horstin, Peace Research Institute Oslo (vas.), Giulia Sinattin, African Diaspora Policy Center (kesk.) ja Päivi Pirkkalaisen, Jyväskylän yliopisto (oik.).

Rauhan rakennuksen haasteet

Käsikirjassa tutkijat lähestyvät diasporan roolia niin kehitysyhteistyön kuin rauhanrakennuksenkin kautta. Konfliktitilanteessa toimiminen on kuitenkin monin verroin haasteellisempaa kuin rauhantilanteessa. Diasporan rooliin konflikteissa liittyy usein epäluuloa: diasporan jäsenten tai järjestöjen pelätään olevan uskonnollisesti tai poliittisesti jakaantuneita ja puolueellisia suhteessa perheisiinsä, klaaneihin tai etnisiin ryhmiin.

”Jotkut somalit itse ja myös ulkopuoliset toimijat, kuten ministeriöt, erottelevat kehitysaktiviteetit ja rauhanrakennusaktiviteetit”, toteaa Pirkkalainen. ”Konfliktitilanteissa rauhanrakennustoimintaan osallistuminen on hankalaa. Ryhmät ovat jakaantuneita ja esiin nousee kysymyksiä: Miten rauhaa rakennetaan? Ketä tuetaan?” Tilanteesta ollaan Pirkkalaisen mukaan Suomessa tietoisia, mutta kynnyksikysymyksenä se ei näyttäydä. ”Esimerkiksi Suomen ulkoasiainministeriössä nähdään selkeää lisäarvoa somalidiasporan osallistumisessa kehitykseen. Konkreettisista rauhanrakennustoimista puhuttaessa nousee kuitenkin eteen paljon kysymyksiä”.

Toisaalta tähän asti hankkeet ovat olleet pikemminkin kehitystä kuin suoraan rauhanrakennusta tukevia. Poikkeuksen tähän tekee Kirkon Ulkomaanavun hanke, jossa Suomessa asuvia somaliasiantun-

tijoita rekrytoitiin Somaliassa toteutettavaan rauhanrakennustyöhön.

Cindy Horst tarjoaa konkreettisen esimerkin rauhanrakennustyöhön liittyvistä ongelmista: ”Norjassa ministeriö voisi esimerkiksi sanoa, että norjalaiset ovat neutraaleja Sri Lankan konfliktissa, mutta tamilit eivät ole. Tästä syystä tamilidiasporan osallistuminen rauhanrakennusprosessiin on vaikeaa. Toisaalta samaan aikaan ymmärretään, että jos todella halutaan vaikuttaa konfliktin rakenteisiin, ei tamilidiasporaa voida sulkea ulkopuolelle.”

”Raja rauhanrakennustyön ja muun kehitysyhteistyön välillä ei välttämättä ole selkeä”, huomauttaa Pirkkalainen. ”Myös kehitysaktiviteetit voidaan tulkita rauhanrakennustyöksi. Esimerkiksi koulun rakentamisella voi olla rauhanrakennuslottuvuus siinä mielessä, että näin tarjotaan vaihtoehtoista tekemistä muuten konfliktin osapuolien värväysuhan alla olleille nuorille.”

Alankomaissa rauhanrakennustyöhön liittyviin ongelmiin on haettu ratkaisua sateenvarjo-organisaatioista. Sateenvarjo-organisaatiot keräävät yhteen eri konfliktitilanteista tulevia diasporaryhmiä ja kansallisia toimijoita vaihtamaan kokemuksia käytännön työstä. Esimerkiksi hollantilainen MWPN-hanke (Multicultural Women Peacemakers Network) keräsi yhteen toimijoita, jotka olivat kiinnostuneita naisten aktivoimisesta rauhanprosesseissa. ”Hankkeisiin on

liittynyt paljon verkostoitumista ja kiinnostavaa niissä on kokemustenvaihto eri diasporaryhmien välillä”, toteaa Sinatti.

Politiikan johdonmukaisuutta kaivataan

Siirtolaisuuden ja kehityksen väliset yhteydet ovat tällä hetkellä paljon esillä. Siirtolaisuus ja kehitys ovat kuitenkin molemmat teemoja, joihin liittyy poliittista turbulenssia, eikä vähiten johtuen niiden jakautumisesta monen eri instituution alaisuuteen.

”On tärkeää muistaa, että esimerkiksi ’hallituksen kanta’ ei ole välttämättä yksimielinen kanta” muistuttaa Horst. ”Norjassa kehityspolitiikan toimijat pitävät siirtolaisuus- ja kehitysteemaa esillä. Lisäksi esimerkiksi valtionvarainministeriötä saattaa kiinnostaa siirtolaisten rahalähetykset. Oikeusministeriöllä taas voi kiinnostaa se, että rahalähetykset kulkevat usein epävirallisia kanavia pitkiä. Näin siirtolaisuus ja kehitys –aihetta lähestytään ainakin kolmesta näkökulmasta”.

Sillä, miten media tai yleinen mielipide suhtautuvat siirtolaisuuteen tai kehityspolitiikkaan, voi olla vaikutusta rahoituksen kanavoitumiseen. ”Kysymys on kuitenkin pitkälti kansallinen ja riippuu paljon siitä, kuka on vallassa. Hollannista olen huolissani, sillä siellä on yleisesti melko maahanmuuttovastainen ilmapiiri”, sanoo Cindy Horst.

Tutkijat kaipaavat johdonmukaisempaa politiikkaa ja yhteistyötä eri instituutioiden välillä.

”Suomessakin on paljon politiikan johdonmukaisuutta käsitteleviä dokumentteja ja tahtoa johdonmukaisuuteen näyttäisi olevan, mutta käytännön tasolla synergiaa on vähän tai ei juuri lainkaan”, huokaa Pirkkalainen.

Diasporat ja lähtömaan politiikka

Eurooppalaiset valtiot voivat helpottaa diasporan osallistumista kehityspolitiikkaan. Kuitenkin myös lähtömaiden politiikalla on merkitystä. Mikä sitten on diasporan suhde lähtömaan poliittisiin instituutioihin? Monitahoinen, osoittavat esimerkit Afrikasta.

”Somaliassa on huomattu DIASPEACE -hankkeen yhteydessä, että kun valtio puuttuu, diaspora voi olla yksi epämuodollisista toimijoista, jotka tavallaan korvaavat valtion toimintoja”, sanoo Sinatti.

Toisaalta valtio voi myös rajoittaa diasporan toimintaa. Etiopiassa vuonna 2009 voimaan tullut laki evää osallistumisoikeuden ihmisoikeus- ja vaikuttamistyöhön järjestöiltä, jotka saavat yli 10 prosenttia rahoituksestaan ulkomailta. Tämä koskee käytännössä kaikkia diasporajärjestöjä. ”Esimerkki tuo esille paikallisten olojen merkityksen”, sanoo Horst. ”Etiopian hallitus on samanaikaisesti yksi diasporapolitiikan pioneereista, mutta hallitus kontrolloi sitä, mikälaista diasporapolitiikkaa harjoitetaan”, tutkijat toteavat. ”Eritreassa on niin ikään pitkät juuret diasporan osallistumisessa. Näyttäisi kuitenkin, että diasporien toimintaa rajoitetaan yhä kasvavassa määrin. Vielä enemmän kuin Etiopiassa”, lisää Cindy Horst.

Pirkkalaisen mukaan DIASPEACE -hankkeessa onkin haluttu korostaa eri alueiden eroja. ”Myös Somaliassa pitää erottaa eri alueet. Maan etelä- ja keskiosissa ei ole legitimiä toimivaa hallitusta, mutta esimerkiksi pohjoisen Somalimaassa on hallitus, vaikka sen toimintakapasiteetista voidaan olla montaa mieltä”.

Tavoitteena sitoutuminen ja yhteistyö

Käsikirjaan on koottu suosituksia, joiden toivotaan hyödyttävän diasporayhteyksien kanssa toimivia hallituksia ja järjestöjä. Viranomaiset voivat helpottaa diasporien toimintaa esimerkiksi tarjoamalla tiedonvaihto- ja seurantamahdollisuuksia sekä helpottamalla rahoituksen saamista. ”Sitoumuksen pitää olla pitkäaikaista. Lisäksi tarvitaan resursseja seurantaan, koska se, mitä yhden hankkeen puitteissa voidaan lyhyellä aikavälillä tehdä, on rajallista. Hankkeiden kautta kuitenkin rakennetaan luottamusta, tietoa, asiantuntemusta ja käytäntöjä, joita voidaan myöhemmin hyödyntää, jos seuranta toimii”, sanoo Sinatti.

Horstin mukaan jo nyt on merkkejä siitä, että käsikirjaa on hyödynnetty erityisesti diasporajärjestöissä. ”Norjassa on toimijoita, jotka pyrkivät luomaan diaspora-sateenvarjo-organisaation, ja ne siteeraavat käsikirjaa paljon. On hienoa, että siitä on tullut työkalu niille. Hyvä, jos käsikirja voi toimia sillanrakentajana myös diasporaorganisaatioiden ja ministeriöiden välillä”.

Tutkijat toivovat ennen muuta keskustelua ja lisää yhteistyötä. Tähän asti kokemustenvaihdon puute on osittain rajoittanut paitsi keskustelua, myös toimintaa. ”Joitakin aiheita on sivuutettu liian vaikeina ja moni-

mutkaisina. Esimerkiksi se, miten tulisi menetellä ja kaantuneisuuden kanssa”, miettii Sinatti.

Samoilla linjoilla on Pirkkalainen: ”Käsikirjan julkistamista myös Suomessa motivoi se, että suomalaiset eri Afrikan sarven alueen toimijat voisivat keskustella kokemuksistaan ja kohdatuista ongelmista. Näin käsikirja voisi toimia aloitteena keskustelulle. Sen sijaan, että pohdittaisiin mustavalkoisesti, onko diasporan hyödyntäminen hyvä tai huono juttu, syntyisi kriittistä keskustelua myös haasteista ja ongelmakohdista”.

Helsingin yliopistossa julkaistiin 28.2.2011 kirja *Participation of Diasporas in Peacebuilding and Development. A Handbook for Practitioners and Policymakers*: <http://www.prio.no/Research-and-Publications/Publication/?oid=61886751>.

Helka Repo haastatteli samana päivänä kirjan tekijöistä Cindy Horstin (Peace Research Institute Oslo), Giulia Sinattin (African Diaspora Policy Center) ja Päivi Pirkkalaisen (Jyväskylän yliopisto).

Suomi näkee diasporassa hyödyn

”Diasporaryhmiä tulisi integroida rauhanprosesseihin ja tämä tutkimus tuo siihen arvokasta tietoa. Olemme riippuvaisia kansalaisyhteiskunnasta ja erityisesti diasporajärjestöt ovat avainasemassa”, toteaa Suomen ulkoasiainministeriön kansalaisjärjestöyksikön ylitarkastaja Matti Lahtinen. Käsikirjan julkaisutalaisyhteistyössä puhuva Lahtinen on selvästi innostunut. Erityisesti käsikirjan käytännön esimerkit Euroopan maista saavat häneltä kiitosta.

Suomen kehityspoliittisessa ohjelmassa vuodelta 2007 todetaan, että maamme tavoitteena on tukea muuttoliikkeiden myönteisiä vaikutuksia sekä ehkäistä niiden haittoja. Suomen virallisten kehitysteemojen yhteydessä mainitaan siirtolaisten kokemuksen ja osamisen hyödyntämisestä myös kehitysyhteistyössä. Tut-

kija Päivi Pirkkalainen (Jyväskylän yliopisto) myöntää, että diaspora-yhteyksistä on mainittu virallisissa kehityspoliittika- ja maahanmuuttopolitiikkalinjauksien yhteydessä, mutta varsinaisia toimintaohjeita ei ole.

Lahtisen mukaan ulkoasiainministeriö luottaa pitkälti diasporajärjestöjen omaan aktiivisuuteen asiansa, ja toistaiseksi Suomen somalit ovat ainoastaan olleet aktiivisia. ”Ministeriö reagoi järjestöihin, ei määrää niitä”, Lahtinen muistuttaa. ”Kyse on ihmisten vapaaehtoisesta toiminnasta ja aktiivista kansalaisyhteiskuntaa halutaan tukea. Diasporaryhmät tekevät asioita, joita valtion tulisi tehdä. Jos valtiota ei ole, järjestöt tulevat kuvaan.”

Matti Lahtinen kuitenkin myöntää, että yhteistyötä eri ministeriöiden välillä voisi parantaa. Myös OECD-maiden tulisi harmonisoida kehitysyhteistyökäytäntöjään. Lahtisen mukaan käsikirjan tarjoama tutkimustieto tulee olemaan hyödyllinen yhteistyön parantamisessa ja hän lupaakin pitää käsikirjaa mukanaan tulevissa neuvottelupöydissä.

Lähteet:

Suomen kehitysteemat: <http://www.formin.fi/public/default.aspx?nodeid=15348&contentlan=1&culture=fi-FI>

Suomen kehityspoliittinen ohjelma 2007 <http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=103136>

Lisätietoja:
DIASPEACE
www.diaspeace.org

Käsikirja: *Participation of Diasporas in Peacebuilding and Development. A Handbook for Practitioners and Policymakers*
<http://www.prio.no/Research-and-Publications/Publication/?oid=61886751>

A social perspective on the outgroup attitude formation of youth

Tuuli Anna Mähönen

This article is based on my doctoral dissertation (Mähönen 2011) on the role of personal contact experiences and perceived social norms in the outgroup attitude formation of youth. As research on qualitatively different forms of outgroup attitudes improves our opportunities to predict intergroup behaviour and improve intergroup relations, the predictors of both explicit (i.e. deliberate, consciously controlled) and implicit (i.e. spontaneous, automatically activated) outgroup attitudes of youth were addressed. In the study, the outgroup attitudes and their predictors of 14-17 year old Finnish majority youth and Russian-speaking minority youth living in Finland were examined. In the article, I discuss the Finnish attitude climate, present the main findings and contributions of the study, and offer some research ethical considerations related to the studying of ethnic intergroup relations among youth.

Key words: outgroup attitudes, intergroup contact, social norms

Avainsanat: ulkoryhmäasenteet, ryhmienvälinen kontakti, sosiaaliset normit

Introduction

Like most things in the lives of children and youth, also attitudes towards ethnic outgroups, ‘them’, are internalized as a part of the learning process of being a member of the ingroup, ‘us’ (e.g. Dunham & Degner

2010; Stangor & Leary 2006). However, unlike many other things in the lives of youth, outgroup attitudes are often seen by adults as something private and sensitive – something so controversial that it is tempting just to ignore the whole business and shove the responsibility of dealing with cultural diversity to the shoulders of future generations. Also previous social psychological research on intergroup relations has inadequately taken into account the social nature of the outgroup attitude formation of youth. For example, research on Gordon Allport’s (1954) influential theory on the prejudice reductive effects of cooperative and equal intergroup contact has largely neglected the role of normative influences affecting attitude formation simultaneously with personal contact experiences (e.g. Pettigrew 2008; see also Dixon, Durrheim & Tredoux 2005). Nevertheless, research conducted along other lines of theorization has been indicative of the effects of the social and political situation (Verkuyten and Zaremba 2005) and societal discourses (Mole 2007; Suurpää 2001) on the outgroup attitudes of youth and young adults.

The social context an individual lives in requires more attention especially when examining outgroup attitudes among adolescents, as adolescence is a crucial time period for both norm adherence and identity development (Schiefer, Möllering, Daniel, Benish-Weisman & Boehnke 2010; Pettigrew 2008). Moreover, as McGlothlin and Killen (2010, 632) point out, understanding the relationship between intergroup contact and outgroup attitudes in children and youth by examining how social experience shapes these attitudes is essential in order to effectively reduce intergroup bias, as stereotypes among adults are deeply ingrained and often quite difficult to change. To extend previous research with a more social approach to the interplay between contact experiences and outgroup

Kirjoittaja VTT Tuuli Anna Mähönen työskentelee tutkijatohtorina sosiaalipsykologian oppiaineessa Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitoksella.

attitude formation, I investigated in my recent doctoral dissertation (Mähönen 2011) the direct and interactive effects of perceived social norms and personal experiences of intergroup contact on the explicit (i.e. deliberate) and implicit (i.e. automatically activated) outgroup attitudes of Finnish majority and Russian-speaking minority youth living in Finland. Besides these theoretical objectives, my practical aim was to find ways to promote positive intergroup relations in theory based interventions and in multicultural education.

A glimpse on the Finnish attitude climate

Despite increasing immigration particularly from Russia, people with other than Finnish, Swedish or Sami as their mother tongue constitute only 3.6 % of the total population of Finland, which is one of the lowest proportions of inhabitants with a foreign background in Europe (Statistics Finland, 2008). The Russian-speaking minority is by far the largest ethnic minority group with an immigrant background (40 %) in Finland (Statistics Finland, 2008). Despite their varying ethnic backgrounds, the members of the Russian-speaking minority are typically considered Russians by the Finnish majority (e.g. Jasinskaja-Lahti 2000). Moreover, according to a study by Iskanius (2006), about 70 % of the Russian-speaking youth living in Finland see themselves primarily as Russians. Mainly because of historical reasons (e.g. wars between Finland and Russia in 1939–1940 and 1941–1944), the relationship between the Finnish majority and the Russian-speaking minority has been quite problematic, involving substantial prejudice and discrimination towards the Russian speakers (e.g. EU-MIDIS 2009; Jasinskaja-Lahti, Liebkind, & Perhoniemi 2006). For example, in a recent European survey on minorities and discrimination (EU-MIDIS 2009) one quarter of the Russians in Finland reported being discriminated against in the past 12 months, which was the highest proportion among the four EU member states surveyed with considerable Russian minorities (i.e. Estonia, Latvia, Lithuania and Finland).

However, according to the longitudinal studies by Jaakkola (2005, 2008), the attitudes of the Finnish majority towards both work-related and humanitarian immigration have developed in a positive direction over the past two decades. Thus, it seems that like in

the case of the European attitude climate (Rother and Díez Medrano 2006), general positive trends in tolerance do not fully correspond to trends in tolerance of and towards specific groups.

It should also be noted that the present study was conducted during the years 2007–2010, when the world economy was suffering from a serious downswing. The often reported negative impact of economic recessions on attitudes towards immigration (see e.g. Heinmueller and Hiscox 2007) seems – at least according to public opinion polls (Elonen 2010; Rantanen 2010) and the recent parliamentary election – to also have affected the attitude climate in Finland. As regards youth, the youth barometer from 2008 indicated that approximately every fifth 15–29 year old majority Finn was worried about increasing immigration to Finland (Myllyniemi 2008). However, importantly for the present study, the recent youth barometer (Myllyniemi 2010) reports a shift in a negative direction in the way the youth perceive their normative environment. While 66 % of the respondents of the survey conducted in 2005 thought that cultural tolerance has increased in Finnish society, only 26 % of the respondents thought so in the recent survey of 2010 (Myllyniemi 2010). Similarly, while 52 % of the respondents of the 2005 survey thought that racism has decreased among Finnish youth, only 28 % thought so in 2010 (Myllyniemi 2010). Thus, on the basis of the picture drawn of the Finnish attitude climate as a whole, studying normative influences on intergroup relations among youth was a timely task.

Participants and procedure of the present study

The data for my doctoral dissertation was collected in three stages in 2007–2009. In total, 974 pupils (833 majority and 141 minority youth) of 20 upper level comprehensive schools (grades 7–9) participated in the study. The first two data sets on the explicit and implicit attitudes of Finnish majority youth towards immigrants living in Finland were collected in Kotka near the Russian border, where the cultural exchange between Finns and Russians is particularly lively. The schools were chosen for the study on the basis of their ethnic composition: as the effects of intergroup contact were the focus of the study, the places chosen for

data collection had to offer opportunities for this contact. In order to find enough Russian-speaking participants belonging to the same age group, the third data set on the explicit attitudes of minority youth towards the Finnish majority was collected in Helsinki. Even though most of Finland's ethnic minority population is concentrated in the Helsinki metropolitan area, as many as 15 schools with the highest percentage of Russian-speaking pupils needed to cooperate in order to ensure that enough pupils represented the same age group. The 15 schools were chosen on the basis of the number of Russian-speaking pupils: data collection was conducted in schools giving courses in Russian as a mother tongue with at least 20 Russian-speaking pupils. In this third stage of the data collection, the participants were chosen on the grounds of the mother tongue of their parents: if at least one of the parents was Russian speaking, the pupil could participate in the study. All three data sets were collected in the schools during lessons. All the participants were told that participation was voluntary and that their anonymity would be secured. The necessary permission for data collection was obtained from the parents, the local boards of education and the school principals.

Reflections on the main results

Put in a nutshell, my study showed that youth do not form their outgroup attitudes solely based on their encounters with outgroup members, but balance their own experiences with and express their opinions in relation to the experiences and opinions of ingroup members. The main results were:

1) Perceived normative pressure to hold positive attitudes towards immigrants was shown to regulate the relationship between the explicit and implicit expression of outgroup attitudes among majority youth: negative implicit attitudes surface on the explicit level only when youth do not perceive a pressure to express positive outgroup attitudes. What makes this result important for interventions aimed at improving intergroup relations is that negative implicit biases may be tackled with the help of explicit information processing (Gawronski and Bodenhausen 2006).

2) Perceived norms concerning outgroup attitudes were found to affect the relationship between intergroup contact and outgroup attitudes differently de-

pending on gender and group status (i.e. cultural majority/minority group). Positive social norms seem to be especially important for majority boys, who need both pleasant contact experiences and normative support to form equally positive outgroup attitudes as those held by girls. The role of social norms is accentuated also among minority youth, who need to relate their attitudes to the experiences and attitudes of their ingroup members to a higher extent than do majority youth, who have a more powerful and independent status position. These research results are useful for developing intervention tools that can take into account the different needs and motivations of specific groups of youth.

3) It was found that youth evaluate intergroup contact from the vantage point of their ingroup and society as a whole and not just based on their own experiences. Importantly, youth were shown to weigh the anticipated consequences for future immigration for the society when forming their opinions about outgroups. Thus, the roles of media and public discussion on immigration in the outgroup attitude formation of youth cannot be ignored.

In all, the study showed that positive normative influences have the potential to break the strong link between rare and/or negative personal contact experiences and negative outgroup attitudes, as well as the link between negative implicit attitudes and explicit attitude expression. Besides having implications for research on the outgroup attitudes of youth, the present study may be of value also for research on intergroup relations among adults. As pointed out by Dunham and Degner (2010, 564), "adult knowledge does not spring into existence, fully formed, at 18". Thus, to truly understand outgroup attitudes in adulthood, we need to first understand the developmental course of these attitudes.

My study focused on the promising role of social norms in improving intergroup relations, but it should be noted that in all societies, both positive and negative social norms co-exist. As pointed out by Rutland (2004, 253), it is fair to say that although prejudice is viewed negatively and seen as unreasonable in most societies, with national prejudice this is not always the case. While social norms regarding the illegitimacy of ethnic prejudice might dampen most blatant expressions of it, social norms surrounding nationalistic ideologies might actually encourage more preju-

dice (Rutland 2004). Thus, it should be remembered that children and youth are affected by the negative as well as the positive normative influences of peers, parents, other adults and the society as a whole. As Perho (2010) points out in her recent PhD thesis on racist group identities among Finnish adolescents, youth make salient the thoughts of adults on multiculturalism. She found that in communities of racist youth there is a simmering revolt against norms of tolerance and multiculturalism on the one hand, and against the demands and pressures put on youth on the other. As a consequence, the youth studied rebelled against all things that were perceived as “different”, not exclusively against other “races”. (Perho 2010.)

In Finland, the recent political debate on immigration and multiculturalism has been characterized by language beyond the rules of convention (see Keskinen, Rastas and Tuori 2009). In the light of the present research results, the effects of public discourses and the use of language in general on attitudes become even more salient. Besides biased content (e.g. Mole 2007), also disclaimers either consciously or unconsciously considered as nothing more than harmless jokes are often more than that. Integral links have been found between extreme hatred and dehumanizing, violent humor (Billig 2001). While it naturally would be against basic human rights to muzzle the critics, more attention should be paid to the way very complex and multifaceted issues of intercultural encounters are debated in public (including schools, workplaces etc.). Normative influences not only mold the attitudes of youth, but also encourage or discourage them to engage in intergroup contact and decide for themselves: as pointed out by Souto (2011), racism substantially limits the intergroup behaviour of both majority and minority youth.

Some research ethical considerations

Some discussion on research ethics is called for. Besides mentioning that the common research ethical guidelines regarding anonymity, voluntariness and research permissions were followed in the present study, I wish to bring forth two additional points: the characteristics of studying adolescents and minority group members with an immigrant background, and the political aspects related to the research topic at

hand. As pointed out by Vehkalahti, Rutanen, Lagström and Pösö (2010), childhood and adolescence are often considered as especially vulnerable developmental periods, and consequently, no harm or distress should be caused to the youth studied. However, this does not mean that youth should not be disturbed with research: children and youth should be considered competent subjects who should be given their own independent voice in research (Rastas 2008; Vehkalahti et al. 2010).

While adolescence presents developmental challenges for all youth, minority adolescents may face an even wider set of stressors and thus need to be approached especially sensitively by researchers (Cauce and Nobles 2006). However, it should be noted that the research design applied in the present study required the categorisation of participants into cultural majority and minority group members. Even though the research questionnaire was, for the most part, identical for the majority and minority youth, for example outgroup attitudes and contact experiences needed to be measured with a specific outgroup in mind (i.e. attitudes towards/contact with Finns or Russian immigrants). In order to give the pupils the right version of the questionnaire, they were asked to indicate if one or both of their parents were born abroad. Even though the way this request was made was carefully considered in beforehand in order to make the situation as equal and considerate as possible, the classification of participants can be understood as questioning the national identification (in this case, the Finnishness) of the minority group members studied (cf. Rastas 2008) and as restricting their options for self-categorisation.

In the feedback collected from the participants of my study, this indeed became evident. Some of the minority youth studied expressed their interest in and even gratitude for the research carried out on their experiences of intergroup encounters. However, some of them were either confused or irritated about being treated as an immigrant in the study, even though they had the opportunity to indicate their ethnic background and the degree of ethnic and national identification freely. The problem of categorisation serves as an example of the ethical challenges faced by researchers on intergroup relations, but also as an example of the broader challenge in the public discourse: in order to build an inclusive immigration context, a common su-

perordinate Finnish identity should be formed without threatening the distinct cultural identities of different groups.

Another research ethical challenge should also be noted: Research on the outgroup attitudes of majority and minority youth carries a certain political baggage. Both internationally and in the Finnish context it is still quite unusual to publicly express that not only majority but also minority group members have prejudice towards other ethnic groups (see Rastas 2008). As Wahlbeck (2006) has pointed out, the researcher's responsibility for the picture that is drawn of minorities – and consequently, of intergroup relations – is substantial. Moreover, researchers have to think about the consequences their research has on the position of the groups studied and how their research results are interpreted (Wahlbeck 2006). Thus, when discussing outgroup attitudes among minority and majority group members, the reciprocity of intergroup relations should be stressed by simultaneously acknowledging the uneven power relations between majority and minority groups. Without denying minority group members' impact on the attitudes of majority group members, it should be kept in mind that the impact of majorities on the lives of minorities is typically stronger than vice versa (e.g. Bourhis, Moïse, Perreault & Sénécal 1997). Furthermore, researchers must remember that not even they are free from prejudice and other distorted social-cognitive processes. Reflecting on one's predispositions, motivations, values and attitudes is a general requirement in the field of qualitative psychology, where research results are understood to be inevitably affected by the researcher (e.g. Yardley 2008). This surely is an effort worth taking by researchers doing quantitative research on intergroup relations as well.

Concluding remarks

Some suggestions and recommendations for multicultural education and interventions aimed at improving intergroup relations among youth can be made on the basis of my dissertation. Obviously, measures should be taken to offer youth opportunities for both positive experiences of intergroup contact and positive role models. The awareness of social norms can take the form of compliance, but norms can also be interna-

lised as personal beliefs (Verkuyten 2008), thus becoming a part of one's self-image. Accordingly, I am not suggesting that the existence of intergroup discord should be denied or that negative expressions of attitudes should be totally repressed. As pointed out already by Allport (1954, 339), "*There are such things as realistic opponents in our quest for our values. But what vanishes in an integrated personality are the racial bogies and traditional scapegoats who have nothing, really, to do with life's woes*".

Based on this study and also previous research on, for example, multiculturalism (e.g. Verkuyten 2008) and the formation of explicit and implicit attitudes (e.g. Fiske, Harris, Russell & Shelton 2009), a balance should be reached between discussing intergroup relations with youth in a multifaceted manner and promoting norms that stress the equality of all people as the basis of positive outgroup attitudes. Most importantly, it should be noted that pleasant experiences of intergroup contact are not enough for youth to develop positive intergroup relations. Instead of pushing the responsibility of forming a functional multicultural society to future generations, adults must (1) become aware of their own biased attitudes, (2) actively support the positive attitude formation of youth by sharing positive experiences and accurate information with them, (3) keep themselves informed about the media consumption of youth and monitor it, and (4) acknowledge the different needs and motivations of girls and boys on the one hand, and of majority and minority group members, on the other, while being involved in their outgroup attitude development.

As a more general point I would like to raise the issue of society's attitude climate as an antecedent of youth's outgroup attitudes, as the present study was indirectly indicative of the importance of societal influences for attitude formation. If social norms are negative, the attitudes of individuals will also correspond to them (e.g. FitzRoy and Rutland 2010). As discussed by Liebkind, Nyström, Honkanummi and Lange (2004), the Finnish majority is – at least to some degree – characterized by a defensive stance towards immigrants: discussion on the potential economical, political and cultural threats immigration is assumed to cause are not hard to find in the media, blogs and everyday discussions. Related to this, the different viewpoints and motivations of majority and minority groups should be kept in mind.

For minority groups, the reduction of intergroup conflict is not always desirable: for disadvantaged groups being prejudiced may be the one possibility to promote social change (Kessler and Mummendey 2009). However, in insecure majorities (see Moscovici and Paicheler 1978), perceived deprivation and feelings of intergroup threat may possibly induce a similar reaction and partly explain the increased levels of prejudice and the rise of anti-immigrant movements during the recent recession. Interestingly, in uncertain situations where outcomes are not totally fixed, powerless groups are found to challenge the powerful in a constructive manner, whereas the powerful respond with less constructive behaviour (Kamans 2010). Thus, on a larger scale it would be worth considering what could increase feelings of security among both majority and minority groups in order to support immigrant integration and mutually positive outgroup attitudes in Finland as well as in other culturally diverse societies. The normative example set by a secure ingroup that treats outgroups in a constructive manner would be the best possible environment for the outgroup attitude development of majority and minority youth alike. However, as pointed out by Tropp (2008), it is rather the ingroup members' histories of prior intergroup experiences and their beliefs about the outgroup than very broad social norms that truly contribute to reducing suspicion and increasing interest in intergroup contact. Thus, it must be acknowledged that norms regarding outgroup attitudes and intergroup contact are not independent of the historical context in which the groups live. For example, in the case of Finland's neighbouring country, Estonia, the historical intergroup tensions and the strong ethnic connotation of the current nation-state model hinders the integration of the considerable Russian minority (Kruusvall, Vetik, & Berry 2009). Also in the light of the present study on the intergroup relations between the Finnish majority and the Russian-speaking minority, work still needs to be done to reconcile past conflicts with the culturally diverse future.

Distribution and sales of the dissertation:

Helsinki University Print Bookstore
<http://kirjakauppa.yliopistopaino.fi>

The summary of the dissertation is available as an electronic publication in <http://ethesis.helsinki.fi/>.

References

- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Cambridge: Addison-Wesley.
- Billig, M. (2001). Humour and hatred: the racist jokes of the Ku Klux Klan. *Discourse & Society*, 12, pp. 267–289.
- Bourhis, R. Y., Moïse, L. C., Perreault, S., & Sénécal, S. (1997). Towards an interactive acculturation model: A social psychological approach. *International Journal of Psychology*, 32, pp. 369–386.
- Cauce, A. M., & Nobles, R. H. (2006). With all due respect. Ethical issues in the study of vulnerable adolescents. In: J. E. Trimble & C. B. Fisher, *The handbook of ethical research with ethnocultural populations & communities* (pp. 197–216). Thousand Oaks: Sage.
- Dixon, J., Durrheim, K., & Tredoux, C. (2005). Beyond the optimal contact strategy. A reality check for the contact hypothesis. *American Psychologist*, 60, pp. 697–711.
- Dunham, Y., & Degner, J. (2010). Origins of intergroup bias: Developmental and social cognitive research on intergroup attitudes. *European Journal of Social Psychology*, 40, pp. 563–568.
- Elonen, P. (2010, March 15). Maahanmuuttoasenteet ovat jyrkentyneet Suomessa selvästi [Attitudes towards immigration have clearly become more negative in Finland.] *The Helsinki Gazette*, p. A5.
- EU-MIDIS (2009). *European Union minorities and discrimination survey. Main report*. European Union Agency for Fundamental Rights.
- Fiske, S. T., Harris, L. T., Russell, A. M., & Shelton, J. N. (2009). Divergent social realities, depending on where you sit: Perspectives from the Stereotype Content Model. In: S. Demoulin, J-P Leyens, & J. F. Dovidio (Eds.), *Intergroup misunderstandings. Impact of divergent social realities* (pp. 173–189). New York: Psychology Press.
- FitzRoy, S., & Rutland, A. (2010). Learning to control ethnic intergroup bias in childhood. *European Journal of Social Psychology*, 40, pp. 679–693.
- Gawronski, B. & Bodenhausen, G. V. (2006). Associative and propositional processes in evaluation: An integrative review of implicit and explicit attitude change. *Psychological Bulletin*, 132, pp. 692–731.
- Heinmueller, J., & Hiscox, M. J. (2007). Educated preferences: Explaining attitudes toward immigration in Europe. *International Organization*, 61, pp. 399–442.
- Iskanius, S. (2006). Venäjänkielisten maahanmuuttajaopiskelijoiden kieli-identiteetti [Language and identity of Russian-speaking students in Finland]. *Jyväskylä Studies in Humanities*, 109. Unpub-

- lished doctoral dissertation, University of Jyväskylä, Finland.
- Jaakkola, M. (2005). Suomalaisten suhtautuminen maahanmuuttajiin vuosina 1987–2003. Työpoliittinen tutkimus 286 [The attitudes of Finns towards immigrants in 1987–2003. Labour Policy Studies 286]. Helsinki: Ministry of Labour.
- Jaakkola, M. (2008). Suomalaisten suhtautuminen ulkomaiseen työvoimaan vuonna 2007 [The attitudes of Finns towards work-related immigration in 2007]. *Kuntoutus 1/2008*, pp. 21–38.
- Jasinskaja-Lahti, I. (2000). Psychological acculturation and adaptation among Russian-speaking immigrant adolescents in Finland. Unpublished doctoral dissertation, University of Helsinki, Finland.
- Jasinskaja-Lahti, I., Liebkind, K., & Perhoniemi, R. (2006). Perceived discrimination and well-being: a victim study of different immigrant groups. *Journal of Community and Applied Social Psychology*, 16, pp. 267–284.
- Kamans, E. (2010). When the weak hit back: Studies on the role of power in intergroup conflict. Unpublished doctoral dissertation, University of Groningen, The Netherlands.
- Keskinen, S., Rastas, A., & Tuori, S. (Eds.) (2009). En ole rasisti, mutta... Maahanmuutosta, monikulttuurisuudesta ja kritiikistä. [I am not a racist, but... Writings on immigration, multiculturalism and critique.] Helsinki: Vastapaino.
- Kessler, T., & Mummendey, A. (2009). Why do the not perceive us as we are? Ingroup projection as a source of intergroup misunderstanding. In: S. Demoulin, J-P Leyens, & J. F. Dovidio (Eds.), *Intergroup misunderstandings. Impact of divergent social realities* (pp. 135–152). New York: Psychology Press.
- Kruusvall, J., Vetik., R., & Berry, J. W. (2009). The strategies of inter-ethnic adaptation of Estonian Russians. *Studies of Transition States and Societies*, 1, pp. 3–24.
- Liebkind, K., Nyström, S., Honkanummi, E., & Lange, A. (2004). Group size, group status and dimensions of contact as predictors of intergroup attitudes. *Group Processes & Intergroup Relations*, 7, pp. 145–159.
- McGlothlin, H., & Killen, M. (2010). How social experience is related to children's intergroup attitudes. *European Journal of Social Psychology*, 40, pp. 625–634.
- Mole, R. C. M. (2007). The impact of political discourse on group beliefs and outgroup antipathy among Latvian youth. *Journal of Baltic Studies*, 38, pp. 273–289.
- Moscovici, S., & Paicheler, G. (1978). Social comparison and social recognition: Two complementary processes of identification. In: H. Tajfel (Ed.), *Differentiations between social groups: The social psychology of intergroup relations* (pp. 251–266). European Monographs in Social Psychology no. 14. London: Academic Press.
- Myllyniemi, S. (2008). Mitä kuuluu? Nuorisobarometri 2008. [What's up? Youth barometer 2008.] Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Myllyniemi, S. (Ed.) (2010). Puolustuskannalla. Nuorisobarometri 2010. [On the defensive. Youth barometer 2010.] Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Mähönen, T.A. (2011). What should I think; How should I feel? The balancing of personal experiences and social norms in the outgroup attitude formation of youth. *Publications of the Department of Social Research 2011:1*, University of Helsinki.
- Perho, S. (2010). Rasistisuus nuorten yhteisöissä. Tutkimus vuosituuhannen vaihteen Joensuusta. [Racist identity within youth groups. A case study in the city of Joensuu at the turn of the millenium.] *Julkaisu 103*. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Pettigrew, T. F. (2008). Future directions for intergroup contact theory and research. *International Journal of Intercultural Relations*, 32, pp. 187–199.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90, pp. 751–783.
- Rantanen, M. (2010, March 31). Yli puolet kiristäisi maahanmuuttoa. [More than half would restrict immigration.] *The Helsinki Gazette*, p. A6.
- Rastas, A. (2008). Antirasistinen tutkimusagenda – etiikka vai politiikka? [Antiracist research agenda – ethics or politics?] *Sosiologia*, 45, pp. 149–153.
- Rother, N., & Díaz Medrano, J. (2006). Is the West becoming more tolerant? In: P. Ester, M. Braun & P. Mohler (Eds.), *Globalization, value change, and generations. A cross-national and intergenerational perspective* (pp. 151–178). Leiden: Koninklijke Brill NV.
- Rutland, A. (2004). The development and self-regulation of intergroup attitudes in children. In: M. Bennett & F. Sani, *The development of the social self* (pp. 247–265). Hove: Psychology Press.
- Schiefer, D., Möllering, A., Daniel, E., Benish-Weisman, M., & Boehnke, K. (2010). Cultural values and outgroup negativity: A cross-cultural analysis of early and late adolescents. *European Journal of Social Psychology*, 40, pp. 635–651.
- Souto, A-M. (2011). Arkipäivän rasismi koulussa. Etnografinen tutkimus suomalais- ja maahanmuuttajanuorten suhteista. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 110.

- Stangor, C., & Leary, S. P. (2006). Intergroup beliefs: Investigations from the social side. *Advances in Experimental Social Psychology*, 38, pp. 243–281.
- Statistics Finland (2008). Population structure. Retrieved October 10, 2008, from Statistics Finland Website: http://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html#Vaestorakenne.
- Suurpää, L. (2001). Foreigners as a strategic construction: Finnish young people's accounts of immigrants. In: H. Helve & C. Wallace (Eds.), *Youth, citizenship and empowerment* (pp. 165–188). Aldershot: Ashgate.
- Tropp, L. (2008). The role of trust in intergroup contact: Its significance and implications for improving relations between groups. In: U. Wagner, L. R. Tropp, G. Finileschu, & C. Tredoux, *Improving intergroup relations. Building on the legacy of Thomas F. Pettigrew* (pp. 91–106). Malden: Blackwell.
- Vehkalahti, K., Rutanen, N., Lagström, H., & Pösö, T. (2010). Kohti eettisesti kestäväää lasten ja nuorten tutkimusta [Towards ethically sustainable research on children and youth.] In: H. Lagström, T. Pösö, N. Rutanen, & K. Vehkalahti (Eds.), *Lasten ja nuorten tutkimuksen etiikka [Ethics in research on children and youth]* (pp. 10–23). Julkaisuja 101. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Verkuyten, M. (2008). Multiculturalism and group evaluations among minority and majority groups. In: S. R. Levy & M. Killen (Eds.), *Intergroup attitudes and relations in childhood through adulthood* (pp. 157–172). Oxford: Oxford University Press.
- Verkuyten, M., & Zaremba, K. (2005). Inter-ethnic relations in a changing political context. *Social Psychology Quarterly*, 68, pp. 375–386.
- Wahlbeck, Ö. (2008). Eettiset kysymykset vähemmistöjen tutkimuksessa. [Ethical questions in research on minorities.] *Sosiologia*, 45, pp. 154–156.
- Yardley, L. (2008). Demonstrating validity in qualitative psychology. In J. A. Smith, *Qualitative psychology: A practical guide to research methods* (pp. 235–251). London: Sage.

Tarja Lappalainen

RUIJANSUOMALAISTEN ELÄMÄÄ

Historiaa ja tarinoita Jäämeren rannalta

Erikoisjulkaisu. Ilmestyy kesällä 2011. n. 300 s.

ISBN 978-952-5889-13-0 (Suomi)

ISBN 978-952-5889-14-7 (Norja)

Tämä teos vie lukijansa Jäämeren rantamille. Kirja kertoo sinne muuttaneiden suomalaisten ja heidän jälkeläistensä elämästä.

läsnä. Kirjassa on runsaasti tietoa, jota ei ole aiemmin julkaistu. Sisukkaat suomalaiset rakensivat Jäämeren rannoille omaleimaisia kalastajakylä, esim. Pykei- Vesisaaren asukkaista yli puolet oli suomalaisia. He olivat tuoneet mukanaan omat tapansa ja kulttuurinsa. Myös Paatsjoelle muutettiin 1800-luvulla. Seutu oli maisemaltaan kaikkein suomalaisin. Yhteydet rajan molemmin puolin olivat vilkkaat niin kauan, kunnes raja v. 1944 suljettiin, ja Suomi joutui luovuttamaan Petsamon Neuvostoliitolle.

Teos kuvaa yksityiskohtaisesti ruijansuomalaisten vaihteita. Se osoittaa elävin esimerkein, ettei Jäämeren kansa ole unohtanut myöskään omaa kieltään, suomea. Murre, jota nykyisin kutsutaan myös kveenin kieleksi, taipuu vivahteikkaasti vanhojen ruijansuomalaisten puheessa. Haastattelut ja värikkäät tarinat, joita kirjassa on runsaasti, elävöittävät kerrontaa. Tekstiä tukee ainutlaatuinen, laaja valokuva-aineisto. Jokaiselle Euroopan pohjoisalueista kiinnostuneelle kirja tarjoaa avartavan lukuelämyksen.

Hinta 25,00 €

Tilaukset/Orders:

<http://www.migrationinstitute.fi/netshop/>

email: kirsi.sainio@utu.fi

**Uusi
julkaisu**

1700- ja 1800-luvulla
Historia on vahvasti
ja lannistumattomat

jan. 1800-luvun lopulla

International migration flows in the global level

Elli Heikkilä

The international migrant stock in the world was approximately 214 million people in 2010. This means that the proportion of international migrants among the world population was 3.1 percent in 2010. There were 195 million international migrants in 2005 and 75 million in 1965. The migration pool is estimated to be around 5–10 million persons per year. This pool of international migrants is fluid; many migrants move back to their native country, while new migrants arrive. Europe is hosting almost 70 million international migrants, one-third of the global total in 2010. Asia is hosting the second largest migrant population (61 million), followed by Northern America (50 million). The clearly smallest amounts are found in Oceania and Latin America and in the Caribbean.

A different type of perspective of international migration is seen when the analysis is directed to look at the share of international migrants in each major area's population. In Oceania, where the international migrants' stock is quite small, their share of the population is, however, remarkable: in 1990 the share was already over 16 percent and it was around 17 percent in 2010. In Northern America, there has been growth in the share of the immigrant stock: the share was in 1990 approximately 10 percent and in 2010 around 14 percent. The share in Europe is lower than in Northern America, but clearly higher than the shares in Africa, Asia and Latin America and the Caribbean.

The United States is the largest recipient of international migrants and was hosting 42.8 million migrants in 2010. It is followed by the Russian Federation (12.3 million), Germany (10.8 million), Saudi Arabia (7.3 million) and Canada (7.2 million). A relatively small number of countries host most of the world's international migrants. In 2010, 29 countries with the largest

migrant stocks accounted for 75 percent of all international migrants on the global level. Between 2000 and 2010, nine countries gained over a million international migrants: the United States (8.0 million), Spain (4.6 million), Italy (2.3 million), Saudi Arabia (2.2 million), the United Kingdom (1.7 million), Canada (1.6 million), the Syrian Arab Republic (1.3 million) and Jordan and the United Arab Emirates (1.0 million each).

A large majority of international migrants are from less developed countries which is not surprising since about 80 percent of the world population lives in these countries. Most migrants move from one less developed country to another. Many people move to take advantage of better economic opportunities. Migration flows from less developed countries to developed countries have been around 2.7 million migrants on yearly basis during 2005–2010. Migration flows between industrialized countries are quite small. Refugees constitute an important share of the total number of international migrants. By 2010, the global refugee stock was around 16.3 million persons.

Sources

- King, Russell, Black, Richard, Collyer, Michael, Fielding, Anthony & Skeldon, Ronald (2010): *The Atlas of Human Migration. Global Patterns of People on the Move*. 128 p. Earthscan Ltd., UK.
- Population Reference Bureau staff (2004): *Transitions in World Population*. *Population Bulletin* Vol. 59, No. 1, March/2004. 40 p.
- United Nations (2009): *Trends in International Migrant Stock: the 2008 Revision*. CD-ROM Documentation. Department of Economic and Social Affairs, Population Division.

Siirtolaisuusmuseon kuulumisia

Tellervo Lahti

Rastas-Tiina Maailman Raitilla

Suomen Siirtolaisuusmuseon Maailman Raitti rakentuu Peräseinäjoella Kalajärven matkailualueen uutena vetovoimaisena kohteena. Hakalan talo, jo 40 vuotta rapakon takana vaikuttaneen Esa Hakalan synnyinkoti, esittelee Amerikan siirtolaisuutta. Se toimii samalla kylätalona, joka on avoinna kaikille myös kokousten ja muiden pienimuotoisten tapahtumien pitopaikkana.

Hakalan talon aluetta on elävöitetty jo parin vuoden ajan lähinnä Pohjois-Amerikan siirtolaisuuteen liittyvillä tapahtumilla. Kiitospäivän lounasta tarjotaan marraskuun lopulla. Siitä on tullut suosittu tapahtuma, jossa kerrotaan USA:n ja Kanadan kiitospäiväperinteistä. Amerikansuomalaisten tärkeistä vuotuisjuhlista olemme ottaneet ohjelmaamme myös tammi-kuun lopulla vietettävän Heikinpäivän ja maaliskuussa juhlitun Urhonpäivän.

Paikallisperinne on saanut osansa Maailman Raitin elävöittämisessä alusta alkaen. Pääsiäislauantain tapahtumaa kokkoineen on vietetty jo neljänä vuotena. Tärkeänä omana hahmonamme erityisesti juuri ”pääsiäisvalakiella” hyörii Rastas-Tiina, jonka taustalla on historiallinen henkilö, peräseinäjokelainen Amerikan kävijä Justiina Juhontytär Tupamäki, myöh. Rastasmäki.

Peräseinäjokelainen tahtoihminen

Justiina Tupamäki syntyi v. 1845 Peräseinäjoella. Hän avioitui viisi vuotta itseään nuoremman jalasjärveläisen Iisakki Rastasmäen kanssa vuonna 1874. Perhe eleli Peräseinäjoella aluksi Kihniänkylässä maata viljellen ja myöhemmin itsellisinä Kalajärven maisemissa. Pariskunnalle syntyi useita lapsia. Tiina oli työtehtiä ja itsenäiseen toimintaan kykenevä. Puolisoiden tiedetään hankkineen ansioita myös kielletyillä tavoilla. Molempia sakotettiin vuonna 1886 Ilmajoen

käräjillä luvattomasta viinanmyynnistä ja sapatin rikkomisesta, toistamiseen.

Tarinan mukaan Tiinan kerrotaan olleen hyvä enustaja, jopa noita. Vihastuttuaan erään Kalajärven rantamalla sijainneen talon väkeen, Tiina oli manannut talon joutuvan vielä jonain päivänä vedenpaisumuksen valtaan: ”Vesi tulee peittämään tämän talon kurkhirren korkeudelta.” Niin sitten kävikin, vuosikymmeniä myöhemmin kyseinen rakennus jäi Kalajärven altaan veden alle.

Amerikkaan rikastumaan

Vuosisadanvaihteessa Tiina innostui lähtemään Amerikkaan tarkoituksenaan kerätä pääomaa perheen elintason kohentamiseen. Iiska jäi kotiin lasten kanssa, kun Tiina suuntasi Amerikan maille. Hänen kerrotaan työskennelleen aluksi palvelijana amerikkalaisperheessä. Tiina oli energinen ja halusi ansaita vieläkin enemmän. Hän ryhtyi pitämään ”poikataloa” eli ”poortitaloa” (boarding house), ruoka- ja majoitusliikettä lännen lokareille. Muutamassa vuodessa taaloista kertyikin huomattava omaisuus. Sitten oli aika palata rikastuneena takaisin Suomeen.

Tiina Rastasmäestä kerrotaan monia juttuja, myös hänen paluumatkaansa liittyviä. Erään mukaan Tiina halusi varmistaa, että kenellekään ei tulisi kiusausta yrittää päästä osingolle hänen rahavaroistaan laivamatkan aikana. Niinpä hän pukeutui korostetun vaatimattomasti ja näytti suorastaan köyhältä ja epäonnistuneelta Amerikan matkaajalta. Kotimatka sujuikin hyvin kanssamatkustajien säälitellessä osaaottavasti.

Peräseinäjoelta Tiina osti rahoillaan entistä paljon isomman talon perheelleen. Rahaa jäi vielä kätkeväksikin. Kätköpaikka oli lato, jonne muuan mies pian tiesi tien. Rahat menivät väärin taskuihin ja lato tuikattiin tuleen. Tämä oli raskas isku Tiinalle ja koko perheelle, vaikka eivät siinä kaikki rahat menneet,

olihan Tiina viisaasti valinnut myös muita piilopaikkoja tienesteilleen.

Tiinan ja Iiskan tiedetään asuneen viimeiset vuotensa Alavudella Jutilan talossa. Alavuden kirkonmaahan heidät myös haudattiin. Tiina kuoli vuonna 1921 ja Iiska kymmenen vuotta myöhemmin. Jälkipolvesta osan tiedetään lähteneen siirtolaisiksi Pohjois-Amerikkaan äitinsä esimerkin kannustamina.

”Maailman Raitin kulkija”

Todet tai todellisuutta vastamattomat tarinat Rastas-Tiinasta ovat tehneet siirtolaismuseon väkeen niin suuren vaikutuksen, että hänen hahmonsaa on otettu Maailman Raitin ”suojelijaksi” ja ”maskotiksi”. Rastas-Tiina ja hänen tarinansa ovat mukana Heikinpäivän juhlassa ja pääsiäislauantain vietossa se-

Rastas-Tiina sytyttää Maailman Raitin ”pääsiäisvalokian” Amerikan taaloiltaan, joita riittää myös yleisölle. Mukana kuvassa Vuoden Heikki 2010. Kuva: Suomen Siirtolaisuusmuseon Tukiyhdistys ry.

kä useissa muissa Maailman Raitin tapahtumissa. Joka vuosi pääsiäislauantain iltana Rastas-Tiinalla on kunniatehtävä sytyttää kokko Kalajärvellä. Hän tekee sen omalla ylpeällä tavallaan, käyttämällä sytykkeinä Amerikan taalojaan! Tiinalla on korissaan seteleitä myös yleisölle jaettaviksi. Viime vuosina hän on saanut puuhaan parikseen Heikinpäivän äänestyksessä valitun Peräseinäjoen Vuoden Heikin.

Justiina Rastasmäen ja hänen perheensä vaiheita selvittämään parhaillaan eri arkistojen asiakirjoista. Toivottavasti saamme tutkimuksen myötä lisää tietoja tämän kiinnostavan henkilön elämästä ja erityisesti hänen Amerikan kaudestaan. Osoit-tautuipa Rastas-Tiinan elämän todellisuus millaiseksi tahansa, hänen hahmonsaa saa vapaasti vaeltaa Maailman Raitilla Amerikan taaloineen, rahoineen, jotka hän on ahkeruudellaan ja sisukkuudellaan aikoinaan ansainnut.

Lähteet: Onni A. Salonen: Peräseinäjoen Joulu 1970. Arkistotutkimus Raimo Hieta.

Suomi sydämessä -juhlassa voi torilta ostaa mm. tämän kirjan:

Leo Engström

M/S Aurora

Kokkina maailman merillä

WS Bookwell / Annexus publishing 2010

548 s. ISBN 978-952-67359-1-7

Hinta 20,00 €

Tilaukset/Orders: email: kirsi.sainio@utu.fi

Ett nordisk seminarium i romers och resandes historia

Hugo Valentin-Centrum, Uppsala Universitet 23.–24.2.2011

Uppsalan yliopistossa toimiva *Hugo Valentin-Centrum* on perustettu syksyllä 2009 sulauttamalla yhteen *Monietninen tutkimuskeskus* sekä *Holokaustin ja kansanmurhan tutkimusohjelma*. Toimintansa keskus aloitti vuoden 2010 alussa. Monitieteinen tutkimuskeskus keskittyy mm. vähemmistötutkimukseen, syrjintään, monikielisyteen, muuttoliikkeisiin integraatioon sekä holokaustiin, kansanmurhiin ja vakaviin rikoksiin ihmisyyttä vastaan.

Helmikuussa 2011 keskus järjesti yhteispohjoismaisen seminaarin romanien ja matkajien historialta. Edustettuna olivat Ruotsi, Norja ja Suomi – tanskalainen luennoitsija joutui perumaan tulonsa ja valitettavasti muutkin tanskalaiset puuttuivat joukosta. Seminaari jakaantui siten, että ensimmäisenä päivänä kuultiin esitelmät ja keskusteltiin siitä, miten Ruotsin, Norjan ja Suomen valtioiden harjoittamat sterilointipolitiikat kohdistuivat romaneihin ja tattareihin. Toisena päivänä keskusteltiin romanien ja matkajien historian tutkimisesta sekä sen reunaehdoista. Lopuksi esiteltiin tutkimusverkosto *Romers och resandes historia i Norden* (RORHIN).

Tutkimusverkoston nimi (’romers och resandes’) tuo esille keskeisen ja koko seminaarin ajan vilkkaasti keskustellun ongelman: miten tutkimuksen kohteena oleva ihmisryhmä pitäisi määritellä ja miten sitä pitäisi kutsua? Ongelma kietoutuu akateemisempaan kysymykseen siitä, kenellä on ylipäätään oikeus ihmisryhmien määrittelyyn ja nimeämiseen. Käytännön ongelmaksi havaittiin myös se, että tarkasteltava ihmisryhmä ei ole yksiselitteinen. Suomen kohdalla asia lienee kaikkein helpoin: mustalaisiksi, romaneiksi tai kaa-leiksi nimetty ryhmä on etnisesti hyvinkin yhtenäinen. Sen sijaan esimerkiksi Ruotsissa nimityksillä rom, zigenare, resande(folk) tai tattare on viitattu ryhmään, jota sitoo yhteen enemmänkin tietynlainen (kiertävä) elämäntapa, tietyt ammatit ja tietynlainen sosiaalinen asema yhteiskunnassa kuin etnisuus: ryhmään kuuluu nimittäin muutakin väestöä kuin etnisiä romaneita. Tällan on samankaltainen myös Norjassa ja Tanskassa.

Eugeenis-sosiaalinen sterilointipolitiikka oli Pohjoismaissa voimassa 1930-luvulta 1970-luvulle. Sen

tarkoituksena oli riistää suvunjakokyky tiettyjä perinnöllisiksi katsottuja ominaisuuksia kantavilta. Yleisemmin puhuttiin perinnöllisistä sairauksista, mutta lakeja voitiin soveltaa myös sosiaalisin perustein. Esitelmöitsijät keskittyivät siihen, miten sterilointipolitiikka kohdistui romaneihin ja tattareihin.

Apulaisprofessori Maija Runcis Tukholman yliopistosta kertoi esitelmässään *Sosiaalinen sukupuoli ja rotu sterilointikysymyksessä*, että Ruotsin sterilointilakia koskeneissa keskusteluissa painotettiin sitä, millä tavalla alkoholitit, psykopaatit, irtolaiset, tattarit, maankiertäjät ja muut epäsosiaaliset ihmiset pitäisi steriloida. Vuonna 1941 uudistettu sterilointilaki keskittyikin epäsosiaalisiin ihmisiin. Tattarius sinänsä ei ollut sterilointisyys, mutta siihen sisältyvä ”kiertolaistendenssi” tai ”epäsosiaalinen elämäntapa” olivat. Näin ollen tattarius liitettiin sterilointiasiakirjoissa yksilön epäsosiaalisuuteen. Runcis arvioi tattareita steriloidun noin parisen sataa. Luku on arvio, sillä Ruotsin sterilointitutkimukset ovat perustuneet otantoihin.

Historioitsija Per Haave Oslon yliopistosta puhui otsikolla *Romanikansa ja norjalainen sterilointikäytäntö 1930-luvulta 1950-luvulle*. Haaven mukaan sterilointipolitiikka kohdistui erityisesti tattarinaisiin, sillä steriloitujen tattarimiesten määrä oli hyvin pieni. Steriloitujen tattarinaistenkaan määrä ei ollut absoluuttisesti kovin suuri, mutta Haave tulkitsee tattarinaisilla olleen kuitenkin muita naisia suurempi riski joutua steriloiduiksi. Tulkinta perustuu tarkasteluun, jossa tattarinaisten ja muiden naisten ikävakioiduissa ryhmissä toteutuneiden sterilointien osuutta verrataan toisiinsa. Oman mausteensa tarinaan tuo myös se, että osa operaatioista toteutettiin Saksan miehittäessä maata. Tällöin maassa oli voimassa ”natsistinen sterilointilaki”, joka kumottiin maan vapauduttua. Myös Norjassa tattariuteen liitetty epäsosiaalinen elämäntapa oli voimakkaasti sterilointien taustalla. Haaven laskelmat steriloiduista tattareista kohoavat 128 tapaukseen.

Itse esittelin tutkimustuloksiani otsikolla *Suomen romanit ja sterilointipolitiikka*. Suomessa romanien sterilointi keskittyi 1950- ja 1960-luvuille, naiseen ja itse haettuihin sterilointeihin: romaninaisten kohdalla

steriloinnin olivat keskimääräistä yleisempiä. Vuoden 1950 sterilointilaki pyrki tehostamaan itse haettuja sterilointeja ja mukaan sterilointiperusteeksi otettiin epäsosiaalinen elämäntapa. Kun romanit olivat epäsosiaalista elämää viettävä ryhmä *par excellence*, on myös johdonmukaista, että heidän osuutensa sterilointiluvista korostui. Oman lisänsä asiaan tuo se, että moni vapaaehtoinen hakemus tuli maan ainoassa naisvankilassa istuvilta romaninaisilta ja melko lyhyen ajan sisällä: puolet tuolloin vankilasta tulleista naisten hakemuksista tuli romaninaisilta, vaikka naisvangeista suinkaan puolet ei ollut romaneita. On syytä olettaa, että kyseisen vankilan käytännöissä oli jotain, joka sai nimenomaan romaninaiset hakemaan sterilointilupia. Pakkosterilointien osalta romanien saamien määräysten osuus vastasi melko hyvin heidän väestöosuuttaan. Kaiken kaikkiaan Suomen romanit saivat 33 sterilointimääräystä ja 86 sterilointilupaa, yhteensä siis 119 tapausta, joten absoluuttinen määrä on melko pieni. Se, kuinka moni operaatioista todella tehtiin, ei ole tiedossa.

Esitelmöitsijöiden yhteinen johtopäätös oli, että esitellyissä maissa romanius tai tattarius sinänsä ei ollut suoranaisten sterilointipolitiikan kohde, mutta se nosti huomattavasti riskiä joutua steriloiduksi ja sitä myös käytettiin sterilointipäätösten perustelussa lisämotivaationa.

Seminaarin toisena päivänä tohtori Panu Pulma Helsingin yliopistosta kertoi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran suojissa toteutettavasta monitieteisestä tutkimushankkeesta, jonka tavoitteena on kirjoittaa Suomen romanien historia. Hankkeen keskeinen haaste liittyy siihen, miten kirjoitetaan sellaisen vä-

hemmistöryhmän historia, jolla ei ole omaa kirjallista tuotantoa, ja jonka toimet on pääosin dokumentoitu viranomaisten toimesta (usein vielä tilanteessa, jossa kyse on konfliktista viranomaisten tai yhteiskunnan kanssa). Hankkeeseen liittyy huomattavia eettisiä haasteita. Siihen liittyen projektia on alusta asti valmisteltu yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa. Hankkeen tieteellisessä ohjausryhmässä sekä itse tutkijoina on mukana romaneja. Pulman mukaan romanien osallistuminen on ollut hankkeen välttämätön elinehto. Lopuksi hankkeen tutkija Miikka Tervonen pohti omassa puheenvuorossaan sitä, kenen äänet (romani- tai yleisemmin vähemmistö-) tutkimuksessa kuuluvat: miten ja mistä näkökulmista ja lähteistä käsin historiaa pitäisi kirjoittaa?

Seminaarin lopuksi esiteltiin pohjoismainen ROR-HIN-tutkimusverkosto (<http://reisendekartet.no/natverk-2/rorhin-nytt-forskarnatverk/>). Sen kantava ajatus on, että romaneilla ja matkaajilla (rom och resande) on olemassa historia, jota tähän mennessä on kirjoitettu epätäydellisesti ja epätydyttävällä tavalla. Uusi näkökulma vaatii, että vanhat tutkimusnäkökulmat problematisoidaan ja uusia näkökulmia sekä kysymyksiä esitetään. Verkosto rakentuu alan tutkijoista ja harrastajista painottaen Pohjolan ulkopuolellekin ulottuvaa kansainvälisyyttä. Esitelyä seuranneessa keskustelussa korostettiin myös sitä, että mukaan pitää ehdottomasti saada tutkitun ryhmän akateemisia opintoja harjoittavia edustajia. Verkoston kotisivulla kerrotaan, miten verkostoon voi liittyä.

Markku Mattila

Kansainvälistyvä Etelä-Pohjanmaa -seminaari Seinäjoki 9.5.

Eurooppa-päivänä 9.5. järjestettiin Seinäjoella seminaari *Kansainvälistyvä Etelä-Pohjanmaa*. Seminaarissa keskityttiin siihen, mitä maahanmuuttoasioissa on viime vuosina Etelä-Pohjanmaalla saatu aikaan. Selostukseni nojaa ennen kaikkea maakuntajohtaja Asko Peltolan, yrittäjä Antti Valkosen, aluekehityspäällikkö Timo Urpalan ja ylitarkastaja Mauno Salmelan puheenvuoroihin.

Etelä-Pohjanmaa on ollut ja on yhä maailman suomenkielisin maakunta. Lausuma perustuu siihen, että

maakunnassa on suhteellisesti vähiten maahanmuuttajia. Alue ei ole myöskään kovin vetovoimainen ulkomaisten matkailijoiden silmissä, sillä heitä yöpyy maakunnassa vähemmän kuin muualla. Nykyisen kansainvälistymisen vähäisyys on outoa, sillä maakunnalla on pitkät perinteet siirtolaisten lähettäjänä esimerkiksi Pohjois-Amerikkaan tai Ruotsiin.

Jo muutama vuosi sitten kansainvälistymisen vähäisyyteen alettiin alueella puuttua. Paljon onkin jo saatu aikaiseksi, esimerkiksi maahanmuuttajien pal-

velukeskuksia (Seinäjoki ja Kauhajoki), tietoista työvoiman rekrytointia (vietnamilaisia Kauhajoelle), englanninkielistä perusopetusta (Seinäjoki) tai kunnallisten kotouttamisohjelmien laadintaa ja päivitystä. Taustalla on ollut poliittista tahtoa, joka ilmenee esimerkiksi maakuntaliitossa laadituissa papereissa. Esimerkiksi voimassa olevan maakuntasuunnitelman (hyväksytty 2005) motto on ”kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimainen luova yrittäjyysmaakunta”. Vuonna 2009 julkaistiin kansainvälistymisen toimintaohjelma. Tosin näissä asioissa prosessi on tärkeämpi kuin ”pumaska”: prosessissa asiat kirkastuvat, fokusoituvat ja sisäistyvät.

Miksi kansainvälistyminen on alueelle tärkeää? Usea puhuja viittasi väestöllisiin tekijöihin: kanta-väestö vähenee, eläköityviä on enemmän kuin työmarkkinoille tulijoita, alueen väestönkasvu koostuu muuttoliikkeen tuomista ihmisistä, alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä on viimeksi ollut näin alhainen 1860-luvun nälkävuosien jälkeen. Väestön ja työvoiman lisäämisessä siirtolaisuus on eräs varteenotettava ratkaisu. Toisaalta alueen yrittäjille työvoima on keskeinen kysymys. Ulkomaista työvoimaa ei myöskään pidä nähdä uhkana, vaan mahdollisuutena. Maahanmuuton ja työvoiman yhteenkietoutuminen on saumatonta: kuten maakunnan kansainvälistymisen toimintaohjelmassakin sanotaan, ”jokainen maahanmuuttaja on työperäinen maahanmuuttaja”.

Mitä voidaan tehdä kansainvälistymisen edistämiseksi? Globaali kamppailu tulijoista on kovaa ja siinä kamppailussa Etelä-Pohjanmaa on samalla viivalta muiden alueiden, vaikkapa Berliinin ja Lontoon, kanssa. Houkuteltaessa tulijoita on nojattava maakunnan jo olemassa oleviin vahvuuksiin. Maahanmuuton suhteellinen vähäisyys voidaan nähdä vahvuutena: kun tulijoita on vähän, heitä voidaan kohdella yksilöinä, ei massana. Vahvuuksiin kuuluu myös kokemus maastamuutosta sekä kulttuurisesti vieraamman väestön – evakoiden – asuttamisesta. Näistä kokemuksista ammentamalla saadaan eväitä onnistuneeseen kotouttamiseen. Houkuttelevuuteen kuuluu myös se, että vastaanottosysteemin ja ennen kaikkea kunnallis-

ten palveluiden on oltava kunnossa. Tulevan työntekijän on viihdyttävä ja perheellisten on oltava mahdollisuus ottaa perheenjäsenet mukaansa.

Eräs tärkeä asia vain vilahti käydyssä keskustelussa. Pertti Kinnunen (kauppakamari) sanoi SITRAnkin todenneen, että maahanmuuttajien koulutuksellisia taitoja ei tunnisteta. Tämä kävi selvästi ilmi myös Pohjanmaan aluekeskuksen toteuttamassa, Etelä-Pohjanmaan maahanmuuttajia koskeneessa tutkimuksessa. Sen mukaan joka kolmannella kyselyyn vastanneella oli korkea-asteen ja lähes kolmella viidestä keskiasteen tutkinto. Vain neljällä prosentilla vastaajista ei ollut lainkaan koulutusta tai suoritettua tutkintoa ennen Suomeen tuloaan. Korkeimmin koulutettuja olivat maakunnan suurin maahanmuuttajaryhmä eli venäläiset. Heistä lähes puolet oli suorittanut korkea-asteen ja lähes puolet keskiasteen tutkinnon. Venäläisten joukossa ei ollut yhtään täysin kouluttamatonta vastaajaa. Virolaisista kolmella neljästä oli lähtömaassa suoritettu keskiasteen tutkinto ja vajaalla viidesosalla korkea-asteen tutkinto. Venäläiset olivat myös koulutuneet Suomessa kaikkein ahkerimmin: yli puolet venäläisvastaajista oli suorittanut Suomessa joko korkea-asteen tai keskiasteen tutkinnon.

Koulutautuneisuudestaan huolimatta vain puolet tutkimukseen vastanneista koki olevansa koulutustaan vastaavassa työssä. Saadut tulokset tukevat myös jo aiemmissa tutkimuksissa esille tullutta seikkaa, jonka mukaan suomalaisilla työmarkkinoilla työnantajat arvostavat sitä koulutusta, jonka maahanmuuttaja on hankkinut suomalaisissa oppilaitoksissa. Erityisesti venäläisten kohdalla lähtömaassa hankittua korkeakoulutusta ei suomalaisilla työmarkkinoilla tunnisteta ja osata hyödyntää. Etelä-Pohjanmaalla venäläiset maahanmuuttajat muodostavat koulutukseensa nähden vajaasti hyödynnetyn voimavaran. Tässä on selvä kehityksen paikka.

Seminaarin tunnelmaksi tiivistyi, että maakunnalla on vahva halu nousta kansainvälistymistä mittaavissa tilastoissa. Siitä nähdään tulevaisuudessa saatavan alueellisia menestymisen aineksia koko maakunnan tarpeisiin.

Markku Mattila

Kirja-arvosteluja

Tuomas Martikainen:
Suomi Remix. Into Kustannus. Helsinki, 2011.
117 s. ISBN 978-952-01-0619-5.

Huhtikuussa käydyt eduskuntavaalit olivat varsin laimeat maahanmuuttokeskustelun kannalta. Vuoden päivät odoteltiin, että siirtolaisuuskysymykset nousisivat esimerkiksi Perussuomalaisten vaalikampanjassa näkyvälle paikalle. Puheenjohtaja Timo Soini oli kaukaa viisas: kokeneena poliitikkona hän havaitsi, että maahanmuuttokysymyksiäkin tärkeämpänä on pidettävä EU-vastaisuutta ja kansan sosiaalipoliittisen kahtiajaon estämistä. Näkemys oli hänen puolueensa vaalituloksen kannalta oikea, ja ääniä ropisi puolueen laariin ns. joka ikkunasta.

Vaikka siirtolaisuus ei vaaleissa noussutkaan keskiöön, ei se poista asian ajankohtaisuutta. Suomi vastaanottaa lisääntyvässä määrin maahanmuuttajia. Muuttoliikkeitä koskeva hallinto ja lainsäädäntö ovat edelleen murroksessa. Uusi kotouttamislaki asettaa paljon vaateita paikallishallinnolle – eri asia on, mistä löytyvät varat hallinnon ja kotouttamisen kehittämiseen. Tässäpä haastetta tulevalle hallitukselle.

Aloitin vaaliteemalla, koska Tuomas Martikaisen kirja ”Suomi Remix” olisi ollut oivallinen perusteos vaalikampanjaa käyville kansanedustajaehdokkailla. Kirja tarjoaa selkeästi ja turhia tieteellisiä kiemuroita välttäen perustietoa Suomen maahanmuuton nykytilasta.

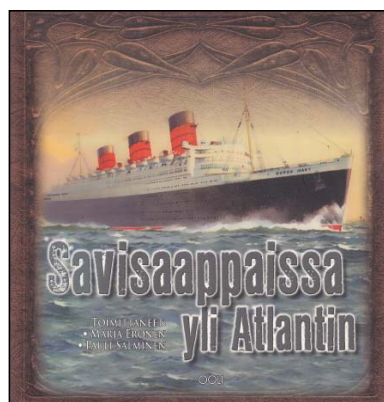
Luin kirjan junassa matkalla Helsingistä Turkuun. Lukukokemus kesti 62 minuuttia. Kirjan teksti on osin aikaisemmin julkaistu artikkeleina – tekijä on tosin päivittänyt ja muokannut tekstiään, joten kyseessä on uusi teos.

Martikainen on taustaltaan uskontotieteilijä, ja tämä näkyy myös kirjan sisällössä. Maahanmuuton historia on tuttua perustekstiä, jossa ei juurikaan uutta tietoa tarjota. Sen sijaan luvuissa 5 (Uskonto) ja 6 (Impivaara) tekijä käy läpi muuttoon liittyviä kulttuurisia haasteita. Kirjoittajan ote muuttuu analyttisemmäksi, ja tekstistä paistaa läpi tutkijan perehtyneisyys nimenomaan kulttuurisiin kohtaamisiin uskontojen kannalta.

Teoksen ajallinen syvyys muuttoliikkeen kohdalla on varsin lyhyt. Globaalisuudesta puhutaan paljolti tämän päivän ilmiönä. Kyllähän suomalaisten siirtolaisuus esimerkiksi Amerikkaan oli maapalloistumista jos mikä. 1800-luvulla käytettiin rautatieteilä matkalla Seinäjoelta Hangon Siirtolaihotelliin. Junaa nopeampaa kulkuneuvoa ei taida monikaan siirtolainen edelleenkään käyttää. Ja kun Bell keksi puhelimen vuonna 1876, merkitsisi se tiedon siirtonopeutta, jota eivät edes nykyiset kännykät ylitä. Toki yhteydet olivat ennen hankalampia, mutta lähes koko maapallo oli saavutettavissa.

Kaikkiaan Tuomas Martikaisen kirja ”Suomi Remix” on tervetullut lisä kapeaan maahanmuuttokirjallisuuteemme. Kirja on informatiivinen ja helppolukuinen, ja siksi sen toivoisi saavuttavan erityisesti tiedotusvälineiden edustajat, lukiolaiset, alkuvaiheen opiskelijat ja yhteiskunnalliset päätöksentekijät.

Ismo Söderling

Marja Eronen ja Pauli Salminen (toim.): Savisaappaissa yli Atlantin. Priimus Media Oy/OOLI, 2009.
184 s. ISBN 978-952-5278-86-6.

Siirtolaiset suku- ja kyläkirjoissa

Sukututkimusten tuloksia julkaistaan yhä enemmän painetussa muodossa. Vielä muutama vuosikymmen

sitten siirtolaiseksi lähteneiden sukuhaarojen jäljitys päättyi usein muuttovuoteen ja kohdemaahan. Sukutietojen saanti ulkomailta oli työlästä ja lähdeaineisto vaikeasti tavoitettavissa. Varsinkin kaukosiirtolaisiksi lähteneiden jäljitys oli hankalaa, ellei yhteys vanhaan kotimaahan säilynyt toisen ja kolmannen polven siirtolaisilla.

Viime vuosina internetiin on tuotu kaikkien ulottuville monipuolisia tietokantoja, joiden avulla voidaan jäljittää sekä siirtolaisen matkaa että elämää muuton jälkeenkin. Yhdessä alkuperäislähteiden digitalisoinnin kanssa ne antavat aivan toisenlaisen lähtökohdan sukututkimukselle. Niinpä siirtolaishaarat huomioidaan nykyään tasavertaisina kotimaan suvun kanssa, vaikka tutkimus näiden osalta edelleen tuottaakin runsaasti lisätyötä lähdeaineiston erilaisuuden vuoksi. Toisaalta myös suomalaissiirtolaisten jälkeläiset ovat omissa sukujulkaisuissaan kiitettävästi käsitelleet vanhaan kotimaahan jääneen suvun vaiheita ja tehneet yhteistyötä suomalaisten sukututkijoiden kanssa. Siirtolaisuusinstituutin kirjastoon on kertynyt mittava määrä sukujulkaisuja, joissa siirtolaisiksi lähteneiden vaiheita on jäljitetty aina nykypäiviin asti. Instituutin kirjasto ottaa edelleen mielellään vastaan niin kotimaisten tutkijoiden kuin ulkosuomalaisten tekemiä sukukirjoja.

Sukukirjojen ohella viime vuosina on ilmestynyt useita julkaisuja, joissa kartoitetaan jonkun alueen, esimerkiksi pitäjän tai kylän siirtolaiset. Erinomainen esimerkki on Siirtolaisuusinstituutin kirjastoon hyljättäin saatu teos ”Savisaappaissa yli Atlantin”. Kirjan yhteensä 28 kertomusta kuvaavat Loimaan seudulta eri puolille Amerikkaa matkanneiden henkilöiden elämää, kokemuksia ja sattumuksia. Alun perin kunnianhimoisena tavoitteena oli selvittää kaikki alueelta siirtolaisiksi lähteneet, mutta työ osoittautui pienelle Loimaan seudun Suomi-Amerikka yhdistykselle ylivoimaiseksi tehtäväksi. Luettelomaisesta esityksestä luovuttiin ja päädyttiin tarinapohjaiseen julkaisuun. Kertomukset käsittelevät sekä vanhempaa että uudempaa Amerikan siirtolaisuutta. Mukana on mm. kuvauksia vaihto-oppilas- ja stipendiaattivuosilta, kokemuksia avioliitosta Boliviasta ja kertomus opettajan työn haasteista intiaanireservaatissa Kanadassa. 1900-luvun alun lähtijät hakeutuivat yleensä perinteisiin siirtolaisammatteihin, kuten metsätöihin, farmeille, kaivoksiin ja sisäköiksi. Tarinoiden tukena on erityiskiitoksen ansaitseva runsas ja korkeatasoinen kuvitus. Valokuvien ohella mukana on runsaasti kuvia

erilaisista asiakirjoista. Henkilöhakemisto helpottaa kirjan käyttöä niille, jotka etsivät mahdollisia sukulaisiaan teoksesta.

Elisabeth Uschanov

Lotta Weckström: Suomalaisuus on kuin vahakangas – Ruotsinsuomalaiset nuoret kertovat suomalaisuudestaan. Vammalan Kirjapaino Oy, 2011. 160 s. Siirtolaisuustutkimuksia A 36. ISBN 978-952-5889-09-3 (Suomi) ISBN 978-952-5889-10-9 (pdf Suomi) ISSN 0356-9659 ISBN 978-91-971351-6-0 (Sverige).

Finskheten är som en vaxduk, sverigefinska ungdomar berättar om sin finskhet

Lotta Weckström doktorerade 2008 vid Jyväskylän universitet med avhandlingen ”Representations of Finnishness in Sweden”. Nu presenterar hon resultatet för en bredare publik i en bok med det fyndiga namnet ”Suomalaisuus on kuin vahakangas. Ruotsinsuomalaiset kertovat suomalaisuudestaan”, fritt översatt: ”Finskheten är som en vaxduk. Sverigefinska ungdomar berättar om sin finskhet”. Temat är angeläget. Drygt sju procent av Sveriges befolkning har någon form av finskt påbrå och en kvarts miljon svenskar har en eller båda föräldrarna födda i Finland. Nästan 240 000 svenskar har åtminstone en far- eller morförälder från Finland. Den åldrande utvandargenerationen, som omfattar ca. 175 000 personer, har rönt stort forskningsintresse under årens lopp, men deras efterkommande vet vi inte så mycket om.

Weckström låter tio sverigefinländare i åldrar mellan 23 och 42 komma till tals – en heterogen grupp som förenas av sina finska rötter med åtminstone ena föräldern född i Finland. Intervjuerna kretsade kring finskheten och dess betydelse i dagens Sverige, finskspråkighet och tvåspråkighet, kort sagt vad det innebär att ha en finsk bakgrund.

Undersökningen tangerar egentligen en mer allmän fråga: När upphör man att vara invandrare? Kan man bli helyllesvensk på en generation? För invand-

rargenerationen är det knappast möjligt, men möjliga för deras barn och barnbarn. Då de yttre särskiljande attributen försvinner eller försvagas och slutligen förlorar betydelse, så återstår endast en vag känsla av främlingskap, att inte riktigt vara som de andra. Alla tacklar det på sitt eget sätt.

Det finska språket var en central variabel i Weckströms undersökning. I frånvaron av yttre särskiljande attribut eller betydelsefulla kulturella skillnader är det egentligen bara den språkliga bakgrunden och blodsbanden till Finland som objektivt sett skiljer finskättlingar i Sverige från andra svenskar – och för många de egna känslorna.

Framför allt genom språket tolkade och formade sverigefinnarna sin identitet. Bara två av de intervjuade kunde ingen finska, alla andra hade kontakt med språket från den egna familjen eller skolan. Finskans betydelse visade sig inte vara beroende av de egentliga färdigheterna i språket, utan finskan fungerade som en etnisk markör som bidrog till att förankra identiteten i tid och rum.

I det dagliga livet utanför hemmet var svenska det självklara kommunikationsspråket. Svenskans roll var instrumentell, men finskan var viktig i den privata sfären. Finska talades inom hemmets fyra väggar och hörde samman med känslor. Det gick emellertid inte att dikotomisera identiteten i svenskt och finskt; den visade sig som en skiftande mosaik bland de intervjuade, vilket den stora betydelsen som tillmättes tvåspråkigheten var ett uttryck för.

För invandrgenerationen var finskan ofta ett socialt stigma och en klassmarkör, ett hinder för framgångsrik integration. Det var först i början av 1980-talet som sverigefinnarnas rätt till sitt språk på allvar uppmärksammades i Sverige och det dröjde ända till millennieskiftet innan finskan erkändes som minoritetsspråk. Mälardalen blev finskt förvaltningsområde först 2010, på tok för sent, vilket Weckströms undersökning indikerar. Hennes intervjupersoner upplevde inget behov av finskspråkig service ute i samhället. De betraktade finskan som en resurs, något de ”fått gratis” och var glada över, men dess betydelse var ändå underordnad svenskans.

Intervjupersonerna byggde sin identitet också av andra element. De finska rötterna var viktiga. Framför allt var det resor till Finland och kontakter till släkten, som förutom finskan lyftes fram i intervjuerna. Avståndet till finnar i Finland var däremot uppenbart,

hemlandet var Sverige och man turistade i Finland. Identiteten var inte så mycket förankrad i Finland som geografisk plats, utan i en mer abstrakt finskhet, som en kulturfråga, som en känsla och en hjärtesak. Historien fanns i bakgrunden, men identiteten trotsade kategorisering. Intervjupersonerna betraktade sig inte som sverigefinnar, ”ruotsinsuomalainen” men inte heller som finnar eller svenskar, snarare seglade de mellan kategorierna. Citatet nedan är illustrerande:

Lotta: *Vad säger ni här, säger ni Sveriges finländare eller eller finns det //något*

Maria: *//Sverigefinsk, kanske [sverigefinsk] ja det beror ju på. Det tycker jag. Att jag känner det mera och mera, vad när tiden går, att man har rötter från Finland. [mm] Jag är stolt över det också. Jag tycker att det är en viktig del utav mej.*

Lotta: *Okej. Hur var det när du var yngre?*

Maria: *Då ville man ju att bort allting sådant där, det ville man inte ha (skrattar)*

Invandrarstämpeln vidhäftar inte längre finnarna i Sverige, allra minst den generation som är född där, men finsk bakgrund innefattar också klassiska stereotypier som inte går att bortse från. De stoiska, tystlåtna, hårt arbetande finnarna som är svaga för starka drycker kontrasteras mot de ”mesiga svenskarna”. Finska idrottsframgångar bejublas allmänt av sverigefinnarna och bidrar tidvis till en kollektiv identitet.

Weckstöm använder en träffande metafor när hon beskriver finskheten i Sverige som ett kalejdoskop, där spegelskärvarna är språk, hem, släkten, skolan, idrotten, alkoholism och sisu. Alla som vrider på det ser olika mönster. Finskheten försvinner inte i Sverige, men den tar nya former. Det är känslan att vara annorlunda, att ha en annan bakgrund, som är viktig. Invandrgenerationen behövde finska riter som bastu, boboll och dans som bekräftelse för sin identitet, men inte de följande generationerna för vilka Sverige blev ett hemland.

”Finskheten är en vardaglig sak, liksom vaxduken där på bordet. Den ligger där varje dag, tål att bli blöt och torkas av, det är ingen spetsduk som tas fram bara till helgerna”

Lotta Weckströms bok är välskriven och höginträsant. Nu väntar vi bara på en undersökning om hur finlandssvenskarna i Sverige definierar sin identitet – vad återstår av den finska identiteten när man plockar bort det finska språket?

Krister Björklund

Kiirettä pitää ja hikeä pukkaa

Kevään tärkein haaste koko Siirtolaisuusinstituutille on tulevien Ulkosuomalaisjuhlien valmistelu. Kuten hyvin on tiedossa, instituutti on kutsunut kaikki ulkosuomalaiset tutustumaan entiseen kotimaahansa. Kutsu on käynyt myös Suomessa asuville – tehkäämme tuttavuutta maastamme muualle muuttaneiden kanssa. Ainoa asia, mihin emme voi vaikuttaa on sää. Täytyy toivoa, ettei räntää sada heinäkuussa – hirveä kuumuuskaan viime vuoden malliin ei ole kaikille herkkua.

Siirtolaisuusinstituutin valtuuskunnan kevätkokous pidettiin 15.4. Kokouksessa hyväksyttiin menneen vuoden tilit ja taseet sekä toimintakertomus. Vuosi 2010 oli toiminnallisesti eteenpäin menon vuosi. Julkaisuja tuli enenevässä määrin ja erilaisia tilaisuuksia pidettiin aktiivisesti – näistä kruununa marraskuussa järjestetty Maassamuuttosymposium.

Vuosi päättyi taloudellisesti noin 13 000 euron alijäämään, mikä pystytään hallitsemaan. Vuosi vaihtui onnellisesti sikälikin, että Opetusministeriö myönsi korotuksen instituutille vuoden 2011 tukeensa. Korotuksen ansiosta tulevien toimien suunnittelu helpottuu. Hallituksemme perustikin keväällä tietopalveluassistentin toimen, joka tulee loppuvuonna täyttöön. Tarkoitus on toimen kautta saada lisävoimia sekä tietopalveluun että taloushallintoon. Tällä hetkellä taloushallinnossa on yksi työntekijä eli toimistonhoitajamme. Toisaalta vähitellen arkistotoimessa olisi syytä aktiivisesti siirtyä aineistojen digitalisointiin. Ihmei-

den tekijää emme tulevasta henkilöstä odota, aktiivista moniosaajaa kuitenkin.

Seinäjoen aluekeskuksen muutto varmistui huhtikuussa. Nykyinen tila Peräseinäjoella jää, ja keskus muuttaa Seinäjoella olevaan yliopistokeskukseen. Tilat ovat hyvät ja liikenteellisesti erinomaisella paikalla. Neliöitä tulee yli 200, joten tilojenkin puolesta aluekeskuksellamme on mahdollisuus toiminnan kehittämiseen. Uskonkin, että jo lähitulevaisuudessa mm. opinnäytetöiden tekeminen siirtolaisuudesta ja maan sisäisestä muutosta saa aivan uutta puhtia Seinäjoella. Haluankin tässä yhteydessä kiittää Seinäjoen kaupunkia erittäin joustavasta yhteistyöstä. Uusi aluekeskus vihitään käyttöön syksyllä pienimuotoisen seminaarin vauhdittamana. Aiheesta on enemmän seuraavassa numerossamme aluepäällikön palstalla.

Siirtolaisuusinstituutin puolesta toivotan kaikki lukijamme lämpimästi tervetulleiksi Turkuun Ulkosuomalaisjuhlaamme 1.–4.7.2011. Tilaisuudesta löytyy lisätietoa ilmoittautumislomakkeineen osoitteestamme www.siirtolaisuusinstituutti.fi/usj Mikäli arvoisalla lukijalla ei ole nettiyhteyttä, ilmoittautua voi toki postitsekin soittamalla koordinaattorillemme Kati Strandille numeroon +358 -40 168 0268 (sähköposti: kmagha@utu.fi).

Ismo Söderling
isoder@utu.fi

Suomi Sydämessä

*On Suomi sydämessä silloinkin,
kun vieraana tähdetkin loistaa.
Mikään mahti ei sisimmästä poistaa voi
sinivalikoista herkkää kohtaa.*

Yllä oleva katkelma on ”Suomi sydämessä” -kappaleesta, joka kuvaa ulkosuomalaisen kaipuuta kotimaahan. Sen esittäjä, espanjansuomalainen Marja-Liisa Kuosmanen, on yksi ”Suomi Sydämessä” -ulkosuomalaisjuhlan pääesiintyjistä.

Suomalaiset Espanjan Aurinkorannikolla

Espanjassa asuu ja vierailee kymmeniä tuhansia suomalaisia vuosittain. 1970-luvulla alkaneen massaturismin myötä kiinnostus myös talviasumiseen on kasvanut. Espanjaan suuntautunutta muuttoliikettä leimaakin niin kutsuttu kausisiirtolaisuus, mikä osittain hankaloittaa tarkkojen tilastojen tekemistä – muuttajat eivät välttämättä näy tilastoissa, vaikka asuisivat suurimman osan vuotta ulkomailla.

Tyypillisesti Espanjassa asuva suomalainen on eläkeläinen, joka viettää Espanjan etelärannikolla talvikuukaudet, mutta palaa Suomeen kesäksi. Huomatava osa suomalaisasuksesta on keskittynyt Espanjan eteläkärjessä sijaitsevalle Costa del Solille, eli Aurinkorannikolle. Alueella asuu eri arvioiden mukaan 10 000–25 000 suomalaista.

Myös haastateltavani laulaja Marja-Liisa Kuosmanen asuu perheineen Aurinkorannikolla talvet ja palaa kotiseudulleen Nilsijään kesäkuukausiksi. Hän kertoo, että Aurinkorannikon suomalaisyhteisössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten viiden kuuden vuoden aikana: vaikka edelleen eläkeikäiset ovatkin enemmistönä, alueelle on muuttanut myös paljon nuoria aikuisia sekä perheitä.

Suomalaista elämää espanjalaisilla mausteilla – Marja-Liisa Kuosmanen kertoo

Yhtenä Aurinkorannikon suomalaiskeskittymän etuna ovat monipuoliset suomenkieliset palvelut ja aktivitee-

tit. Marja-Liisa mainitsee, että halutessaan lähes kaiken asioinnin voi hoitaa suomen kielellä, muun muassa ruokakaupassa, lääkärillä ja optikolla. Lisäksi tarjolla on monenlaista harrastustoimintaa sekä koulutusmahdollisuuksia. Lapset voivat käydä suomenkielistä koulua aina ylioppilaaksi saakka, ja aikuisopiskelijat voivat esimerkiksi hankkia hierojan tai tradenomin koulutuksen. Suomalaista ruokaa ei tarvitse tuoda matkalaukussa Suomesta asti, sillä jopa espanjalaisen lähimarketin valikoimista löytyy suomalaisia elintarvikkeita.

Suomalainen kulttuuriperintö elää vahvana ulkosuomalaisten keskuudessa, mutta myös paikallinen kulttuuri on läsnä espanjansuomalaisten elämässä. Marja-Liisa kertoo, että vaikka leivän päälle ei voi laittaa muuta kuin suomalaista Oivariinia, kotona laitetaan pääasiassa espanjalaista ruokaa ja asiointi hoituu espanjan kielellä.

Paikallinen musiikkikulttuuri on antanut omat vaikutteensa Espanjassa asuvien artistien ja musiikintekijöiden tuotantoon. Esimerkiksi Marja-Liisan ensimmäisen levyn nimikkokappaleessa ”Kaikille rakkaileni” kuullaan flamencorytmejä, ja tulevaisuudessa hän haluaa laulaa myös espanjaksi. Suomi Sydämessä -juhlan ulkosuomalaisessa musiikki-illassa Kuosmanen kanssa esiintyy Antti Sarpilan lisäksi espanjalainen pianisti Diego Suárez, jonka kanssa molemmat artistit ovat tehneet yhteistyötä.

Uskomme, että suomalaiset ihastuvat heille tehtyyn ”Suomi sydämessä” -lauluun. Toivotamme taiteilijan lämpimästi tervetulleeksi ulkosuomalaisjuhlaamme.

SUOMI SYDÄMESSÄ -laulu

”Suomi sydämessä” -laulun on sanoittanut Chrisse Johansson ja säveltänyt Veikko Samuli. Laulutekijät halusivat antaa kappaleen sellaiselle laulajalle, joka tietää henkilökohtaisesti miltä tuntuu asua suomalaisena maailmalla.

Ulkosuomalaisen kaipuusta kotimaahan kertova laulu esitettiin ensimmäisen kerran kokonaisuudessaan Suomen itsenäisyyspäivän juhlassa 6.12.2010 Espanjan Aurinkorannikolla. Laulu on koskettanut paitsi ulkosuomalaista yleisöä myös laulajaa itseään: vasta parikymmentä kertaa harjoiteltuaan Marja-Liisa pystyi laulamaan kappaleen herkistymättä.

Kappale kuullaan Suomi Sydämessä -ulkosuomalaisjuhlan avajaisissa Turun tuomiokirkkoaukiolla lauantaina 2.7.2011.

*Heini Hartikainen, koordinaattori
hvhart@utu.fi*

Espanjan Aurinkorannikolla asuva laulaja Marja-Liisa Kuosmanen esiintyy Siirtolaisuusinstituutin järjestämässä Suomi Sydämessä -ulkosuomalaisjuhlassa heinäkuussa 2011.

Sukututkimusta

Neuvontaa ja opastusta sukutietoja etsiville Ulkosuomalaisjuhlassa

Oman sukunsa selvittelystä kiinnostuneille on tarjolla Ulkosuomalaisjuhlassa monipuolista apua ja neuvontaa. Lauantaina 2.7. klo 9.00–13.00 pidetään VPK-talolla luentoja sukututkimuksen aloittamisesta suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Sunnuntaina ja maanantaina Siirtolaisuusinstituutissa on avoina ”Sukututkimusklinikka”, missä Suomen Sukututkimusseuran ja Siirtolaisuusinstituutin asiantuntijat antavat henkilökohtaista opastusta ja vastaavat sukututkimusta koskeviin kysymyksiin. Lisäksi Turun seudun sukututkijat ry:n jäsenet ovat lupautuneet päivystämään Turun maakunta-arkistossa laitoksen aukioloaikoina siltä varalta, että joku haluaa aloittaa omat lähdetutkimuksensa jo juhlapäivien aikana ja tarvitsee siinä apua.

Ensimmäisen ja toisen polven siirtolaiset ovat yleensä säilyttäneet yhteyden kotimaahan jääneeseen sukuun, mutta varsinkin 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa kaukosiirtolaisiksi lähteneiden jälkeläisillä voi jopa esivanhempien asuinkunta Suomessa olla tuntematon. Juuri heidän parissa halu löytää Suomeen jääneet sukulaiset ja solmia sukuyhteydet uudelleen on usein suuri. Siirtolaisuusinstituutin *Siirtolaisrekisteri* auttaa suvun kotipaikan löytämisessä ja mahdollisten nimenmuutosten selvittelystä. Monia ulkosuomalaisia kiinnostaa myös oman su-

vun menneisyyden tutkiminen, jolloin tarvitaan tietoa suomalaisesta lähdemateriaalista ja sukutietojen saatavuudesta seurakunnista, arkistoista ja Internetin kautta.

Ulkosuomalaisjuhlaan odotetaan Venäjältä ja Viirosta inkeriläisten runsasta osanottoa sekä esiintyjinä että juhlavieraina. Inkerinsuomalaisten pitkä ja monivaiheinen historia 1600-luvulta aina nykypäiviin asti ja varsinkin toisen maailmansodan aikaiset väestönsiirrot ovat sukututkijoille erityisen haasteellisia lähdeaineiston hajanaisuuden johdosta. Myös 1930-luvulla Suomesta ja Amerikasta Venäjälle menneiden suomalaisten kohtalo on monen osalta edelleen avoin. Ulkosuomalaisjuhlan sukututkimusohjelmassa on huomioitu monipuolisesti itään suuntautunut siirtolaisuus, ja Inkeriä koskevat kysymykset ovat esillä useammassa yhteydessä. Siirtolaisuusinstituutissa sunnuntaina 3.7. pidettävissä luennoissa erityis-tutkija Toivo Flink käsittelee inkeriläisiä koskevia sukututkimuslähteitä sekä suomalaisia Venäjän Karjalassa. Maanantaina on vuorossa Inkeri-seminaari Klassikon koululla. Venäjälle muuttaneita sukulaisiaan jäljittävän kannattaa huomioida myös professori Max Engmanin luento ”Finns in St. Petersburg” Klassikon koululla sunnuntaina.

*Elisabeth Uschanov, sukututkija
eliusc@utu.fi*

Näyttelyitä

Suomi Sydämessä -tapahtuman yhteydessä järjestetään useita historia- ja taidenäyttelyitä. Eräs kiinnostavimmista näytteilleasettajista on ruotsinsuomalaisten kuvataiteilijoiden yhdistys Suomiart, jonka tarkoituksena on edistää ja kehittää suomalaista kulttuuria Ruotsissa järjestämällä taidenäyttelyjä, kursseja, matkoja ja muita kulttuuritapahtumia. Suomiart osallistuu myös kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin. Koko maan kattavassa yhdistyksessä on yli 100 jäsentä. Suomiart on perustettu vuonna 1977.

Suomiart tuo kulttuuripääkaupunkimme kesään ruotsinsuomalaista nykytaidetta esille peräti 20:n taiteilijan voimin. Ryhmänäyttelyn avajaiset pidetään Siirtolaisuusinstituutin näyttelytilassa perjantaina 1.

heinäkuuta klo 13.00 alkaen. Tilaisuuden avaa Siirtolaisuusinstituutin johtaja Ismo Söderling. Lisätietoja Suomiartista löytyy sivulta: <http://www.suomiart.se>.

Suomi Sydämessä-ulkosuomalaisjuhlan muut varmistuneet näytteilleasettajat (suluissa näyttelypaikka): Filmihalli Oy (entinen Domino-elokuvateatteri), Inkeriliitto (Klassikon koulu), Rea Nurmi (Siirtolaisuusinstituutti), Ruotsinsuomalaisten arkisto (Klassikon koulu), The Swedish Finn Historical Society (Klassikon koulu).

Kaikki näyttelyt ovat esillä koko tapahtuman ajan. Lisätietoja tapahtuman internet-sivuilta: www.migrationinstitute.fi/usj/

*Jarno Heinilä, arkistonhoitaja
jshein@utu.fi*

Tervetuloa

Suomiartin taidenäyttelyyn 1.–4.7. Avajaiset 1.7. klo 13–15

Avajaispuheen pitää Ismo Söderling, Siirtolaisuusinstituutin johtaja
Siirtolaisuusinstituutti, Eerikinkatu 34
Aukioloajat 9–18

Taiteilijat/konstnärer: Pirjo Backman-Piroth, Monica Gorschnik, Leila Gullblom, Marianne Förars, Kristiina Haataja, Tibor Jaeger, Linnea Keitaanranta, Vesa Lahtinen, Britt-Marie Järnström-Lindell, Kerstin Lindström, Sinikka Malinen, Jukka Nyström, Marja Piippo, Dennis Silverberger, Nina Sinkkonen, Aila Snickars, Ingvar Staffans, Anne-Britt Strannerklint, Ilkka Timonen, Salla Vartiainen, Lea Blym ja Tanja Ahola Rothmaier.

Luentoja

Helena Balash toimii Suomi-Seurassa seniorineuvonantajana ja hän luennoi Suomi Sydämessä Ulkosuomalaisjuhlassa teemalla ”Seniöri-ikäiset ulkosuomalaiset ja paluumuuttajat” VPK-talon Peilisalissa sunnuntaina 3.7.2011 klo 16–17. Hänet voi tavata myös Suomi-Seuran neuvontatiskillä.

Elli Heikkilä haastatteli Helena Balashia ikääntyvien ulkosuomalaisten tiimoilta:

Millaista on seniorineuvojan työ Suomi-Seurassa? Mitkä asiat sinua eniten työllistävät ja mitkä siten asiakkaita askarruttavat, kun he ottavat sinuun yhteyttä?

Suomi-Seuran seniorineuvontapalvelun asiakkaat koostuvat pääasiassa ulkosuomalaisensioreista ja paluumuuttajista sekä paluunuuuua suunnittelevista ikääntyvistä ulkosuomalaisista. Lisäksi seniörineuvonnan puoleen kääntyvät jossain vaiheessa ulkomailia työssä olleet, jotka tarvitsevat esimerkiksi tietoa entisen asuinmaansa eläkeasioista. Myös paluumuuttajien ja ulkosuomalaisensioreiden omaiset kääntyvät neuvonnan puoleen tarvitessaan tietoa esimerkiksi vanhustenhuollon vaihtoehdoista tai viranomaisasioiden hoitamisesta sekä Suomessa että muissa maissa. Seniorineuvontaan tulevien kysymysten kirja on laaja, mutta suurin osa kysymyksistä koskettaa sosiaaliturvasopimuksia, verosopimuksia, eläkejärjestelmiä, eläkkeitten hakemista ja maksattamista maasta toiseen, paluunuuuun käytännön järjestelyjä sekä vanhustenhuoltoa. Aivan oman ryhmänsä seniorineuvonnan asiakaskunnassa muodostavat suomalaiseläkeläiset, jotka suunnittelevat ulkomaille muuttua eläkepäivikseen. Etupäässä pysyvä muutto suuntautuu Välimeren maihin ja siellä etenkin Espanjaan. Muita suosikkimaita ovat Ranska ja Portugalí. Euroopan unionin ulkopuolelle suuntaavat suomalaiseläkeläiset ovat suurimmaksi osaksi ”muuttolintuja” ja heidän kysymyksensä koskevatkin etupäässä viisumimääräyksiä ja sallittuja oleskeluaikoja.

Kuvassa seniorineuvoja Helena Balash, Suomi-seura.

Mistä maista otetaan eniten yhteyttä?

Yhteydenotot seniorineuvontaan tulevat maista, joihin on mennyt paljon suomalaissiirtolaisia. Yhdysvallat, Kanada, Australia ja Ruotsi ovat maita, joista tulee hyvin paljon yhteydenottoja. Viime vuosina yhteydenottojen määrä on kasvanut myös Keski-Euroopan maista, etenkin Saksasta ja Englannista. Suurten ikäluokkien ikääntyminen näkyy myös ulkosuomalaisten parissa lisääntyvänä neuvonnan tarpeena.

Kerro jotain Seniorioppaasta ja sen sisällöstä.

Sekä paluumuuttajille että ulkomaille eläkepäivikseen muuttaville järjestetään infopäiviä ja molemmille ryhmille on koottu erilaisia muuttajan oppaita. Senioripaluumuuttajan oppaaseen on koottu yksiin kansiin seniöri-ikäisen paluumuuttajan tarvitsema tieto viranomaisasioiden hoitamisesta ja paluunuuun käytännön järjestelyistä. Opas on selkokielineen, joten monia kymmeniä vuosiakin ulkomailia asuneen on sitä helppo lukea. Opas on luettavissa Suomi-Seuran kotisivuilta www.suomi-seura.fi > neuvonta > seniorineuvonta. Oppaan tulostetun version voi myös tilata maksutta Suomi-Seurasta. Suora linkki oppaaseen: http://www.suomi-seura.fi/site_v3/images/stories/senioripaluumuuttajan_opas_2011.pdf

*Elli Heikkilä, tutkimusjohtaja
ellheik@utu.fi*

Esityksiä

Penedo – suomalaisten kultamaa Etelä-Amerikassa

1900-luvun alussa Suomessa virisi halu perustaa erilaisia utopiayhdyskuntia, joissa voisi toteuttaa omia ihanteitaan. Tällainen ihanneyhdyskunta perustettiin mm. Venäjän Amurille, jonne erityisesti Turusta lähti ruotsinkielisiä muuttajia. Australiaan ja Pohjois-Amerikkaan perustettiin erilaisia sosialistisia yhteisöjä, jotka elivät aikansa

kunnes kuihtuivat pois yleensä sisäisten riitojen seurauksena. Tunnetuin johtohahmo tällä saralla oli Matti Kurikka. Myös Etelä-Amerikkaan perustettiin muutama utopiayhteisö. Tällaisista mainittakoon Itabo ja Ponnistus Kuubassa, Viljavakka Dominikaanisessa tasavallassa, Colonia Finlandesa Argentiinassa ja Penedo Brasiliassa (vrt. Korkiasaari 1989; Melkas 1999). Utopiayhdyskunnista vain harvat ovat enää jäljellä, sillä ikääntyminen, poismuutot ja seka-avioliitot ovat tehneet tehtävänsä. Parhaiten suomalaisuus lienee säilynyt Yhdysvaltojen Sointulassa ja Brazilian Penedossa.

Penedo perustettiin vuonna 1928, kun lähinnä Varsinais-Suomesta muutti noin 150 henkeä puutarharkkitehti Toivo Uuskallion johdolla. Yhteisö kannusti jäseniään kasvisravintoon ja kristillisyyteen. Myös erilaiset luontaishoidot olivat tunnusomaisia yhteisön jäsenille. Penedon osuuskuntatoiminta kesti noin parikymmentä vuotta. Toisen maailmansodan jälkeen yhteisö hajosi – riidat, satojen menetykset ja raha-huolet muodostivat kokonaisuuden, joka kävi yhteisölle ylivoimaiseksi. Penedolaiset olivat kuitenkin oppineet kielen (portugalin), ja he olivat hyvin verkostoituneet. Jäljelle jääneet aloittivat täysihoitolatoiminnan, jonka seurauksena Penedo on tällä hetkellä tunnetuimpia brasilialaisia turistikohteita. Paikkakunta tunnetaan myös Brazilian joulukaupunkina.

Penedolaiset harrastavat edelleen suomalaisia kansantansseja. Olen itse nähnyt paikanpäällä, miten jenkkaa mennään tulisen eteläamerikkalaisesti. Kokemus oli unohtumaton. Nyt myös suomalaisilla on mahdollisuus kokea sama elämys, sillä Penedon tanssiryhmä *Penedon Kansantanssin Ystävät* (PKY) saapuu Siirtolaisuusinstituutin järjestämille ulkosuomalaisjuhlille. Penedolaisen ryhmän perusajatuksena on suomalaisen tanssikulttuurin esittäminen ja vaaliminen. Kansantanssit ovat myös saaneet vaikutteita paikallisesta tanssikulttuurista ja tansseista. Ryhmän ve-

tovoima on juuri tämä suomalaisuuden ja brasilialaisuuden yhteensulautuminen.

Ohessa on sähköpostilla tekemäni penedolaisen Eeva Hohenthalin haastattelu, josta selviää paikkakunnan suomalaisuuden nykytila. Eeva on tulossa kansantanssiryhmän mukana Suomeen. Mukana on myös tytär Inga, joka on tanssiryhmän tärkeä jäsen.

Miten suomalaisuus jaksaa tämän päivän Penedossa?

Penedossa menee tänä päivänä kovin hyvin. Eva Hildenin museossa esitellään suomalaisuutta, myös penedolaisten tekemiä käsitöitä. Finlandia-klubilla on joka lauantai tanssit, ja ne aloitetaan kansantanssiesityksellä. Penedossa on yli 100 hotellia ja 40 ravintolaa. Ne houkuttelevat turisteja vedoten suomalaisuuteen.

Paljonko Penedossa on nykyisin asukkaita – ja moniko heistä puhuu suomea?

Asukkaita on lähes 6 000. Suomessa syntyneitä on 17 ja edelleen suomea puhuvia on 21.

Mikä on oma perhetaustasi Penedossa?

Olen Eeva Hohenthal, os. Rouhe. Olen asunut Penedossa vuodesta 1937 asti, välillä olen asunut Suomessa (Raumalla ja Helsingissä). Olen käynyt Suomessa jo

10 kertaa. Lapsia minulla on kuusi, lapsenlapsia 10. Heistä vanhin on 32 vuotta ja nuorin neljä vuotta.

Miten Penedon tanssiryhmä syntyi?

Ryhmä tanssin ystäviä, jotka olivat jo tanssineet eri tanssiryhmissä, päättivät muodostaa oman ryhmänsä eli Penedon Kansantanssin Ystävät Penedon 75-vuotisjuhla varten (IS: 2000-luvun alussa)

Miten tanssia harjoitellaan siellä Penedossa?

Tanssit harjoitellaan Suomesta saadun musiikin mukaan. Tanhuvakka on ollut suurena apuna (IS: Tanhuvakkaa pidetään suomalaisen kansantanssin ”raamattuna”).

Millaisesta musiikista tanssijanne pitävät eniten?

Kun masurkan tahti soi, niin kaikki ovat lattialla innokkaasti.

Mitä toivotte tulevalta Suomen matkaltanne?

Haluamme tutustua suomalaiseen kulttuuriin, tanssimusiikkiin, erilaisiin ruokiin – kaikki kiinnostaa. Varsinkin ensi kertaa tuleville metsämarjat ja linnut ovat tärkeitä, samoin luonto.

Montako saunaa Penedossa on – saunotaanko siellä vielä paljon?

Saunoja on noin 80. Kylmänä aikana ja sadepäivinä sauna lämmitetään usein ja otetaan hyvät löylyt. Vih-

ta tehdään eukalyptuksen oksista. Lehdet antavat hie-non tuoksun löylyyn. Uima-altaaseen pulahdetaan joka hikoilun jälkeen, noin seitsemän kertaa.

Mitä muuta suomalaista Penedossa näkyy tänäkin päivänä?

Pikku-Suomi joulupukin kesäasuntoineen, posti pikkukauppoineen. Myymme tonttulakki-suklaata, täällä on suosittu Eevan matkamuistokauppa. Myös korva- puustit ja Koskenkorva tekevät kauppansa. Täällä on myös taiteilija Eila Ampulan kutomo.

Koko Siirtolaisuusinstituutin väki toivottaa penedolaiset lämpimästi tervetulleiksi Turkuun!

Lähteistöä:

Korkiasaari, Jouni (1989): Suomalaiset maailmalla. Suomen siirtolaisuus ja ulkosuomalaiset entisajoista tähän päivään, Kirjapaino Grafia Oy. Turku.

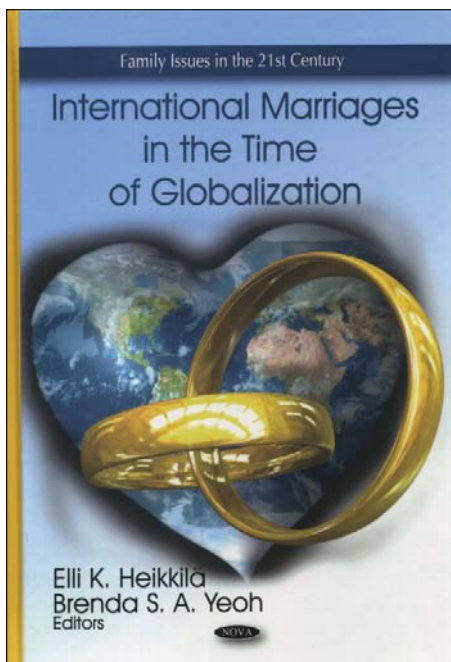
Melkas, Eevaleena (1999): Kaikkoavat paratiisit. Suomalaisen siirtolaisten aatteellinen tausta ja perustamisvaiheet Brasiliassa ja Dominikaanisessa tasavallassa n. 1925–1932. Siirtolaisuusinstituutin siirtolaisuustutkimuksia A 21. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala.

*Ismo Söderling, johtaja
isoder@utu.fi*

Väitöstilaisuus

HM Hanna Dhalmann (kuvassa vas.) väitteli Helsingin yliopistossa 29.4.2011. Kaupunkimaantieteen väitöskirjan teemana oli "Yhden uhka, toisen toive? Somalien ja venäläisten asumistoiveet etnisen segregatiokehityksen valossa". Kustoksena toimi Professori Mari Vaattovaara (kesk.) ja vastaväittäjänä dosentti, tutkimusjohtaja Elli Heikkilä (oik.).

Elli K. Heikkilä ja Brenda S. A. Yeoh

(National University of Singapore) ovat toimittaneet teoksen:

"International Marriages in the Time of Globalization"

Julkaisijana on Nova Science Publishers, Inc., New York.

Kirjan sisältö on esitetty seuraavalla sivustolla https://www.novapublishers.com/catalog/product_info.php?products_id=15050

Kirjan tilaukset tapahtuvat julkaisijan kautta:
www.novapublishers.com

Siirtolaisuus-Migration lehti

Otamme mielellämme vastaan erilaisiin muuttoliikkeisiin liittyviä artikkeleita. Lisätietoja: kirsi.sainio@utu.fi

Kirjoitusohjeet löytyvät nettisivuiltamme:

<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi/art/smlehti.php>

Uusi
julkaisu

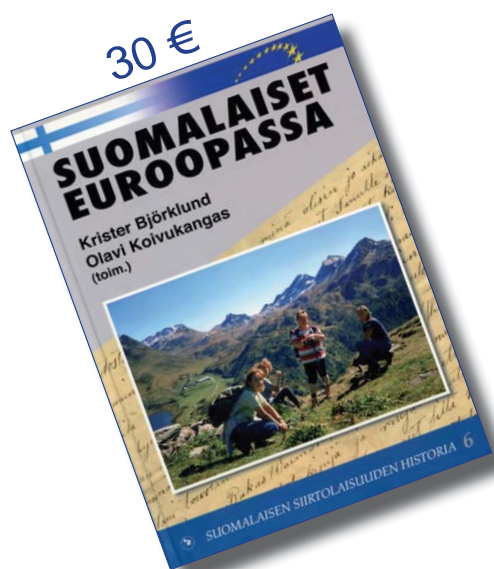

Working Together for Better Integration – Immigrants, Police and Social Work

Kirja löytyy nettisivuiltamme:
<http://www.migrationinstitute.fi/pdf/IPS-C18.pdf>

Kirjan Suomea koskeva osio löytyy suomenkielisenä osoitteesta:
<http://www.migrationinstitute.fi/pdf/webreports67.pdf>

Suomalaiset Euroopassa

Suomalaiset Euroopassa on viimeinen osa Suomen siirtolaisuuden historiaa käsittelevästä kuuden kirjan sarjasta. Suomalaisia on kautta aikojen liikkunut Euroopassa ja asettunut asumaan eri maihin, mutta vasta 1960-luvulla muutto lisääntyi merkittävästi. Opiskelu, avioituminen ja työ ovat olleet keskeisiä muuton syitä ja suurin osa muuttajista on ollut naisia. Suomen liittyttyä Euroopan Unioniin vuonna 1995, työperäinen, usein määräaikainen, eurosiirtolaisuus on tullut entistä tavallisemmaksi, ja tasannut osaltaan sukupuolijakaumaa. Viime vuosikymmeninä myös tuhannet eläkeläiset ovat vaihtaneet Suomen talvet etelän lämpöön. 1960-luvulta lähtien Ruotsiin menneiden yli puolen miljoonan suomalaisen lisäksi arviolta 150 000 suomalaista on muuttanut muihin Euroopan maihin. Kirja kattaa Ruotsia ja Venäjää lukuun ottamatta koko Euroopan siirtolaisuuden keskiajalta vuoteen 2008 saakka.

Siirtolaisuuden Historia –sarja on valmis!

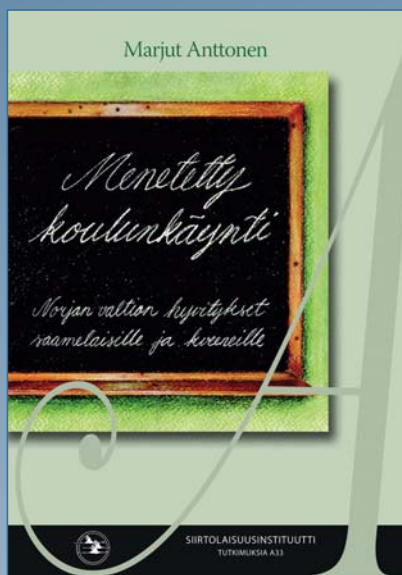

*Suomen siirtolaisuuden historia –kirjasarjan valmistumisen kunniaksi
koko kirjasarja nyt yhteensä 120,00 € !*

Tilaukset/Orders:

<http://www.migrationinstitute.fi/netshop/>

email: kirsi.sainio@utu.fi

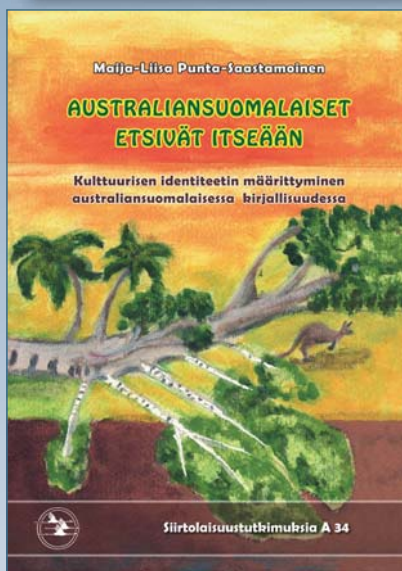
Marjut Anttonen

MENETETTY KOULUNKÄYNTI Norjan valtion hyvitykset saamelaisille ja kveeneille

Siirtolaisuustutkimuksia A 33. Turku 2010. 141 s.
ISBN 978-952-5889-01-7

Norjan valtio teki v. 2005 päätöksen, jonka mukaan valtio maksaa hyvityskorvauksia ”menetetystä koulunkäynnistä” iäkkäille saamelaisille ja suomalaistaustaisille kveeneille. Hyvityksillä tarkoitetaan niiden henkilöiden koulunkäyntimeneityksiä, jotka eivät norjalaistamispolitiikan vuoksi saaneet opetusta omalla äidinkielellään eli saameksi tai suomeksi, ja jotka eivät sota-ajan lyhyen koulunkäynnin seurauksena opineet kunnolla lukemaan tai kirjoittamaan norjaakaan.

Hinta 20,00 €

Maija-Liisa Punta-Saastamoinen

AUSTRALIANSUOMALAISET ETSIVÄT ITSEÄÄN - Kulttuurisen identiteetin määrittäminen australiansuomalaisessa kirjallisuudessa.

Siirtolaisuustutkimuksia A 34. Turku 2010. 300 s.
Väitöskirja. ISBN 978-952-5889-03-1

Australiansuomalaiset ovat kirjoittaneet lapsuudestaan ja siirtolaiskokemuksistaan omaelämäkertoja, he ovat pitäneet päiväkirjaa, mutta myös kirjoittaneet myös fiktiivisiä ja historiallisia teoksia sekä lyriikkaa. Tutkimuksessa tarkastellaan, miten australiansuomalaiset pohtivat teksteissään omaa kulttuurista identiteettiään.

Hinta 20,00 €

Antti Kanninen

KANSANEDUSTAJIEN MIELIPITEITÄ maahanmuutosta uhkana ja mahdollisuutena

Siirtolaisuustutkimuksia A 35. Turku 2010. 84 s.
ISBN 978-952-5889-05-5

Julkaisussa maahanmuuton ja turvallisuuden välistä yhteyttä. Useiden tutkijoiden mukaan turvallisuuskohdat hallitsevat perusteettomasti maahanmuuttopuhetta vauriissa teollisuusmaissa. Kirjoittaja tarkastelee näiden väitteiden soveltuvuutta Suomeen valmiiden tekstiaineistojen sekä erityisesti kansanedustajien mielipiteiden perusteella.

Hinta 10,00 €

Tilaukset/Orders:

<http://www.migrationinstitute.fi/netshop/>

email: kirsi.sainio@utu.fi